

แผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน : นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สงขลา สตูล

บทสรุปผู้บริหาร

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดทำโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) ซึ่งเป็นการต่อยอดผลการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2555 และปี พ.ศ. 2556 ที่ได้มีการพัฒนาชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจจากประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งมุ่งเน้นในมิติเศรษฐกิจ ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2557 เป็นการพัฒนาต่อยอดและขยายชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจครอบคลุมประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับพื้นที่ 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง ชุดข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) จึงนับได้ว่าเป็นการพัฒนากระบวนการสารสนเทศที่เหมาะสมซึ่งได้จากการบูรณาการภารกิจในพื้นที่ (Area) ภารกิจประจำตามหน้าที่ (Function) และภารกิจตามวาระแห่งชาติ (Agenda) ซึ่งจะนำไปสู่การขับเคลื่อนประเทศบนฐานข้อมูลที่มีอยู่จริง เกิดการสร้างธรรมาภิบาลในการเข้าถึงข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ของประชาชน และก่อให้เกิดการใช้งบประมาณในการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม ดังนั้น จึงมีความจำเป็นในการเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรด้านสถิติและสารสนเทศ การจัดทำยุทธศาสตร์จังหวัด การนำข้อมูล/สถิติไปใช้ประโยชน์ การบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2557) มีวัตถุประสงค์หลักคือ

1) บูรณาการข้อมูลสารสนเทศระดับพื้นที่เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด สนับสนุนการตัดสินใจเชิงพื้นที่

2) พัฒนาสมรรถนะของบุคลากรด้านสถิติขององค์กรภาครัฐ ให้มีความเป็นมืออาชีพ ด้านข้อมูลสถิติและสารสนเทศ

การดำเนินโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มีขั้นตอนการดำเนินงานหลักประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลกลุ่มจังหวัดก่อนการลงพื้นที่ : ดำเนินการศึกษาข้อมูลศักยภาพประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อกำหนดผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัด ก่อนทำการนัดหมายเพื่อนำเสนอข้อมูลผลการศึกษาเบื้องต้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดของกลุ่มจังหวัด

ขั้นตอนที่ 2 นัดหมายลงพื้นที่ : ดำเนินการนัดหมายเพื่อนำเสนอผลการศึกษาเบื้องต้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดของกลุ่มจังหวัด โดยเป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่าง ที่ปรึกษาในเขตทีมที่ปรึกษาจังหวัด และสถิติจังหวัดในการเตรียมความพร้อมทั้งข้อมูล รูปแบบการนำเสนอ และจัดเตรียมเอกสาร

ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) : นำเสนอผลการศึกษาประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด และผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัด ที่ได้กำหนดเบื้องต้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดของกลุ่มจังหวัด พร้อมขอข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ และกำหนดนัดหมายการประชุมคณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัด

ขั้นตอนที่ 4 ประชุมคณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัด : จัดเตรียมเนื้อหาการประชุม คณะกรรมการสถิติระดับพื้นที่ โดยมีเรื่องนำเสนอเพื่อพิจารณาสำคัญ คือ การรับร่างแผนพัฒนาสถิติ ระดับพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัด ที่มีเนื้อหาสำคัญประกอบด้วย ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)/ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัด พร้อมแผนผังรายการสถิติทางการที่แสดงชุดข้อมูล ตามห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ประเด็นยุทธศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ช่องว่างการพัฒนา การจัดเก็บข้อมูล (Data Gap Analysis) และแนวทางการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำรายงานแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัด : ดำเนินการจัดทำ รายงานแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัด ให้สมบูรณ์และเป็นไปตามมติที่ประชุม ที่ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล เพื่อให้มีข้อมูลสำคัญ จำเป็น ที่สนับสนุน การดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ต่อไป

โดยในการดำเนินงานโครงการครั้งนี้ คาดว่าประโยชน์ที่กลุ่มจังหวัดจะได้รับ คือ

- ยกระดับคุณภาพข้อมูลเพื่อการตัดสินใจระดับกลุ่มจังหวัดให้มีมาตรฐานทางวิชาการ
- สร้างมาตรฐานการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัด และสำนักงานสถิติจังหวัด
- สนับสนุนการรายงานการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ให้กับผู้ว่าราชการจังหวัด และ สำนักงานจังหวัด

ทั้งนี้ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา นราธิวาส) ได้ดำเนินงาน ครบทั้ง 5 ขั้นตอนแล้ว โดยมีสรุปผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) และประเด็น ปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ตามประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดทั้ง 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่นำไปสู่การพัฒนาห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) และจัดทำแผนผังสถิติทางการตามประเด็น ยุทธศาสตร์ พร้อมผลวิเคราะห์ช่องว่างการพัฒนาข้อมูล (Data Gap Analysis) ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาระบบการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้ายางพารา ทั้งระบบ การผลิตการแปรรูป และช่องทางการตลาด โดยเลือกศึกษาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) คือ “ยางพารา” ซึ่งมีรายการสถิติทางการรวมจำนวน 20 รายการ เป็นรายการสถิติ ทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 15 รายการ ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ ข้อมูล และรายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 5 รายการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาสินค้าและบริการฮาลาลให้มีมูลค่าเพิ่มตามห่วงโซ่ อุปทานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยเลือกศึกษาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) คือ “สินค้าฮาลาล” ซึ่งมีรายการสถิติทางการรวมจำนวน 19 รายการ เป็นรายการ สถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 19 รายการ ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ ข้อมูล และไม่มีรายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม โดยเลือกศึกษาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) คือ “การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม” ซึ่งมีรายการสถิติทางการรวมจำนวน 43 รายการ รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บ ข้อมูลเป็นปกติ 43 รายการ ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล และไม่มีรายการ สถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : ส่งเสริมและพัฒนา การค้าการลงทุน และทรัพยากรมนุษย์
เชื่อมโยงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยเลือกศึกษาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion :
PC) คือ “การค้าชายแดน” ซึ่งมีรายการสถิติทางการรวมจำนวน 34 รายการ เป็นรายการสถิติทางการ
ที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 24 รายการ ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล และ
รายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 10 รายการ

คำนำ

ด้วยภารกิจตามพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 มาตรา 6 (1) กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติมีหน้าที่ในการจัดทำแผนแม่บทเกี่ยวกับการดำเนินงานทางสถิติของรัฐ เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ เพื่อให้การดำเนินงานด้านสถิติของประเทศมีความเป็นเอกภาพ ข้อมูลสถิติมีมาตรฐาน ลดความซ้ำซ้อนของการจัดทำสถิติ นำไปสู่การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐและใช้ข้อมูลสถิติและสารสนเทศร่วมกัน และมาตรา 6 (7) กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติบูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลสถิติและสารสนเทศของประเทศ ดังนั้นสำนักงานสถิติแห่งชาติ จึงได้จัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 - 2558 ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2553 และเพื่อให้การแปลงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยไปสู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม สอดรับกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 หมวด 1 การบริหารบ้านเมืองที่ดี มาตรา 6 (1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน (3) มีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ และ (6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ จึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงบริบทให้เหมาะสมกับการดำเนินงาน โดยการปรับบริบทของการจัดองค์กร การจัดการกระบวนการ และการสร้างสมรรถนะให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่เพิ่มขึ้น จากบริบทเดิมที่กำหนดให้มีการดำเนินงานในระดับกระทรวง กรม นั้น รวมทั้ง คณะรัฐมนตรีได้รับทราบแผนการดำเนินการโครงการแปลงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยสู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติเรียบร้อยแล้ว

ในปี พ.ศ. 2557 นี้ สำนักงานสถิติแห่งชาติ จึงได้ดำเนินงาน “โครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด” ซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่องจากการดำเนินงานที่ผ่านมา (พ.ศ. 2555 - 2556) ที่มุ่งเน้นการสนับสนุนการบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ซึ่งคณะกรรมการนโยบายบริหารราชการจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ มีนโยบายให้กลุ่มจังหวัดมียุทธศาสตร์ที่เน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจที่นำการพัฒนาสังคมและเป็นยุทธศาสตร์ที่ต้องการการบูรณาการข้อมูล การทำงานอย่างมีส่วนร่วม รวมทั้งเสริมสร้างกระบวนการบริหารยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด ที่มีความต้องการข้อมูลเพื่อการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์เป็นอย่างมาก รายงานฉบับนี้จึงได้จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการพัฒนาข้อมูลสนับสนุนการบริหารงานกลุ่มจังหวัดต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก - ค
คำนำ	
อภิธานศัพท์	i - iv
บทที่ 1 : บทนำ	
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	3
1.3 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับกลุ่มจังหวัด	3
บทที่ 2 : ศักยภาพ และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด	
2.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มจังหวัด	5
2.2 ศักยภาพสำคัญของกลุ่มจังหวัด	5
2.3 ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด และตัวชี้วัด	19
2.4 ผลกระทบทวนความสอดคล้องเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)	22
บทที่ 3 : ผังสถิติทางการของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด	
3.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	29
3.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	38
3.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	46
3.4 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4	57
บทที่ 4 : บทสรุป ข้อเสนอแนะการพัฒนาสถิติ	
4.1 สรุปสถานภาพรายการสถิติทางการตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ในปัจจุบัน	69
4.2 ข้อเสนอแนะการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและแผนปฏิบัติการพัฒนาในอนาคต	73
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก : ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC)	
ภาคผนวก ข : รายละเอียดสถิติทางการ (Official Statistics Metadata : OS Metadata)	
ภาคผนวก ค : CD File ข้อมูลเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	
- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัด	
- เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัด	
- รายงานการประชุมคณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัด	
- ประมวลผลการประชุมคณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัด	

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 : การเชื่อมโยงเชิงยุทธศาสตร์ระดับประเทศ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศในแบบองค์รวม	22
แผนภาพที่ 2 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	69
แผนภาพที่ 3 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	70
แผนภาพที่ 4 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	71
แผนภาพที่ 5 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4	72

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 :	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคใต้ชายแดน ปี พ.ศ. 2551 - 2553 6
ตารางที่ 2 :	ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของยางพารา ปี พ.ศ. 2552 - 2554 7
ตารางที่ 3 :	เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่ให้ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของปาล์มน้ำมัน ปี พ.ศ. 2552 - 2554 8
ตารางที่ 4 :	เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่ให้ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของลองกอง ปี พ.ศ. 2552 - 2554 8
ตารางที่ 5 :	เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่ให้ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของทุเรียน ปี พ.ศ. 2552 - 2554 9
ตารางที่ 6 :	เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่ให้ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของเงาะ ปี พ.ศ. 2552 - 2554 9
ตารางที่ 7 :	เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่ให้ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของมังคุด ปี พ.ศ. 2552 - 2554 10
ตารางที่ 8 :	จำนวนนักท่องเที่ยวเข้าพักตามสถานประกอบการ ปี พ.ศ. 2551 - 2554 14
ตารางที่ 9 :	ข้อมูลจำนวนประชากรของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. 2555 15
ตารางที่ 10 :	อัตราการว่างงานและกำลังแรงงาน กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ปี พ.ศ. 2553 - 2554 16
ตารางที่ 11 :	จำนวนเหตุการณ์ ผู้ได้รับบาดเจ็บ และผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์ความไม่สงบ พ.ศ. 2549 - 2552 17
ตารางที่ 12 :	พื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ประเภทต่างๆ ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ปี พ.ศ. 2552 19
ตารางที่ 13 :	เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 23
ตารางที่ 14 :	ความเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์แผนพัฒนาฯ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 25
ตารางที่ 15 :	ความเชื่อมโยงตัวชี้วัดแผนพัฒนาฯ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 26
ตารางที่ 16 :	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 29
ตารางที่ 17 :	แผนผังรายการสถิติทางการ “ยางพารา” 31
ตารางที่ 18 :	สรุปสถานะรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ยางพารา” 37
ตารางที่ 19 :	รายการข้อมูลที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ยางพารา” 37
ตารางที่ 20 :	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 38
ตารางที่ 21 :	แผนผังสถิติทางการ “สินค้าฮาลาล” 40
ตารางที่ 22 :	สรุปสถานะรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “สินค้าฮาลาล” 45

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 23 : ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	46
ตารางที่ 24 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม”	48
ตารางที่ 25 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม”	56
ตารางที่ 26 : ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4	57
ตารางที่ 27 : แผนผังสถิติทางการ “การค้าชายแดน”	59
ตารางที่ 28 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การค้าชายแดน”	66
ตารางที่ 29 : รายการข้อมูลที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การค้าชายแดน”	66
ตารางที่ 30 : แผนปฏิบัติการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสถิติทางการระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ระยะสั้นภายในปีแรก	74

อภิธานศัพท์

การจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่ (76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด) มีการใช้เครื่องมือและรูปแบบเอกสารต่างๆ ซึ่งประกอบด้วยคำศัพท์ และคำย่อหลากหลาย ทั้งนี้เพื่อให้การขยายผลการดำเนินงานมีความเข้าใจตรงกัน มีการทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงได้รวบรวมคำศัพท์และคำย่อต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน มาให้ความหมาย หรือคำจำกัดความที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด แสดงดังตารางต่อไปนี้

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
แผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	เครื่องมือสำคัญในการกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาการเก็บข้อมูลสถิติที่สำคัญและจำเป็นต่อการบริหารงานยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด ในระยะสั้น 1 ปี และระยะกลาง 4 ปี ซึ่งจะกำหนดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพสถิติทางการ ว่ามีรายการใดบ้าง จะพัฒนาอย่างไร หน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งระบุระยะเวลา (Baseline) ที่ต้องดำเนินการด้วย
ผังสถิติทางการ	รายการข้อมูลสถิติที่สำคัญ และจำเป็นที่สามารถตอบสนองการณ์ ยุทธศาสตร์ และสภาพปัญหาในระดับพื้นที่ ซึ่งราชการส่วนภูมิภาค หรือคณะผู้บริหารจังหวัดมีความจำเป็นต้องใช้ในการวางแผนระดับนโยบายจังหวัด ทั้งแผนปฏิบัติงานและการจัดสรรงบประมาณในแผนงานและโครงการ โดยผังสถิติทางการ จะประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ <ol style="list-style-type: none"> 1. ตารางแผนผังสถิติทางการของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ ซึ่งประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ชื่อชุดข้อมูล - ตัวชี้วัดที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ที่เป็นกรอบแนวคิดในการกำหนดประเภทกิจกรรมและกระบวนการเพื่อกำหนดรายละเอียดของข้อมูล 1.2 รายการสถิติทางการที่สำคัญ พร้อมคุณลักษณะของข้อมูล ว่าเป็นข้อมูลระดับนามบัญญัติ (Nominal Scale) หรือข้อมูลระดับอันดับ (Ordinal Scale) หรือข้อมูลระดับช่วงชั้น (Interval Scale)/ข้อมูลระดับอัตราส่วน (Ratio Scale) 1.3 สถานะการเก็บข้อมูลในปัจจุบันว่ามีการเก็บหรือไม่ 1.4 วิธีการเก็บข้อมูล 1.5 ความถี่ในการเก็บข้อมูล 1.6 หน่วยงานผู้รับผิดชอบ 2. รายละเอียดสถิติทางการ (Official Statistics Metadata) ซึ่งจะมีรายละเอียดสำคัญ 5 ส่วน ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 การผลิต/จัดทำสถิติทางการ เป็นส่วนแรกที่จะแนะนำรายละเอียดกระบวนการจัดทำระเบียบการค้นคว้า เพื่อความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ต่อไป โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ คือ <ol style="list-style-type: none"> 2.1.1 ชื่อโครงการ/งาน/ทะเบียน/รายงาน 2.1.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ สัมภาษณ์ สสำรวจ ทะเบียน และรายงาน 2.1.3 มาตรฐานการจำแนกข้อมูล 2.1.4 รูปแบบการเก็บข้อมูล ได้แก่ จัดเก็บในรูปแบบเอกสาร/รายงาน จัดเก็บในรูปแบบไฟล์ข้อมูลดิจิทัล และฐานข้อมูล

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
	<p>2.1.5 ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล</p> <p>2.1.6 ความถี่ในการประมวลผลข้อมูล</p> <p>2.2 การเผยแพร่สถิติทางการ เป็นส่วนที่ใช้ตรวจสอบความถูกต้องและเป็นปัจจุบันของสถิติทางการประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ</p> <p>2.2.1 วิธีการเผยแพร่</p> <p>2.2.2 ความถี่ในการเผยแพร่</p> <p>2.2.3 ระดับการเข้าถึงข้อมูล</p> <p>2.3 สถิติทางการ จะประกอบไปด้วย ชื่อสถิติทางการ ปีที่จัดทำ สาขา หมวดหมู่ รวมถึงวิธีการคำนวณที่ได้มาซึ่งสถิติทางการ (ที่เป็นตัวชี้วัด) โดยในหนึ่งการผลิต อาจมีสถิติทางการมากกว่า 1 รายการสถิติทางการก็ได้</p> <p>2.4 คำนิยามที่สำคัญ</p> <p>2.5 หน่วยงานรับผิดชอบผลิต/จัดทำข้อมูล เพื่อระบุแหล่งที่มาและเจ้าของข้อมูลประกอบไปด้วย 7 ส่วน คือ</p> <p>2.5.1 กลุ่ม/ฝ่าย</p> <p>2.5.2 สำนัก/ศูนย์/กอง</p> <p>2.5.3 กรม/หน่วยงาน</p> <p>2.5.4 กระทรวง</p> <p>2.5.5 โทรศัพท์</p> <p>2.5.6 โทรสาร</p> <p>2.5.7 E-mail address</p>
รายการสถิติทางการ	ข้อมูลที่ใช้บรรยายเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริง (facts) ของเรื่องต่างๆ ที่ต้องการศึกษา เช่น สถิติจำนวนผู้ป่วย สถิติจำนวนคนเกิด สถิติจำนวนคนตาย เป็นต้น
รายการข้อมูล (Data List)	ข้อเท็จจริง (facts) ที่เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ซึ่งอาจเป็นข้อเท็จจริงที่เป็นตัวเลข เช่น จำนวนผู้ป่วยที่ติดเชื้อ HIV ในหมู่บ้าน ราคาของพืชผักและผลไม้ต่างๆ ในหมู่บ้าน เป็นต้น หรืออาจเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่ใช่ตัวเลข เช่น การศึกษา หรือ อาชีพของคนในหมู่บ้าน เป็นต้น
ตำแหน่งการพัฒนา (Positioning)	การกำหนดคุณสมบัติพิเศษของจังหวัดว่ามีลักษณะพิเศษในการแข่งขันหรือการพัฒนาต่อยอดได้อย่างไร ซึ่งกลยุทธ์ในการแข่งขันหรือการพัฒนาต่อยอดนั้น จังหวัดสามารถเลือกแนวทางกลยุทธ์ได้หลายรูปแบบ อาทิ ตำแหน่งการพัฒนาของจังหวัด มีหน้าที่เพื่อให้เกิดความเข้าใจชัดเจนว่า จากลักษณะพิเศษของจังหวัดนั้นแล้ว จังหวัดจะมีทิศทางอย่างไร มีคู่แข่งหรือไม่ คือจังหวัดใด หรือมีการพัฒนาเชิงเปรียบเทียบด้านใด (Benchmarking) ทั้งนี้ เพื่อจะสามารถกำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณของการพัฒนาได้ และจะช่วยในการสร้างการรับรู้ศักยภาพของจังหวัดได้
ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC)	ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการคัดเลือก ซึ่งมีความโดดเด่น สามารถนำมาพัฒนาและส่งเสริมให้ประสบความสำเร็จและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้กับประชาชนในจังหวัดได้เป็นอย่างดี

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI)	<p>เป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญทางด้านสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีหลายเรื่องและหลายประเด็น ดังนั้นในการศึกษาภายใต้โครงการฯ ที่มีข้อจำกัดด้านเวลานั้น จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดขอบเขตการศึกษา โดยเลือกหัวข้อสำคัญที่มาจากทฤษฎีสถานการณ์ปัจจุบันของด้านสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งมีความสำคัญ จำเป็น เร่งด่วน หรือเป็นหัวข้อที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดระบุให้ความสำคัญในการดำเนินงาน ซึ่งจะต้องวางแนวทางป้องกัน แก้ไข และมีแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการ เพื่อเป็นประโยชน์ให้พื้นที่ และ/หรือสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดได้ต่อไป</p>
ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC)	<p>เป็นแนวคิดที่แบ่งกิจกรรมภายในองค์กร เป็น 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมหลัก (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) โดยกิจกรรมทุกประเภทมีส่วนในการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้า โดยการวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่า จะแสดงให้เห็นถึงคุณค่าที่องค์กรส่งมอบให้แก่ลูกค้า โดยแต่ละกิจกรรมในห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) มีส่วนช่วยก่อให้เกิดคุณค่าทั่วทั้งองค์กร ซึ่งแต่ละกิจกรรมเป็นพื้นฐานในการสร้างคุณค่าขององค์กรให้กับลูกค้า ด้วยการเริ่มต้นแยกแยะองค์ประกอบของทรัพยากรต่างๆ จึงมีการกำหนดโครงการและจัดสรรงบประมาณเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มสูงสุดให้กับองค์กร</p>
ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC)	<p>เป็นห่วงโซ่มูลค่ารูปแบบกลางที่ได้จากการทบทวนประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาภาพรวมของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด สามารถแบ่งแนวทางการพัฒนาเป็น 3 ด้าน คือ เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งประเด็นในแต่ละด้านจะมีประเด็นย่อยรวม 14 เรื่อง ในแต่ละเรื่องจะมีการจัดทำห่วงโซ่มูลค่าแสดงกิจกรรมหลัก (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) โดยกิจกรรมทุกประเภทมีส่วนในการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าหรือบริการ หรือลด แก้ไข ป้องกันปัญหาให้กับประเด็นปัญหาสำคัญที่เลือก โดยแต่ละกิจกรรมในแต่ละข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) จะแสดงให้เห็นถึงคุณค่า หรือประโยชน์ให้กับการพัฒนาพื้นที่</p>
ห่วงโซ่มูลค่าประเด็นยุทธศาสตร์ (Value Chain ยุทธศาสตร์)	<p>การปรับห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปเป็นห่วงโซ่มูลค่าที่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ในแต่ละประเด็น ซึ่งจะต้องเลือกผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) หรือประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์นั้นๆ การจัดทำห่วงโซ่มูลค่าประเด็นยุทธศาสตร์จะแสดงกิจกรรมหลัก (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) เป็นการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าหรือบริการ หรือลด แก้ไข ป้องกันปัญหาให้กับประเด็นปัญหาสำคัญที่เลือก โดยแต่ละกิจกรรมในแต่ละข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) จะแสดงให้เห็นถึงคุณค่า หรือประโยชน์ให้กับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) หรือประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) ของประเด็นยุทธศาสตร์ให้กับพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัด</p>

คำศัพท์/คำย่อ	ความหมาย
<p>ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (Critical Success Factor : CSF)</p>	<p>ปัจจัยที่สำคัญที่ต้องทำให้มีหรือเกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ หรือคือ เป็นการให้หลักการ แนวทาง หรือวิธีการที่องค์กรจะสามารถบรรลุวิสัยทัศน์ได้ แต่ละองค์กร จะมีปัจจัยสู่ความสำเร็จเป็นเป้าหมายหลัก ที่เป็นรูปธรรมในการเชื่อมโยงการปฏิบัติงานทุกระดับ ให้มุ่งไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้เจ้าหน้าที่และผู้บริหารขององค์กรรู้ว่าต้องทำอะไรบ้าง เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ขององค์กรตอบสนองวิสัยทัศน์ หากปราศจากปัจจัยสู่ความสำเร็จแล้ว วิสัยทัศน์ขององค์กรจะไม่ได้รับการตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ปัจจัยสู่ความสำเร็จเป็นเสมือนเครื่องมือ หรือวิธีการฝึกการแยกแยะและวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่จะเร่งดำเนินการให้ดีที่สุด เพื่อการบรรลุเป้าหมายการประกอบกิจการที่เหนือกว่าในกลุ่มอุตสาหกรรมนั้นๆ</p>
<p>ตัวชี้วัดความสำเร็จ (Key Performance Indicator : KPI)</p>	<p>ตัวชี้วัดผลสำเร็จของงาน หรือ ตัวบ่งชี้สมรรถนะหลัก หรือตัวชี้วัดผลงานหลัก เป็นเครื่องมือหนึ่งในการช่วยประเมินผลความสำเร็จขององค์กรได้ชัดเจนมากขึ้น ธุรกิจหลายแห่งมีการกำหนดตัวชี้วัดผลงานตั้งแต่ระดับองค์กร และแตกลงมาสู่ระดับฝ่าย แผนก ซึ่งตัวชี้วัดเหล่านี้ มักจะเป็นเครื่องมือในการบอกว่าหน่วยงานนั้นๆ ทำงานได้ตามเป้าหมายหรือได้ตามมาตรฐานตัวชี้วัดผลงานที่กำหนดหรือไม่ ถ้าทำได้ก็หมายความว่าผลงานของหน่วยงานนั้นเป็นที่น่าพอใจ หรือมีผลงานที่ได้มาตรฐาน แต่สิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้เลยก็คือ การที่หน่วยงานจะสามารถบรรลุผลตามตัวชี้วัดที่กำหนดได้นั้น พนักงานในหน่วยงานจะต้องช่วยกันทำงานเพื่อให้หน่วยงานได้ผลสำเร็จของงานตามเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้นพนักงานในหน่วยงานจึงจำเป็นต้องมีตัวชี้วัดผลงาน เพื่อเป็นเครื่องมือในการประเมินผลงานของพนักงานแต่ละคนว่า ทำงานขนาดไหนจึงจะได้มาตรฐานที่กำหนด หรือสำเร็จตามเป้าหมาย</p>

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเริ่มมีการดำเนินงานเกี่ยวกับสถิติของประเทศมาประมาณ 100 ปี โดยมีสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) ทำหน้าที่เป็นหน่วยสถิติกลางผลิตสถิติในทุกสาขา โดยส่วนใหญ่เป็นสถิติจากการสำรวจ นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานภาครัฐจำนวนมากที่ผลิตสถิติจากระบบการรายงานงานทะเบียน โดยส่วนใหญ่เป็นสถิติที่เกี่ยวข้องกับภารกิจและการดำเนินงานของหน่วยงาน จนถึงปัจจุบันมีการผลิตสถิติในเกือบทุกสาขาโดยหน่วยงานภาครัฐจำนวนมาก แม้ว่าการผลิตสถิติภายใต้ระบบดังกล่าวมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ก็เป็นการพัฒนาที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เป็นการพัฒนาเพื่อตอบสนองประโยชน์ในการใช้งานของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งมีข้อจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณ ฯลฯ แตกต่างกันไป ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำด้านมาตรฐานและคุณภาพของงานด้านสถิติ และในบางกรณีเกิดความซ้ำซ้อนและสิ้นเปลืองในการดำเนินงาน

แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 - 2558 เป็นแผนแม่บทฉบับแรก นับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 มีเป้าประสงค์ที่จะพัฒนาระบบสถิติของประเทศให้เข้มแข็งและก้าวหน้าอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สถิติเป็นฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศอย่างมีคุณภาพและได้กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีระบบสถิติที่ทุกหน่วยงานร่วมกันขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดสถิติทางการที่ใช้ในการพัฒนาประเทศ” ยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทระบบสถิติฯ ได้แก่

- การบริหารจัดการระบบสถิติอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีเครื่องมือสำคัญ คือ แผนพัฒนาสถิติสาขาต่างๆ รวม 21 สาขา
- การพัฒนาสถิติให้มีมาตรฐานโดยมีเครื่องมือสำคัญคือ แนวทางการปฏิบัติที่ดีสำหรับการผลิตสถิติ และการประเมินคุณภาพสถิติ
- การให้บริการสถิติอย่างทั่วถึงโดยมีเครื่องมือสำคัญคือ ระบบการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนสถิติระหว่างหน่วยงานต่างๆ

ทั้งนี้ หน่วยงานต่างๆ ผลิตสถิติจำนวนมากเพื่อตอบสนองการใช้ประโยชน์หลากหลายวัตถุประสงค์ แต่แผนแม่บทระบบสถิติฯ จะครอบคลุมการบริหารจัดการเฉพาะ “สถิติทางการ” ซึ่งเป็นสถิติที่มีความสำคัญจำเป็นต่อการกำหนดนโยบายและติดตามสถานการณ์การพัฒนาระดับชาติ ระดับสาขา และระดับพื้นที่เท่านั้น โดยคณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา และพื้นที่จะทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการสถิติแต่ละสาขา และพื้นที่ ภายใต้กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสถิติของประเทศ และรายงานความก้าวหน้าและปัญหาอุปสรรคต่อคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน (ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

การปรับบริบทของการจัดองค์กร การจัดการกระบวนการ และการสร้างสมรรถนะให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่เพิ่มขึ้น จากบริบทเดิมที่กำหนดให้มีการดำเนินงานในระดับกระทรวง กรม นั้น รวมทั้ง คณะรัฐมนตรีได้รับทราบแผนการดำเนินการโครงการแปลงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยสู่การปฏิบัติเชิงพื้นที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2554 อีกทั้งในปี พ.ศ. 2555 ได้มีการบูรณาการข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในระดับพื้นที่

โดยนำร่องใน 10 จังหวัด (กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ปราจีนบุรี และนครนายก) ผลลัพธ์ที่ได้คือ ชุดข้อมูล (ผังสถิติทางการ) สำหรับผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) และในปี พ.ศ. 2556 ได้ขยายการดำเนินการในระดับกลุ่มจังหวัด โดยนำร่องใน 2 กลุ่มจังหวัดคือกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 (ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ชัยนาท) ได้ผลลัพธ์คือ ชุดข้อมูล (ผังสถิติทางการ) สำหรับผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (สกลนคร นครพนม มุกดาหาร) ได้ผลลัพธ์คือ ชุดข้อมูล (ผังสถิติทางการ) สำหรับกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ของกลุ่มจังหวัดดังกล่าว

สำนักงานสถิติแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การพัฒนาระบบสถิติเชิงพื้นที่รองรับการพัฒนาประเทศในระดับต่อไป ที่มีความต้องการหน่วยงานสนับสนุนด้านข้อมูลเพื่อการบริหารยุทธศาสตร์ระดับสูง และเป็นงานที่มีความสำคัญในการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ของประเทศสู่ยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ของกลุ่มจังหวัด สำนักงานฯ จึงได้จัดทำโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพฯ) เป็นการต่อยอดผลการดำเนินงานที่ได้มีการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2555 และปี พ.ศ. 2556 ที่ได้มีการพัฒนาชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจจากประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งมุ่งเน้นในมิติเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. 2557 จะมีการพัฒนาต่อยอดและขยายชุดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจจากประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับพื้นที่ใน 3 ด้านคือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง ชุดข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) จึงนับได้ว่าเป็นการพัฒนากระบวนการสารสนเทศที่เหมาะสมซึ่งได้จากการบูรณาการภารกิจในพื้นที่ (Area) ภารกิจประจำตามหน้าที่ (Function) และภารกิจตามวาระแห่งชาติ (Agenda) ซึ่งจะนำไปสู่การขับเคลื่อนประเทศบนฐานข้อมูลที่มีอยู่จริง เกิดการสร้างธรรมาภิบาลในการเข้าถึงข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ของประชาชน และก่อให้เกิดการใช้งบประมาณในการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม ดังนั้น จึงมีความจำเป็นในการเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรด้านสถิติและสารสนเทศ การจัดทำยุทธศาสตร์จังหวัด การนำข้อมูล/สถิติไปใช้ประโยชน์ การบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

ทั้งนี้ โครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด ดำเนินการในรูปแบบของการมีส่วนร่วม และการบูรณาการของส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่คือ คณะกรรมการสถิติระดับพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ หน่วยงานในจังหวัดที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ สถิติจังหวัด หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และหัวหน้ากลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม ด้วยกำหนดรูปแบบของชุดข้อมูลที่ได้จากกระบวนการทางสถิติและข้อมูลทะเบียนของหน่วยงานภาครัฐ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรด้านสถิติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปพร้อมๆ กัน รวมถึงการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสำนักงานสถิติจังหวัดและหน่วยงานราชการในภูมิภาค ผ่านการให้คำปรึกษา และแนะนำ (Coaching) ของที่ปรึกษา และอบรมบุคลากรของสำนักงานสถิติจังหวัด 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัด ให้สามารถบูรณาการข้อมูลสถิติและสารสนเทศในระดับพื้นที่ และตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) และวาระแห่งชาติ เพื่อการผลิตและการใช้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจอย่างเป็นระบบและเป็นประโยชน์ในการพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

โดยกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ที่ประกอบด้วยจังหวัดนราธิวาส ปัตตานี ยะลา สงขลา และสตูล ดำเนินการศึกษาข้อมูลศักยภาพ และประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด เพื่อจัดทำผังสถิติทางการของข้อมูลที่สำคัญ จำเป็น และเพียงพอต่อการตัดสินใจในระดับพื้นที่ รวมทั้งมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดการพัฒนากลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) และวาระแห่งชาติ ตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการเสร็จสมบูรณ์แล้ว จึงได้จัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับกลุ่มจังหวัดฉบับนี้ขึ้น เพื่อสรุปผลการดำเนินงาน และนำเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 เพื่อทบทวนข้อมูลสถิติและสารสนเทศในระดับพื้นที่ออกเป็น 21 สาขา (Sector) ตรวจสอบความมีอยู่ของข้อมูล (Verify Data) วิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ขาดหายแต่มีความสำคัญ และจำเป็น (Data Gap Analysis) ที่ต้องใช้ในการจัดทำตัวชี้วัดการพัฒนากลุ่มจังหวัด และตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ในด้านการสร้างความเป็นธรรมในสังคม การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ความเข้มแข็งของภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และสังคม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งกำหนดหน่วยงานที่จะต้องรับผิดชอบในการจัดทำข้อมูลที่ยังไม่มีหน่วยงานใดดำเนินการ และเชื่อมโยง/บูรณาการข้อมูลในระดับพื้นที่

1.2.2 เพื่อจัดทำชุดข้อมูลสถิติและสารสนเทศ (ผังสถิติทางการระดับกลุ่มจังหวัด) ที่สนับสนุนยุทธศาสตร์หลักของกลุ่มจังหวัด และจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) รวมถึงวาระแห่งชาติ

1.2.3 เพื่อสร้างวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลสถิติและสารสนเทศ สนับสนุนการตัดสินใจในระดับพื้นที่ ตลอดจนสร้างโอกาสการเข้าถึงข้อมูลยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ของประชาชน

1.2.4 เพื่อสร้างเครือข่ายการทำงานและสร้างความมีส่วนร่วมของหน่วยงานจัดเก็บข้อมูลในระดับพื้นที่

1.2.5 เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านสถิติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีความเป็นมืออาชีพด้านข้อมูลสถิติและสารสนเทศ ที่สนับสนุนยุทธศาสตร์ในระดับพื้นที่ และมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการนำแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่เข้าเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนา 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัด

1.3 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับกลุ่มจังหวัด

การจัดทำแผนพัฒนาสถิติระดับกลุ่มจังหวัดในโครงการการพัฒนาข้อมูลสถิติและสารสนเทศระดับพื้นที่ 76 จังหวัด/18 กลุ่มจังหวัดครั้งนี้ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1.3.1 ศึกษาทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดด้านประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา กลุ่มจังหวัด เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดของกลุ่มจังหวัด และศึกษาทบทวนแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ในด้านการสร้างความเป็นธรรมในสังคม การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

1.3.2 วิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา กลุ่มจังหวัด ตัวชี้วัดการพัฒนากับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.3.3 ปรับปรุงห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) จากแบบมาตรฐาน (Generic Value Chain : GVC) เป็นรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าที่ครอบคลุมประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

1.3.4 กำหนดเป็นความหมายของสถิติทางการตำแหน่งยุทธศาสตร์/ผลิตภัณฑ์ ที่มีศักยภาพของกลุ่มจังหวัดที่ได้ดำเนินการศึกษาในครั้งนี้

1.3.5 ทบทวนรายการสถิติทางการจากสำนักงานสถิติแห่งชาติทั้ง 21 สาขา และสรุปรวบรวมรายการข้อมูลสถิติของแต่ละห่วงโซ่มูลค่าเกี่ยวกับประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดที่มีการจัดทำในปัจจุบัน เพื่อจัดทำเป็นร่างผังรายการสถิติทางการ

1.3.6 ประชุมคณะทำงานในระดับกลุ่มจังหวัด เพื่อการจัดทำผังสถิติทางการระดับกลุ่มจังหวัดและแผนพัฒนาสถิติระดับพื้นที่ เพื่อคัดเลือกรายการสถิติทางการที่มีความสำคัญ จำเป็น และเพียงพอต่อการตัดสินใจให้เป็น “สถิติทางการ”

1.3.7 ศึกษาแนวทางการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะ (Smart Province) พร้อมวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ที่เลือกจัดทำผังรายการสถิติทางการที่สำคัญ จำเป็น และเพียงพอต่อการตัดสินใจ กับแนวทางการดำเนินการพัฒนาจังหวัดอัจฉริยะผ่าน 13 แผนงาน เพื่อเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ของจังหวัด และจัดทำเป็นข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานในลำดับต่อไป

1.3.8 จัดทำ “ผังสถิติทางการ” ที่แสดงชื่อรายการสถิติ ตัวชี้วัด วิธีการจัดเก็บ ความถี่ในการจัดเก็บ รูปแบบการจัดเก็บและหน่วยงานรับผิดชอบ ทั้งนี้ สถิติทางการในผังสถิติทางการ บางรายการอาจจะยังไม่มีผลิตหรือขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน ซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การพัฒนาในลำดับต่อไป

1.3.9 สรุปข้อเสนอแนะการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและเสนอแผนการพัฒนา
ในอนาคต

บทที่ 2

ศักยภาพ และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ในบทนี้ประกอบด้วยเนื้อหา 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง (ครอบคลุมเนื้อหาหัวข้อ 2.1 - 2.3) เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มจังหวัด ศักยภาพในด้านต่างๆ ที่สำคัญ และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด โดยรวบรวมและศึกษาทบทวนข้อมูลจากแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. 2558 - 2561¹ และส่วนที่สอง (ครอบคลุมเนื้อหาหัวข้อ 2.4 และ 2.5) เป็นการวิเคราะห์ของทีมที่ปรึกษา เกี่ยวกับความสอดคล้องเชื่อมโยงของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดฯ กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) รวมไปถึงข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน

2.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วย จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดสงขลา และจังหวัดสตูล ด้านทิศตะวันออกติดต่อกทะเลอ่าวไทย ด้านทิศตะวันตกติดต่อกทะเลอันดามัน ส่วนด้านทิศใต้ติดต่อกประเทศมาเลเซีย มีเนื้อที่รวมประมาณ 20,809.730 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 12.97 ล้านไร่ สภาพทางภูมิศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่การเกษตร คิดเป็นร้อยละ 52.9 ของพื้นที่ โดยมีเทือกเขานครศรีธรรมราช และเทือกเขาสันกาลาคีรี เป็นเส้นแบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน คือ ที่ราบฝั่งตะวันออก (จังหวัดสงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และที่ราบฝั่งตะวันตก (จังหวัดสตูล)

ลักษณะภูมิอากาศฝั่งตะวันออกเป็นแบบฝนเมืองร้อน มีฝนตกตลอดปี ส่วนด้านตะวันตกมีสภาพอากาศแบบมรสุมเมืองร้อน มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปีและปริมาณป่าไม้สูงกว่าฝั่งตะวันออก แบ่งตามลักษณะภูมิอากาศออกได้เป็น 2 บริเวณ คือ ฝั่งตะวันออกจัดอยู่ในอากาศแบบฝนเมืองร้อนตลอดปี หรืออากาศแบบป่าดงดิบ เนื่องจากได้รับอิทธิพลทั้งจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จึงมีฝนตกมากตลอดปี ส่วนฝั่งตะวันตกของคาบสมุทรจัดอยู่ในอากาศแบบมรสุมเมืองร้อน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยตลอดปีสูงกว่าฝั่งตะวันออก ของคาบสมุทรจึงทำให้ป่าทางฝั่งนี้มีต้นไม้หนาแน่นมากกว่า อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 25.2 - 28.9 องศาเซลเซียส

2.2 ศักยภาพสำคัญของกลุ่มจังหวัด

2.2.1 ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (ประกอบด้วย 5 จังหวัด คือ สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) มีบทบาทเป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา ไม้ยางพารา และอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลที่สำคัญของภาคใต้ มีแหล่งท่องเที่ยวรองรับนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ ทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ เช่น ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว มัสยิดกรือเซะ และเมืองโบราณยะรัง จังหวัดปัตตานี รวมทั้งมีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลและแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีชื่อเสียง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะตะรุเตา - อาดังราวี - หลีเป๊ะ ในจังหวัดสตูล และป่าฮาลา - บาลา ในจังหวัดยะลาและนราธิวาสที่มีความหลากหลายทางชีวภาพที่สมบูรณ์ที่สุดของประเทศ มีวัฒนธรรมสังคมที่เชื่อมโยงกับประเทศมุสลิม มีโครงสร้างพื้นฐานที่เชื่อมโยง

¹ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. 2558 - 2561, ฉบับนำส่งสำนักงาน ก.พ.ร. ตุลาคม 2556.

สู่ต่างประเทศทั้งทำเทียบเรือน้ำลึกสงขลา สนามบินนานาชาติหาดใหญ่ ถนน รถไฟ รวมทั้งด้าน
พรมแดนที่เป็นช่องทางการค้า การท่องเที่ยว และการคมนาคมขนส่งกับประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์
อินโดนีเซีย โดยมีจังหวัดสงขลาเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ บริการ การคมนาคมขนส่ง และมีสถาบัน
การศึกษาที่เป็นศูนย์กลางการศึกษาของภาคใต้

เศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส
และสตูล) พิจารณาจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ณ ราคาประจำปี 2553 มีมูลค่าเท่ากับ
349,840 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 306,244 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2552 จำนวน 43,596 ล้านบาท หรือ
ประมาณร้อยละ 14.23 มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อประชากรเท่ากับ 94,173 บาท (สงขลา
119,041 บาท สตูล 99,624 บาท ยะลา 94,611 บาท นราธิวาส 71,786 บาท และปัตตานี 64,157 บาท)
เมื่อเทียบกับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อประชากรของภาคใต้ที่เท่ากับ 104,738 บาท พบว่า
ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยภาคใต้ 10,565 บาทต่อคนต่อปี

ตารางที่ 1 : มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคใต้ชายแดน ปี พ.ศ. 2551 - 2553

จังหวัด	ผลิตภัณฑ์มวลรวม (ล้านบาท)			ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากร (บาท/คน/ปี)		
	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553
สงขลา	159,768	153,022	174,301	111,843	105,782	119,041
สตูล	26,184	25,984	29,136	92,113	90,103	99,624
ปัตตานี	38,084	39,658	44,465	56,622	58,092	64,157
ยะลา	41,945	39,224	46,098	88,741	81,736	94,611
นราธิวาส	49,907	48,357	55,841	66,248	63,180	71,786
รวม	315,888	306,244	349,840	87,471	83,607	94,173

ที่มา : สำนักบัญชีประชาชาติ สศช. (อ้างอิงในแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. 2558 – 2561, ส่วนที่ 1
หน้า 53)

โครงสร้างเศรษฐกิจที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนขึ้นอยู่กับสาขา
เกษตรกรรม สาขาอุตสาหกรรม สาขาการค้าส่งค้าปลีก สาขาการศึกษา สาขาการประมง และสาขา
บริหารราชการฯ เป็นสำคัญ โดยมีสัดส่วนร้อยละ 29.71, 17.49, 9.55, 8.07, 7.60 และ 7.16
ตามลำดับ

2.2.2 ศักยภาพด้านการเกษตร

โครงสร้างเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนยังคงพึ่งพาภาคเกษตร
เป็นหลัก มีโครงสร้างภาคเกษตรร้อยละ 33.0 มูลค่าการผลิตส่วนใหญ่มาจากพืชเศรษฐกิจหลักคือ
ยางพาราถึงร้อยละ 69.8 การประมงร้อยละ 11.0 ปี พ.ศ. 2553 สัดส่วนการผลิตภาคเกษตรเพิ่มขึ้น
ร้อยละ 5.74 ตามการเพิ่มขึ้นของราคายางพารา สัตว์น้ำขึ้นท่าและสัตว์น้ำเลี้ยงเป็นสำคัญ ในขณะที่
ภาคนอกเกษตรมีสัดส่วนลดลงจากปริมาณการผลิตภาคอุตสาหกรรมที่ขยายตัวในอัตราชะลอลง ทั้งนี้
สามารถสรุปรายละเอียดตามผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญได้ ดังต่อไปนี้

2.2.2.1 ยางพารา

ในปี พ.ศ. 2554 ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกยางพารา 18.7 ล้านไร่ โดยร้อยละ 63.5 หรือ 11.9 ล้านไร่เป็นพื้นที่เพาะปลูกในภาคใต้ ซึ่งเมื่อแยกพื้นที่ปลูกตามกลุ่มจังหวัด พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 38 รองลงมาคือ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน และกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน คิดเป็นร้อยละ 36 และร้อยละ 26 ตามลำดับ

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีผลผลิตยางพาราในปี พ.ศ. 2554 รวม 970,325 ตัน เพิ่มขึ้นจาก 909,519 ตันในปี พ.ศ. 2553 ที่ผ่านมา อีกทั้งยังมีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ เพิ่มขึ้นจาก 259 กิโลกรัมต่อไร่ เป็น 274 กิโลกรัมต่อไร่ สะท้อนถึงประสิทธิภาพในการผลิตที่เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 2 : ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของยางพารา ปี พ.ศ. 2552 - 2554

ระดับของข้อมูล	ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กก.)		
	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
รวมทั้งประเทศ	3,090,280	3,051,781	3,348,897	266	253	262
ภาคใต้	2,536,381	2,427,290	2,535,925	264	251	262
กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน	637,036	610,642	627,261	272	257	263
กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	936,675	907,129	938,339	252	240	250
กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน	962,670	909,519	970,325	273	259	274
สงขลา	324,879	304,983	331,646	271	252	272
สตูล	66,357	65,313	68,643	283	275	281
ปัตตานี	66,358	59,584	63,835	261	245	256
ยะลา	250,538	242,835	254,511	269	262	272
นราธิวาส	254,538	236,804	251,690	282	265	280

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (อ้างอิงในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. 2558 – 2561, ส่วนที่ 2 หน้า 92)

2.2.2.2 ปาล์มน้ำมัน

ปี พ.ศ. 2554 กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีเนื้อที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมันรวม 216,350 ไร่ สามารถให้ผลได้ 197,781 ไร่ มีผลผลิตเพิ่มขึ้นจาก 355,548 ตันในปีที่ผ่านมา เป็น 453,676 ตัน และมีความสามารถในการผลิต (ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่) เพิ่มขึ้นจาก 2,044 กิโลกรัมต่อไร่ เป็น 2,294 กิโลกรัมต่อไร่ โดยจังหวัดที่มีบทบาทในการผลิตปาล์มน้ำมันสูงสุดในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน คือ จังหวัดสตูล

ตารางที่ 3 : เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่ให้ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของปาล์มน้ำมัน ปี พ.ศ. 2552 - 2554

จังหวัด		สงขลา	สตูล	นราธิวาส	ปัตตานี	ยะลา	รวม
เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	ปี 2552	28,340	112,156	41,652	16,721	11,778	210,647
	ปี 2553	29,500	112,560	42,786	18,865	11,963	215,674
	ปี 2554	29,755	112,940	42,786	18,906	11,963	216,350
เนื้อที่ ให้ผล ผลิต(ไร่)	ปี 2552	19,558	94,114	32,452	9,276	5,431	160,831
	ปี 2553	23,794	100,959	32,700	10,265	6,210	173,928
	ปี 2554	27,652	108,916	36,255	14,001	10,957	197,781
ผลผลิต (ตัน)	ปี 2552	44,788	201,875	59,738	9,526	6,824	322,751
	ปี 2553	49,896	218,172	69,716	10,573	7,191	355,548
	ปี 2554	64,706	279,587	79,471	15,471	14,441	453,676
ผลผลิต ต่อไร่ (กก.)	ปี 2552	2,290	2,145	1,841	1,027	1,256	2,007
	ปี 2553	2,097	2,161	2,132	1,030	1,158	2,044
	ปี 2554	2,340	2,567	2,192	1,105	1,318	2,294

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์/ ประมวลโดย สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
ภาคใต้ (อ้างอิงในแผนพัฒนาภาคจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. 2558 – 2561, ส่วนที่ 2 หน้า 95)

2.2.2.3 ลองกอง

ในปี พ.ศ. 2554 กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีเนื้อที่เพาะปลูก
ลองกองเพิ่มขึ้นจากเดิม 155,688 ไร่ในปีที่ผ่านมา เป็น 161,037 ไร่ แต่มีผลผลิตรวมลดลงจาก
34,656 ตัน เหลือ 10,230 ตัน รวมถึงมีความสามารถในการผลิต (ค่าเฉลี่ยผลผลิตต่อไร่) ลดลงมาก
จากเดิม 223 กิโลกรัมต่อไร่ เหลือ 64 กิโลกรัมต่อไร่

ตารางที่ 4 : เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่ให้ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของลองกอง ปี พ.ศ. 2552 - 2554

จังหวัด		สงขลา	สตูล	นราธิวาส	ปัตตานี	ยะลา	รวม
เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	ปี 2552	24,873	7,317	79,627	23,380	51,416	186,613
	ปี 2553	18,155	6,622	72,022	19,933	38,956	155,688
	ปี 2554	20,441	6,613	75,538	19,846	38,599	161,037
ผลผลิต (ตัน)	ปี 2552	3,286	4,627	10,325	2,860	9,421	30,519
	ปี 2553	4,738	4,635	12,244	2,910	10,129	34,656
	ปี 2554	2,084	4,306	1,409	1,267	1,164	10,230
ผลผลิต ต่อไร่ (กก.)	ปี 2552	132	632	129	122	183	164
	ปี 2553	261	700	170	146	260	223
	ปี 2554	54	57	72	62	176	64

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์/ ประมวลโดย สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
ภาคใต้ (อ้างอิงในแผนพัฒนาภาคจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. 2558 – 2561, ส่วนที่ 2 หน้า 94)

2.2.2.4 ทูเรียน

ปี พ.ศ. 2554 กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีเนื้อที่เพาะปลูกทุเรียน ลดลงเล็กน้อยจากเดิม 117,358 ไร่ เหลือ 115,698 ไร่ แต่มีเนื้อที่ให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 104,409 ไร่ เป็น 104,659 ไร่ ทั้งนี้ ผลผลิตทุเรียนรวมของกลุ่มฯ มีแนวโน้มลดลงจาก 66,627 ตัน เหลือ 44,078 ตัน จึงส่งให้ค่าเฉลี่ยผลผลิตต่อไร่ของกลุ่มฯ ลดลงค่อนข้างมากจาก 638 กิโลกรัมต่อไร่ เหลือ 421 กิโลกรัมต่อไร่

ตารางที่ 5 : เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่ให้ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของทุเรียน ปี พ.ศ. 2552 - 2554

จังหวัด		สงขลา	สตูล	นราธิวาส	ปัตตานี	ยะลา	รวม
เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	ปี 2552	16,183	3,968	30,854	10,590	56,281	117,876
	ปี 2553	15,903	3,848	33,611	10,365	53,631	117,358
	ปี 2554	15,671	3,976	33,928	10,254	51,869	115,698
เนื้อที่ ให้ผล ผลิต(ไร่)	ปี 2552	13,579	3,788	27,174	9,501	49,784	103,826
	ปี 2553	13,614	2,984	29,128	9,380	49,303	104,409
	ปี 2554	13,931	2,992	28,992	9,275	49,469	104,659
ผลผลิต (ตัน)	ปี 2552	6,369	3,015	17,092	5,226	40,823	72,525
	ปี 2553	5,309	1,868	15,001	5,253	39,196	66,627
	ปี 2554	4,235	1,400	8,959	2,078	27,406	44,078
ผลผลิต ต่อไร่ (กก.)	ปี 2552	469	796	629	550	820	699
	ปี 2553	390	626	515	560	795	638
	ปี 2554	304	468	309	224	554	421

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์/ ประมวลโดย สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคใต้ (อ้างอิงในแผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน พ.ศ. 2558 - 2561, ส่วนที่ 2 หน้า 96)

2.2.2.5 เงาะ

สอดคล้องกับทิศทางผลผลิตของไม้ผลประเภทอื่นๆ ในปี พ.ศ. 2554 กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีผลผลิตเงาะรวมลดลงจาก 30,766 ตันในปีที่ผ่านมา เหลือ 22,364 ตัน ในปี พ.ศ. 2554 แม้ว่าจะมีพื้นที่เพาะปลูกรวมจะไม่แตกต่างจากปีที่ผ่านมามากนัก โดยลดลงเพียงเล็กน้อยจาก 53,152 ไร่ เหลือ 51,597 ไร่ (เนื้อที่ให้ผลผลิตเท่ากับ 45,640 ไร่)

ตารางที่ 6 : เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่ให้ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของเงาะ ปี พ.ศ. 2552 - 2554

จังหวัด		สงขลา	สตูล	นราธิวาส	ปัตตานี	ยะลา	รวม
เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	ปี 2552	5,293	5,740	31,056	2,304	5,419	49,812
	ปี 2553	5,008	4,411	36,193	2,196	5,344	53,152
	ปี 2554	4,827	4,175	35,288	2,057	5,250	51,597
เนื้อที่ ให้ผล ผลิต(ไร่)	ปี 2552	4,859	5,636	30,210	2,169	5,361	48,235
	ปี 2553	4,648	4,372	31,042	2,066	5,284	47,412
	ปี 2554	4,459	4,075	30,151	1,949	5,006	45,640
ผลผลิต (ตัน)	ปี 2552	2,201	4,441	16,011	1,674	3,367	27,694
	ปี 2553	2,817	3,266	19,339	1,709	3,635	30,766
	ปี 2554	2,194	2,551	13,719	926	2,974	22,364

ตารางที่ 6 : เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่ให้ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของเงาะ ปี พ.ศ. 2552 - 2554 (ต่อ)

จังหวัด		สงขลา	สตูล	นราธิวาส	ปัตตานี	ยะลา	รวม
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	ปี 2552	453	788	530	772	628	574
	ปี 2553	606	747	623	827	688	649
	ปี 2554	492	626	455	475	594	490

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์/ ประมวลโดย สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคใต้ (อ้างอิงในแผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน พ.ศ. 2558 - 2561, ส่วนที่ 2 หน้า 98)

2.2.2.6 มังคุด

ในปี พ.ศ. 2554 กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีผลผลิตมังคุดลดลงจาก 24,123 ตัน ในปี พ.ศ. 2553 เหลือ 13,309 ตัน และมีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ลดลงจาก 629 กิโลกรัม เหลือ 338 กิโลกรัม โดยมีเนื้อที่เพาะปลูกและเนื้อที่ให้ผลผลิตค่อนข้างคงที่เท่ากับ 45,152 ไร่ และ 39,368 ไร่

ตารางที่ 7 : เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่ให้ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของมังคุด ปี พ.ศ. 2552 - 2554

จังหวัด		สงขลา	สตูล	นราธิวาส	ปัตตานี	ยะลา	รวม
เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	ปี 2552	5,373	2,574	27,534	3,261	7,728	46,470
	ปี 2553	5,399	2,974	27,567	3,052	7,728	46,720
	ปี 2554	5,272	2,713	26,755	2,887	7,525	45,152
เนื้อที่ให้ผลผลิต (ไร่)	ปี 2552	4,328	1,847	21,536	2,288	6,354	36,353
	ปี 2553	4,679	1,965	22,316	2,558	6,819	38,337
	ปี 2554	4,749	1,897	23,212	2,581	6,929	39,368
ผลผลิต (ตัน)	ปี 2552	4,060	1,199	10,833	1,565	4,264	21,921
	ปี 2553	4,632	1,153	12,118	1,699	4,521	24,123
	ปี 2554	2,569	639	8,380	841	880	13,309
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	ปี 2552	938	649	503	684	671	603
	ปี 2553	990	587	543	664	663	629
	ปี 2554	541	337	361	326	127	338

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์/ ประมวลโดย สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคใต้ (อ้างอิงในแผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน พ.ศ. 2558 - 2561, ส่วนที่ 2 หน้า 97)

2.2.2.7 โคเนื้อ

ในปี พ.ศ. 2554 ประเทศไทยมีแม่พันธุ์โคเนื้อที่ให้ลูกรวม 2,299,121 ตัว ลดลงร้อยละ 6.6 เป็นแม่พันธุ์โคเนื้อในภาคใต้ 266,108 ตัว ลดลงร้อยละ 2.1 เมื่อพิจารณาสัดส่วนปริมาณโคเนื้อในภาคใต้ พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคใต้อ่าวไทยมีแม่พันธุ์โคเนื้อที่ให้ลูกสูงสุด 129,306 ตัว ลดลงร้อยละ 1.4 รองลงมาเป็นกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน 104,536 ตัว ลดลงร้อยละ 3.5 และกลุ่มจังหวัดภาคใต้อันดามัน 32,266 ตัว ลดลงร้อยละ 0.7

ปริมาณการผลิตรวมทั้งประเทศ 1,087,227 ตัน ลดลงร้อยละ 3.8 เป็นการผลิตในภาคใต้ 115,830 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4 เมื่อพิจารณาปริมาณการผลิตในภาคใต้ พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีปริมาณการผลิตสูงสุด 81,627 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 77.9 รองลงมาเป็น กลุ่มจังหวัดภาคใต้่าวไทยมีปริมาณการผลิต 55,704 ตัน ลดลงร้อยละ 1.0 และกลุ่มจังหวัดภาคใต้ อันดามันมีปริมาณการผลิต 14,827 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.01 เมื่อพิจารณาอัตราการเกิดโคเนื้อ พบว่า อัตราการเกิดของประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.0 ในขณะที่อัตราการเกิดของภาคใต้เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7 เป็นการเพิ่มขึ้นของอัตราการเกิดของกลุ่มจังหวัดภาคใต้อันดามันสูงสุดร้อยละ 1.8 รองลงมาเป็นอัตราการเกิดของกลุ่มจังหวัดภาคใต้่าวไทย และกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนร้อยละ 1.2 และ 0.9 ตามลำดับ โดยจังหวัดนราธิวาสมีอัตราการเกิดเพิ่มขึ้นสูงสุดร้อยละ 3.9 รองลงมาเป็นจังหวัดปัตตานีมีอัตราการเกิดเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.2 และจังหวัดสงขลามีอัตราการเกิดเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.4²

2.2.2.8 การประมง

มูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี 2553 เท่ากับ 11,515 ล้านบาท ขยายตัว ร้อยละ 1.6 โดยมีกิจกรรมหมวดการทำประมงน้ำลึกและประมงชายฝั่งมีสัดส่วนการผลิตสูงสุดร้อยละ 53.8 รองลงมาเป็นการทำฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเลมีสัดส่วนการผลิตร้อยละ 36.0 การเพาะพันธุ์ปลาและกุ้ง การทำฟาร์มเลี้ยงปลาทะเล และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด มีสัดส่วนร้อยละ 4.7 ร้อยละ 30.1 และ ร้อยละ 1.8 ตามลำดับ

สถานการณ์การผลิตสาขาการประมง ในปี พ.ศ. 2553 นั้น กิจกรรม การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดขยายตัวสูงสุดร้อยละ 15.9 รองลงมาเป็นการทำฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล ขยายตัว ร้อยละ 11.4 การทำฟาร์มเลี้ยงปลา การทำประมงพื้นบ้าน (ชายฝั่ง) การประมงทะเลพาณิชย์ (น้ำลึก) ขยายตัวร้อยละ 3.0 ร้อยละ 2.9 และร้อยละ 1.75 ตามลำดับ ในขณะที่กิจกรรมการเพาะพันธุ์ปลา และกุ้งหดตัวถึงร้อยละ 39.5 สาเหตุของการขยายตัว เป็นผลจากกิจกรรมการทำฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล (กุ้งขาว) การทำประมงทะเลพาณิชย์(น้ำลึก) การทำประมงพื้นบ้าน(ชายฝั่ง) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด และการทำฟาร์มเลี้ยงปลา เป็นสำคัญ

2.2.3 ศักยภาพด้านอุตสาหกรรม

ภาคเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนยังคงมีบทบาทสำคัญในการเป็น แหล่งวัตถุดิบเพื่อการผลิตสินค้าของภาคอุตสาหกรรม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการผลิตเพื่อการส่งออกขายไปยัง ต่างประเทศ วัตถุดิบจากภาคเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ได้แก่ ยางพารา ไม้ยาง สัตว์น้ำ ทั้งสัตว์น้ำธรรมชาติและสัตว์น้ำเลี้ยง โดยมีสินค้าอุตสาหกรรมประเภทยางแผ่น ยางก้อน และ ผลิตภัณฑ์ยาง สินค้าไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ยางพารา และสินค้าจากการผลิตและแปรรูปอาหารจาก สัตว์ทะเล อย่างไรก็ตามวัตถุดิบปลาที่ใช้ในการผลิตและแปรรูปในอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูป ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ยังคงต้องนำเข้าจากต่างประเทศโดยเฉพาะปลาทูน่า เนื่องจาก วัตถุดิบในประเทศมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรม

ทั้งนี้ กำลังการผลิตของโรงงานยางพารา ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาท หลักในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่พื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถจำแนกได้ตาม ประเภทผลิตภัณฑ์ยาง ดังต่อไปนี้³

² อ้างอิงในแผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. 2558 – 2561) ส่วนที่ 2 หน้า 100.

³ เรื่องเดียวกัน, ส่วนที่ 1 หน้า 57.

- โรงงานแปรรูปยางแผ่นรมควัน จำนวน 83 โรงงาน มีอัตราการใช้กำลังการผลิตเฉลี่ยร้อยละ 40 ของกำลังการผลิตรวม เฉลี่ย 666,423 ตันต่อปี
- โรงงานผลิตน้ำยางข้น จำนวน 29 โรงงาน มีอัตราการใช้กำลังการผลิตเฉลี่ยร้อยละ 30 ของกำลังการผลิตรวม เฉลี่ย 734,886 ตันต่อปี
- โรงงานผลิตยางแท่ง จำนวน 20 โรงงาน มีอัตราการใช้กำลังการผลิตเฉลี่ยร้อยละ 30 ของกำลังการผลิตรวม เฉลี่ย 932,000 ตันต่อปี
- โรงงานผลิตภัณฑ์ยาง จำนวน 9 โรงงาน มีกำลังการผลิต 139,070 ตันต่อปี

2.2.4 ศักยภาพด้านการค้าชายแดน

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีด้านการค้า 9 ด้าน ได้แก่ ด้านศุลกากรสะเดา ด้านศุลกากรปาดังเบซาร์ ด้านประกอบ จังหวัดสงขลา ด้านศุลกากรวังประจัน ด้านศุลกากรสตูล จังหวัดสตูล ด้านศุลกากรบูเก๊ะตา จังหวัดนราธิวาส ด้านศุลกากรเบตง จังหวัดยะลา ด้านศุลกากรสุโหงโกลก และด้านศุลกากรตากใบ จังหวัดนราธิวาส การค้าชายแดนผ่านด้านศุลกากร ปี พ.ศ. 2554 มีมูลค่า 881,606 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 657,696 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2553 จำนวน 223,910 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.0 แยกเป็นมูลค่าการนำเข้า 352,354 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 42.1 มูลค่าสินค้าส่งออก 529,252 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.2

มูลค่าสินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ แทนชูดเจาะมูลค่า 59,193 ล้านบาท สื่อบันทึกที่ยังไม่ได้บันทึกจัดทำไว้เพื่อการบันทึกเสียมูลค่า 40,406 ล้านบาท เครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติมูลค่า 20,057 ล้านบาท ดีบุกสภาพโลหะมูลค่า 19,150 ล้านบาท ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบใช้กับเครื่องจักร (เพื่อการขุดเจาะปิโตรเลียม) มูลค่า 17,538 ล้านบาท ปลาแช่เย็นจนแข็งมูลค่า 10,164 ล้านบาท ฯลฯ

มูลค่าสินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ยางธรรมชาติมูลค่า 222,848 ล้านบาท ยางผสมมูลค่า 27,671 ล้านบาท แทนผลิตภัณฑ์และแทนเจาะมูลค่า 23,701 ล้านบาท ถู่มือยางมูลค่า 21,374 ล้านบาท อาหารบรรจุกระป๋องมูลค่า 18,178 ล้านบาท ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบใช้กับเครื่องจักร (เพื่อการขุดเจาะปิโตรเลียม) มูลค่า 14,285 ล้านบาท ดีบุกสภาพโลหะมูลค่า 13,659 ล้านบาท และไม้ยางพาราแปรรูปมูลค่า 13,377 ล้านบาท ฯลฯ⁴

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ติดต่อกันรัฐทางตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย โดยมีด่านชายแดนจำนวน 9 แห่ง เป็นจุดเชื่อมโยงการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย ซึ่งมีมูลค่าประมาณ 500,000 บาท/ปี หรือคิดเป็นร้อยละ 70 ของมูลค่าผ่านแดนทั่วประเทศ โดยกว่าร้อยละ 90 เป็นมูลค่าการค้าผ่านด่านชายแดนสะเดาและด่านชายแดนปาดังเบซาร์ในจังหวัดสงขลา

2.2.5 ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญต่างๆ ดังนี้
แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ : ธรรมชาติชายหาด ทะเล เกาะ ถ้ำ น้ำตก และแหล่งธรรมชาติประเภทภูเขา ป่าไม้ อุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ฯลฯ กระจุกกระจายทั่วทั้งกลุ่มจังหวัดดังนี้

⁴ เรื่องเดียวกัน, ส่วนที่ 2 หน้า 110 - 111.

- จังหวัดสงขลา ได้แก่ หาดสมิหลา น้ำตกโตนงาช้าง เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบ(คูขุด) ทะเลสาบสงขลา เป็นต้น

- จังหวัดสตูล ได้แก่ อุทยานแห่งชาติตรูเตา หมู่เกาะอาดัง-ราวี เกาะหลีเป๊ะ ถ้ำภูผาเพชร เกาะหลีเป๊ะ เป็นต้น

- จังหวัดปัตตานี ได้แก่ น้ำตกทรายขาว ศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง เป็นต้น

- จังหวัดยะลา ได้แก่ เขื่อนบางลาง บ่อน้ำร้อนเบตง เป็นต้น

- จังหวัดนราธิวาส ได้แก่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา - บาลา เป็นต้น

แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ : ประเภทโบราณสถาน และศาสนสถาน ซึ่งแหล่งประวัติศาสตร์และโบราณสถานที่สำคัญและมีคุณค่า ความหลากหลายตามความเชื่อ ความศรัทธา ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่

- จังหวัดสงขลา ได้แก่ วัดพะโค๊ะ สถาบันทักษิณคดีศึกษา ถนนนางงาม พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เชน้ำค้าง เป็นต้น

- จังหวัดสตูล ได้แก่ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสตูล (คฤหาสน์กูเด็น) เป็นต้น

- จังหวัดปัตตานี ได้แก่ วัดช้างให้ ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว มัสยิดกรือเซะ มัสยิดกลางจังหวัดปัตตานี เมืองโบราณยะรัง เป็นต้น

- จังหวัดยะลา ได้แก่ พระพุทธไสยาสน์วัดคูหาภิมุข (วัดถ้ำ) เป็นต้น

- จังหวัดนราธิวาส ได้แก่ วัดเขากง พระพุทธทักษิณมิ่งมงคล เป็นต้น

แหล่งท่องเที่ยวประเพณี วัฒนธรรม : โดยมีประเพณีวัฒนธรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมหรือร่วมกิจกรรมได้อย่างมาก ได้แก่

- จังหวัดสงขลา ได้แก่ ประเพณีการทำบุญวันสารทเดือนสิบ ประเพณีชักพระ ประเพณีตักบาตรเทโว เป็นต้น

- จังหวัดสตูล ได้แก่ การแข่งวาวประเพณี เป็นต้น

- จังหวัดปัตตานี ได้แก่ งานสมโภชน์เจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว เป็นต้น

- จังหวัดยะลา ได้แก่ มหกรรมแข่งขันนกเขาชาวเสียมอาเซียน เป็นต้น

- จังหวัดนราธิวาส ได้แก่ งานประเพณีเจ้าแม่โต๊ะโมะ เป็นต้น

ด้านการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ซึ่งมีศูนย์กลางการท่องเที่ยวอยู่ที่จังหวัดสงขลา ยะลา และนราธิวาส โดยมีจำนวนนักท่องเที่ยวรวม 3 จังหวัด เท่ากับ 3.85 ล้านคน เป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติ ร้อยละ 38.6 ส่วนใหญ่เป็นชาวมาเลเซียและสิงคโปร์ ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2549 - 2552 นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มและลดตามสถานการณ์การเกิดเหตุความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำหรับอัตราการเข้าพักของนักท่องเที่ยวยังกระจุกอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวหลัก ซึ่งมีสาเหตุสำคัญประการหนึ่งมาจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ยังไม่เพียงพอ รวมทั้ง การจัดการเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวหลักกับแหล่งท่องเที่ยวรองยังไม่สะดวกเท่าที่ควร

ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบจากข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าพักในสถานประกอบการประเภทต่างๆ ปี พ.ศ. 2553 - 2554 พบว่ากลุ่มจังหวัดฯ มีจำนวนนักท่องเที่ยวเข้ามาพักแรมมากขึ้น โดยมีนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้นจาก 3,243,293 คน เป็น 3,991,481 คน และนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นจาก 1,500,804 คน เป็น 1,722,894 คน โดยจังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวเข้าพักแรมมากที่สุด คือ จังหวัดสงขลา รองลงมาคือ จังหวัดสตูล จังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา และจังหวัดปัตตานี ตามลำดับ

ตารางที่ 8 : จำนวนนักท่องเที่ยวเข้าพักตามสถานประกอบการ ปี พ.ศ. 2551 - 2554

ปี พ.ศ.	กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)					
		สงขลา	สตูล	ปัตตานี	ยะลา	นราธิวาส	รวม
2551	ชาวไทย	99,418	261,622	114,004	57,942	91,963	624,949
	ชาวต่างประเทศ	548,558	18,329	523	256,587	206,231	1,030,228
	รวม	1,542,696	279,951	114,507	314,529	297,431	2,549,114
2552	ชาวไทย	1,838,353	616,098	200,288	50,438	161,815	2,866,992
	ชาวต่างประเทศ	770,692	40,112	1,113	250,132	268,486	1,330,535
	รวม	2,609,045	656,210	201,401	300,570	430,301	4,197,527
2553	ชาวไทย	2,074,368	659,459	182,738	101,876	224,852	3,243,293
	ชาวต่างประเทศ	872,102	33,511	1,415	271,393	322,383	1,500,804
	รวม	2,946,470	692,970	184,153	373,269	547,235	4,744,097
2554	ชาวไทย	2,862,201	676,644	178,593	97,039	177,004	3,991,481
	ชาวต่างประเทศ	1,162,298	18,053	1,094	238,929	302,520	1,722,894
	รวม	4,024,499	694,697	179,687	335,968	479,524	5,714,375

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลกรมการท่องเที่ยว (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) (อ้างอิงในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. 2558 – 2561, ส่วนที่ 1 หน้า 70)

ปี พ.ศ. 2554 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางผ่านด่านตรวจคนเข้าเมืองในพื้นที่ 2,196,009 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.7 เป็นการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซีย และชาติอื่นๆ ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวสิงคโปร์ลดลง ส่งผลให้ยอดขายกิจการโรงแรม ที่พัก ในดีคลับ บาร์ ภัตตาคาร ร้านอาหารและกิจการนำเที่ยว มีจำนวน 3,446 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.4 เป็นยอดขายกิจการโรงแรม ที่พักของจังหวัดสงขลาสูงสุด 2,626 ล้านบาท รองลงมาเป็นยอดขายกิจการโรงแรม ที่พักของจังหวัดยะลา 418 ล้านบาท จังหวัดสตูล 147 ล้านบาท จังหวัดนราธิวาส 142 ล้านบาท และจังหวัดปัตตานี 113 ล้านบาท

2.2.6 ศักยภาพด้านสังคมและคุณภาพชีวิต

2.2.6.1 ประชากรและแรงงาน

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 3,614,279 คน ซึ่งแยกเป็นประชากรชาย 1,781,081 คน และประชากรหญิง 1,833,198 คน ส่วนใหญ่ร้อยละ 66 นับถือศาสนาพุทธ ที่เหลือร้อยละ 34 นับถือศาสนาอิสลาม ซึ่งประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ของ 3 จังหวัดชายแดน ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส โดยมีประชากรรวม 1.9 ล้านคน ส่วนใหญ่ร้อยละ 83 นับถือศาสนาอิสลาม ทำให้พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนดังกล่าวมีเอกลักษณ์ทางสังคมและวิถีประชาชนที่แตกต่างจากพื้นที่ส่วนอื่นๆ ของประเทศ ทั้งนี้ จังหวัดที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน คือ จังหวัดสงขลา รองลงมา คือจังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดสตูล

ตารางที่ 9 : ข้อมูลจำนวนประชากรของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. 2555

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน	เพศ		จำนวนประชากรรวม (คน)
	ชาย	หญิง	
นราธิวาส	375,340	382,057	757,397
ปัตตานี	332,109	339,506	671,615
ยะลา	248,437	252,377	500,814
สงขลา	672,775	705,799	1,378,574
สตูล	152,420	153,459	305,879
รวม	1,781,081	1,833,198	3,614,279

ที่มา : สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง (ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2555) (อ้างอิงในแผนพัฒนาภูมิภาคใต้ชายแดน พ.ศ. 2558 - 2561, ส่วนที่ 1 หน้า 6)

สำหรับจำนวนผู้ว่างงานในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ปี พ.ศ. 2554 มีจำนวนทั้งสิ้น 23,162 คน คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 1.13 ของประชากรทั้งหมด เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2553 มีจำนวนทั้งสิ้น 30,457 คน คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 1.90 ของประชากรทั้งหมด จะเห็นได้ว่าอัตราการว่างงานลดลง จำนวน 7,295 คน ซึ่งอัตราการว่างงานลดลงร้อยละ 0.77 เมื่อพิจารณาอัตราการว่างงานเป็นรายจังหวัด ในปี พ.ศ. 2554 พบว่า จังหวัดนราธิวาส มีอัตราการว่างงานมากที่สุด ร้อยละ 1.48 รองลงมาคือ จังหวัดปัตตานี มีอัตราการว่างงาน ร้อยละ 0.98

ตารางที่ 10 : อัตราการว่างงานและกำลังแรงงาน กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ปี พ.ศ. 2553 - 2554

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน	ปี 2553			ปี 2554		
	อัตราการว่างงาน (%)	จำนวนคนว่างงาน (คน)	กำลังแรงงานรวม (คน)	อัตราการว่างงาน (%)	จำนวนคนว่างงาน (คน)	กำลังแรงงานรวม (คน)
นราธิวาส	2.77	11,114	398,646	1.48	10,126	540,291
ปัตตานี	2.15	7,649	354,246	0.98	7,298	489,919
ยะลา	0.64	1,678	261,418	0.27	1,819	351,371
สงขลา	2.07	17,251	832,869	0.66	10,035	1,126,317
สตูล	1.32	2,188	166,377	0.72	1,202	167,249
รวม	1.90	30,457	1,551,761	1.13	23,162	2,048,172

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ (ข้อมูล ณ ปี พ.ศ. 2554) (ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2555) (อ้างอิงในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2558 - 2561, ส่วนที่ 1 หน้า 51)

2.2.6.2 การศึกษา

ในด้านการศึกษาในพื้นที่ที่มีจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 1,644 โรงเรียน จำนวนครู 18,926 คน และจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 363,960 คน นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนอาชีวศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 24 แห่ง และระดับอุดมศึกษา 9 แห่ง นอกจากนี้ จังหวัดในกลุ่มอนุภาคยังมีการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ คือ โรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม หรือปอเนาะ ซึ่งพบมากที่สุดในจังหวัดปัตตานี คิดเป็นร้อยละ 47.8 ของอนุภาค รองลงมาคือ จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส จังหวัดสงขลา และจังหวัดสตูล คิดเป็นร้อยละ 23.6 ร้อยละ 14.5 ร้อยละ 11.5 และร้อยละ 2.6 ตามลำดับ ทำให้จังหวัดปัตตานีมีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษาศาสนาอิสลาม

2.2.6.3 สาธารณสุข

การให้บริการด้านสาธารณสุขในพื้นที่ มีจำนวนสถานพยาบาลทั้งสิ้น 1,340 แห่ง จำแนกเป็นโรงพยาบาล 80 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 537 แห่ง ศูนย์บริการสาธารณสุข 89 แห่ง และคลินิกรวมทุกประเภท 634 แห่ง เมื่อพิจารณาจากจำนวนบุคลากรรวมทั้งหมด พบว่า มีแพทย์จำนวน 1,196 คน ทันตแพทย์ 292 คน เภสัชกร 375 คน และพยาบาล 6,206 คน โดยจังหวัดสงขลามีจำนวนสถานพยาบาลมากที่สุด กล่าวคือ มีโรงพยาบาลของรัฐบาล 36 แห่ง ทั้งนี้เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีจำนวนประชากรอยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังสามารถให้บริการไปยังเมืองอื่นๆ ในพื้นที่ใกล้เคียงได้อีกด้วย

- จังหวัดสงขลา มีจำนวนสถานพยาบาลรวม 617 แห่ง จำนวนเตียง 3,613 เตียง และบุคลากรทางการแพทย์รวมทั้งสิ้น 4,034 คน
- จังหวัดสตูล มีจำนวนสถานพยาบาลรวม 117 แห่ง จำนวนเตียง 254 เตียง และบุคลากรทางการแพทย์รวมทั้งสิ้น 606 คน
- จังหวัดปัตตานี มีจำนวนสถานพยาบาลรวม 234 แห่ง จำนวนเตียง 825 เตียง และบุคลากรทางการแพทย์รวมทั้งสิ้น 1,035 คน
- จังหวัดยะลา มีจำนวนสถานพยาบาลรวม 183 แห่ง จำนวนเตียง 967 เตียง และบุคลากรทางการแพทย์รวมทั้งสิ้น 1,240 คน
- จังหวัดนราธิวาส มีจำนวนสถานพยาบาลรวม 189 แห่ง จำนวนเตียง 760 เตียง และบุคลากรทางการแพทย์รวมทั้งสิ้น 1,154 คน

2.2.6.4 ยาเสพติด

ปัญหาที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งในจังหวัดชายแดนใต้ คือ ปัญหาด้านยาเสพติดในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนมีแนวโน้มรุนแรงสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยสถิติคดียาเสพติดเพิ่มจาก 6,861 คดี ในปี พ.ศ. 2551 เป็น 8,065 คดี ในปี พ.ศ. 2553 และเพิ่มสูงขึ้นอย่างมากในปี พ.ศ. 2554 เป็น 13,609 คดี หรือเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 68.7 จากปี พ.ศ. 2553 โดยจังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส มีจำนวนคดียาเสพติดรวมกันจำนวน 7,481 คดี คิดเป็นร้อยละ 55 ของจำนวนคดีทั้งหมดใน 5 จังหวัดในกลุ่มฯ ขณะที่สถิติคดียาเสพติดช่วง 8 เดือนแรกของปี พ.ศ. 2555 (ม.ค. - ส.ค.) พบว่า ทั้ง 3 จังหวัดดังกล่าวยังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าเจ้าหน้าที่รัฐจะได้ดำเนินการปราบปรามยาเสพติดอย่างเข้มข้นและจริงจังตามนโยบายของรัฐบาลก็ตาม โดยมีจำนวนคดีรวม 5,460 คดี หรือคิดเป็นร้อยละ 73 ของปี พ.ศ. 2554

2.2.6.5 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (ปัญหาอาชญากรรม)

สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังเกิดความรุนแรงอย่างต่อเนื่องและมีความเสี่ยงต่อความมั่นคงของประเทศ โดยในปี พ.ศ. 2552 มีจำนวนเหตุการณ์ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมจำนวน 985 ครั้ง ลดลงจากปี พ.ศ. 2549 ที่มีจำนวน 1,826 ครั้ง ผู้เสียชีวิต 492 คน ลดลงจากปี พ.ศ. 2549 ที่มีจำนวน 658 คน ผู้บาดเจ็บ 1,052 คน ลดลงจากปี 2549 ที่มีจำนวน 1,086 คน ซึ่งเหตุความรุนแรงดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนในพื้นที่ และเป็นเหตุฉุดรั้งการพัฒนาในแทบทุกด้าน รวมทั้งเกิดภาพลักษณ์ความไม่สงบที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนและการท่องเที่ยวในพื้นที่อีกด้วย

ตารางที่ 11 : จำนวนเหตุการณ์ ผู้ได้รับบาดเจ็บ และผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์ความไม่สงบ พ.ศ. 2549 - 2552

	พ.ศ. 2549	พ.ศ. 2550	พ.ศ. 2551	พ.ศ. 2552
จำนวนเหตุการณ์ความไม่สงบ (ครั้ง)	1,826	2,295	1,050	985
ผู้ได้รับบาดเจ็บ (คน)	658	942	509	492
ผู้เสียชีวิต (คน)	1,086	1,691	1,055	1,052

ที่มา : สำนักข่าวกรองแห่งชาติ (สขช.) กองทัพบก (ทบ.) กรมข่าวทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย (รวบรวมโดย : สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคใต้ สศช.) (อ้างอิงในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. 2558 - 2561, ส่วนที่ 1 หน้า 51)

2.2.7 ศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

2.2.7.1 ทรัพยากรดิน

ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน พบว่าอนุภาคมีสัดส่วนพื้นที่เกษตรกรรมสูงถึงร้อยละ 56.79 รองลงมาคือกลุ่มพื้นที่อนุรักษ์ ได้แก่ พื้นที่ป่าไม้ร้อยละ 27.25 กระจุกตัวอยู่ด้านใต้และตะวันตกของอนุภาค พื้นที่แหล่งน้ำร้อยละ 4.49 โดยมีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ คือบริเวณทะเลสาบสงขลา และทะเลหลวง ในจังหวัดสงขลา ส่วนพื้นที่ชุมชนเมืองและอุตสาหกรรมมีรวมกันเพียงร้อยละ 5.04 โดยพื้นที่เมืองจะกระจุกตัวอยู่ตามเมืองหลัก และบริเวณที่ราบตามเส้นทางคมนาคมสายหลักของอนุภาค สำหรับพื้นที่อุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะอยู่ในจังหวัดสงขลา บริเวณเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคใต้ (ฉลุง) และมีบางส่วนในจังหวัดปัตตานี (อุตสาหกรรมฮาลาล) เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมเมืองอย่างชัดเจน โดยมีพื้นที่เมืองเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 130.98 และพื้นที่อุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 119.98 ในขณะที่พื้นที่เกษตรกรรมซึ่งมีสัดส่วนมากที่สุดมีพื้นที่

ลดลงร้อยละ 10.31 จากการใช้ที่ดินในการทำเกษตรกรรมจึงมีปัญหาความเสื่อมโทรมของดิน เนื่องจากการใช้ที่ดินผิดประเภทและการชะล้างพังทลายของดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พื้นที่ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย เป็นพื้นที่เสี่ยงต่อดินถล่ม ซึ่งส่งผลเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน ผลผลิตทางการเกษตร ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม

สำหรับปัญหาด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนุภาค พบว่า ปัจจุบันพื้นที่ที่มีคุณค่าด้านสิ่งแวดล้อม เช่น พื้นที่ป่าไม้ แหล่งน้ำ และพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวมีแนวโน้มจะมีการพัฒนาเกินกว่าสภาพแวดล้อมจะรองรับได้ ส่วนพื้นที่เกษตรกรรม ยังมีการผลิตเพื่อเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมในปริมาณต่ำ ทำให้ไม่เกิดการเพิ่มมูลค่าในการผลิตทางเศรษฐกิจ สำหรับการใช้พื้นที่เมืองพบว่า มีโอกาสในการขยายตัวจำกัด เนื่องจากมีพื้นที่ราบที่ปลอดภัยจากภัยพิบัติทางธรรมชาติน้อย

2.2.7.2 ทรัพยากรน้ำ

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนประกอบด้วยลุ่มน้ำหลัก 3 ลุ่มน้ำ คือ ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ลุ่มน้ำปัตตานี และส่วนหนึ่งของลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก มีแหล่งน้ำสำคัญประกอบด้วย ทะเลสาบสงขลา แม่น้ำปัตตานี แม่น้ำสาบบุรี แม่น้ำโก-ลก แม่น้ำบางนรา และคลองบ่าบัง จากการประเมินคุณภาพน้ำโดยใช้ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index : WQI) ซึ่งแสดงถึงสถานการณ์คุณภาพน้ำในภาพรวม ซึ่งพิจารณาจากค่าคุณภาพน้ำ 5 พารามิเตอร์ ได้แก่ ค่าออกซิเจนละลาย ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม และแอมโมเนียไนโตรเจน) พบว่าทุกแหล่งน้ำมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ แต่เมื่อพิจารณารายลุ่มน้ำย่อย ลุ่มน้ำย่อยที่มีความเสื่อมโทรม คือ ลุ่มน้ำย่อยคลองอู่ตะเภา ซึ่งเป็นที่ตั้งของชุมชนหนาแน่นระดับเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล จำนวนมากถึง 11 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบลอีก 30 แห่ง ซึ่งน้ำเสียจากชุมชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ระบายลงสู่แหล่งน้ำโดยตรง โดยไม่ได้มีการบำบัดความสกปรก ส่งผลให้คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีระบบบำบัดน้ำเสียรวมเพียง 3 แห่ง ได้แก่ เทศบาลนครสงขลา เทศบาลนครหาดใหญ่ และเทศบาลนครยะลา

2.2.7.3 ทรัพยากรป่าไม้

ทรัพยากรป่าไม้ เนื่องจากพื้นที่มีสภาพภูมิประเทศที่แตกต่างกันในหลายลักษณะ จึงมีผลให้เกิดระบบนิเวศที่แตกต่างกันไปด้วย ดังนั้น จึงพบทรัพยากรป่าไม้ที่แตกต่างกันตามสภาพของระบบนิเวศในพื้นที่ ทรัพยากรป่าไม้ที่พบในพื้นที่อนุภาคที่ศึกษามีประเภทหลักๆ สามารถจำแนกได้ 4 ประเภท คือ 1) ป่าดงดิบ ป่าดิบ หรือป่าดิบชื้น (Tropical Rain Forest or Tropical Evergreen Forest) 2) ป่าชายเลน (Mangrove Forest) 3) ป่าชายหาด (Beach Forest) และ 4) ป่าพรุ (Swamp Forest หรือ Peat Swamp) โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ป่าไม้เหลืออยู่มากที่สุดในปี พ.ศ.2552 คือ จังหวัดสตูล และจังหวัดที่มีพื้นที่ป่าเหลือน้อยที่สุดคือ จังหวัดปัตตานี โดยพบว่าพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดต่างๆ ในอนุภาคมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2543 จนถึงปี พ.ศ. 2549 แต่ข้อมูลในปี พ.ศ. 2551 - 2552 พบว่าพื้นที่ป่าไม้ในแต่ละจังหวัดมีเพิ่มขึ้น ยกเว้นในจังหวัดสตูลที่ยังมีแนวโน้มของพื้นที่ป่าไม้ลดลงจนถึงปัจจุบัน

ตารางที่ 12 : พื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ประเภทต่างๆ ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ปี พ.ศ. 2552

จังหวัด	ป่าดิบชื้น		ป่าชายเลน		ป่าชายหาด		ป่าพรุ		ป่าที่ฟื้นฟูตามธรรมชาติ	
	ตร.กม.	ร้อยละ	ตร.กม.	ร้อยละ	ตร.กม.	ร้อยละ	ตร.กม.	ร้อยละ	ตร.กม.	ร้อยละ
1. สงขลา	742.93	3.46	47.80	0.22	0.25	0.00	27.90	0.13	0.46	0.00
2. สตูล	700.06	3.26	351.48	1.64	1.70	0.01	-	-	4.92	0.02
3. ปัตตานี	29.91	0.14	34.24	0.16	2.64	0.01	3.75	0.02	-	-
4. ยะลา	1,388.32	6.46	-	-	-	-	-	-	-	-
5. นราธิวาส	771.05	3.59	0.69	0.00	0.67	0.00	94.88	0.44	169.28	0.79
รวม	3,632.27	16.90	434.21	2.02	5.26	0.02	126.53	0.59	174.66	0.81

ที่มา : ปรับปรุงจากข้อมูลกรมป่าไม้และกรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. 2552 (อ้างอิงในแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. 2558 – 2561, ส่วนที่ 1 หน้า 35)

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

2.2.7.4 ทรัพยากรชายฝั่งทะเล

ปี พ.ศ. 2554 กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้ศึกษารวบรวมข้อมูลแนวชายฝั่ง (Shoreline) ในรูปแบบ GIS จากผลการศึกษาต่างๆ ที่ผ่านมามาตั้งแต่ พ.ศ. 2495 - 2551 และจัดทำข้อมูลภูมิสารสนเทศสถานการณ์การกัดเซาะชายฝั่งประเทศไทย โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พบว่า จังหวัดยะลาไม่มีพื้นที่เสี่ยงภัยจากการกัดเซาะชายฝั่งทะเล เนื่องจากไม่มีพื้นที่ติดกับทะเล สำหรับแนวชายฝั่งทะเลที่ถูกกัดเซาะระดับรุนแรงมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส ถูกกัดเซาะ 28.03 กิโลเมตร รองลงมาคือ จังหวัดปัตตานี ถูกกัดเซาะ 24.27 กิโลเมตร ส่วนแนวชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะมากที่สุดในทุกระดับความรุนแรง ได้แก่ จังหวัดปัตตานีถูกกัดเซาะ 61.94 กิโลเมตร รองลงมาได้แก่ จังหวัดสงขลา ถูกกัดเซาะ 54.53 กิโลเมตร

2.2.7.5 ทรัพยากรแร่ธาตุ

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพทางแร่หลายชนิด แร่ที่สำคัญที่ตรวจพบในเขตพื้นที่กลุ่มจังหวัดฯ ได้แก่ ดิบุก หินปูน บอลล์เคลย์ แมงกานีส หินอ่อน โดโลไมต์ โครไมต์ ทราายแก้ว แกรนิต ถ่านหิน แปะไรต์ พลวง กรวด ทราาย เป็นต้น ซึ่งได้มีการสำรวจและศึกษาศักยภาพของพื้นที่โดยกรมทรัพยากรธรณี พบว่า มีทรัพยากรแร่ธาตุที่สำคัญกระจายตัวอยู่ทั่วไปในพื้นที่ทุกจังหวัดของกลุ่มจังหวัด

2.3 ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด และตัวชี้วัด

วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัด

“ประตูการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว สู่อาเซียนตอนใต้”

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. พัฒนาระบบการสร้างความมูลค่าเพิ่มสินค้าทางการเกษตร

รูป และช่องทางการตลาด

เป้าประสงค์ : ผลผลิตทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

- 1) ส่งเสริมผลิตต้นตอพื้นเมือง แปลงจำหน่ายพันธุ์มาตรฐาน การบริหารจัดการ และเพิ่มความรู้แก่เกษตรกรหรือผู้ประกอบการ เพื่อเพิ่มผลผลิต
- 2) เพิ่มประสิทธิภาพ และพัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกร กลุ่มเครือข่ายผู้ประกอบการทุกระดับของยางและผลิตภัณฑ์ยางให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน
- 3) ส่งเสริมและพัฒนากการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต การแปรรูป ยาง/ไม้ยางพาราและผลิตภัณฑ์ยางให้ได้มาตรฐาน
- 4) ส่งเสริมช่องทางการตลาดยางและผลิตภัณฑ์ยาง/ไม้ยางพารา สู่นานาชาติ
- 5) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีและเผยแพร่องค์ความรู้ในการเพิ่มมูลค่ายางและผลิตภัณฑ์ยาง
- 6) พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งทรัพยากร เพื่อสนับสนุนการเพิ่มมูลค่ายางและผลิตภัณฑ์ยาง และจัดตั้ง Rubber

ตัวชี้วัด/เป้าหมายรวม 4 ปี

- 1) ผลผลิตยางพาราเพิ่มขึ้น 10 กิโลกรัมต่อไร่
- 2) ปริมาณการใช้ยางพาราเป็นผลิตภัณฑ์ของสถาบันเกษตรกรเพิ่มขึ้นร้อยละ 20

2. พัฒนาสินค้าและบริการฮาลาลให้มีมูลค่าเพิ่มตามห่วงโซ่อุปทานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าประสงค์ : เป็นศูนย์กลางการพัฒนาสินค้าและบริการฮาลาลของอาเซียน

กลยุทธ์

- 1) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับและสนับสนุนการขยายตัวของธุรกิจฮาลาลอย่างเป็นระบบ
- 2) ส่งเสริม พัฒนา เชื่อมโยงเพื่อยกระดับและปรับปรุงทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพของวัตถุดิบเพื่อรองรับการขยายตัวด้านฮาลาล
- 3) สนับสนุนการพัฒนาสินค้าและบริการให้ได้รับการรับรองมาตรฐานฮาลาลและสากล
- 4) ส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งขององค์กรและผู้ประกอบการ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฮาลาล
- 5) เพิ่มช่องทางการจำหน่ายและการกระจายสินค้าฮาลาลสู่สากล

ตัวชี้วัด/เป้าหมายรวม 4 ปี : สินค้าและบริการที่ผ่านการรับรองมาตรฐานฮาลาลเพิ่มขึ้น 40 ผลิตภัณฑ์

3. ส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม

เป้าประสงค์ : จำนวนผู้เยี่ยมชมและรายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

- 1) พัฒนาระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานการท่องเที่ยวไทย
- 2) พัฒนาระบบตลาด ประชาสัมพันธ์สร้างแรงจูงใจให้เกิดการท่องเที่ยวในพื้นที่
- 3) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน และเป็นภูมิอัตลักษณ์ของกลุ่มจังหวัด
- 4) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวชายแดนเชิงวัฒนธรรม

ตัวชี้วัด/เป้าหมายรวม 4 ปี

- 1) จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นของไทยและต่างชาติ
- 2) เพิ่มจำนวนมัคคุเทศก์ที่จดทะเบียนแล้วให้เพียงพอกับปริมาณนักท่องเที่ยว
- 3) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการจัดเจ้าหน้าที่ตรวจตราแหล่งท่องเที่ยว

4. ส่งเสริมและพัฒนา การค้าการลงทุน และทรัพยากรมนุษย์ เชื่อมโยงประชาคม

เศรษฐกิจอาเซียน

เป้าประสงค์

1) โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ระบบโลจิสติกส์ ได้รับการปรับปรุงและพัฒนาอย่างเป็นระบบ

2) ทรัพยากรมนุษย์ได้รับการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

กลยุทธ์

1) ปรับปรุงและพัฒนาโครงข่ายคมนาคม ระบบโลจิสติกส์ และระบบป้องกันและบรรเทาอุทกภัยให้มีประสิทธิภาพ

2) พัฒนาด่านชายแดน/เมืองชายแดน/เขตเศรษฐกิจให้สามารถรองรับการค้าชายแดน

3) พัฒนาและเพิ่มศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

4) ส่งเสริมอุตสาหกรรมสนับสนุน (Supporting Industry) และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง (Linkage Industry) ให้มีความเข้มแข็ง สนับสนุนสถาบันการศึกษาในการพัฒนาบุคลากร และส่งเสริมผู้ประกอบการรายย่อยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ

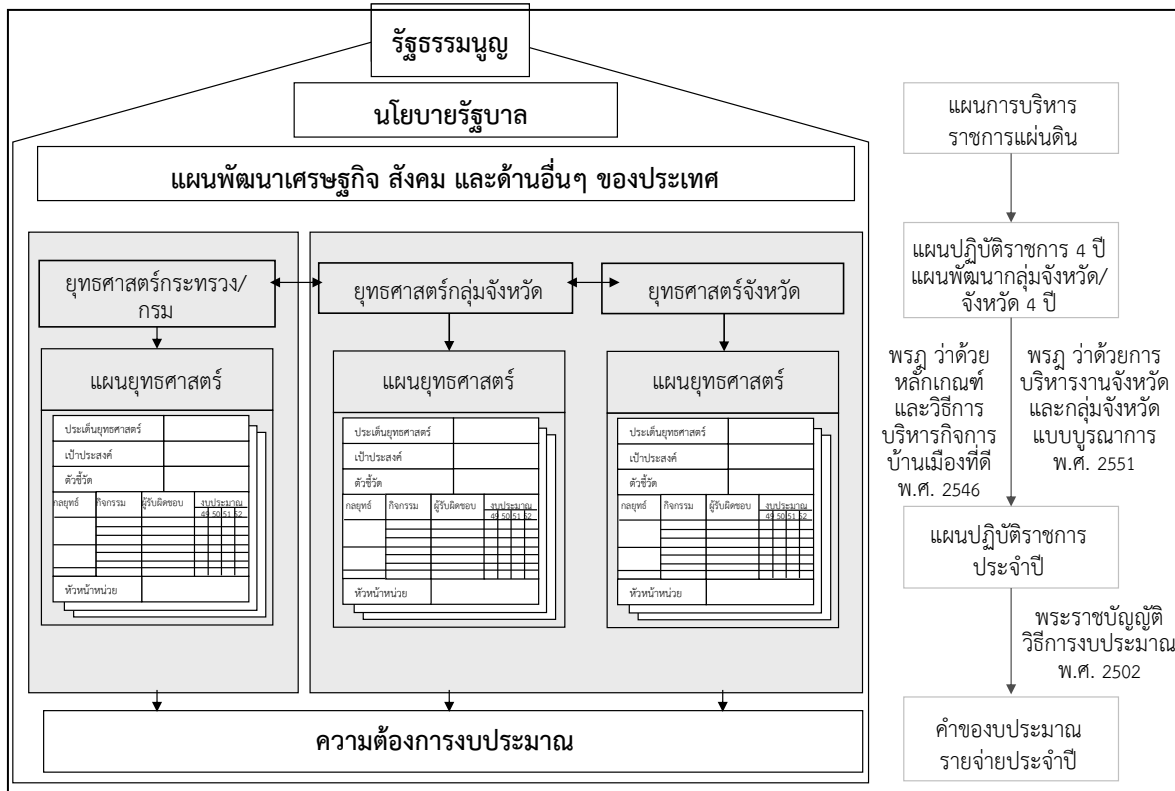
ตัวชี้วัด/เป้าหมายรวม 4 ปี

- 1) ร้อยละของจำนวนเที่ยวบินที่เพิ่มขึ้นในจังหวัดที่มีสนามบินพาณิชย์
- 2) ร้อยละของจำนวนผู้โดยสารสายการบินที่เพิ่มขึ้น
- 3) ร้อยละของการขนถ่ายสินค้า (กก.) โดยเครื่องบิน
- 4) ร้อยละของจำนวนรถขนส่งสินค้าขาเข้า-ขาออกที่เพิ่มขึ้น
- 5) ร้อยละของจำนวนรถบรรทุกที่จดทะเบียนสะสม

2.4 ผลกระทบของความสอดคล้องเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาคกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)

ภายใต้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาภูมิภาค และ การแปลงแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปีนั้น หนึ่งในกรอบแนวคิดตั้งต้นที่สำคัญยิ่ง คือ “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ” ในช่วงเวลานั้นๆ เนื่องด้วยความสอดคล้องระหว่างทิศทางการพัฒนาพื้นที่ซึ่งถูกกำหนดโดยแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาภูมิภาค กับแนวทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจะเป็นกลไกหลักของหน่วยงานภาคีการพัฒนาในระดับจังหวัด และกลุ่มจังหวัดได้นำไปเสนอ เพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการต่างๆ ในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมในภาพรวมได้อย่างยั่งยืน ดังสามารถสรุปได้ตามแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 : การเชื่อมโยงเชิงยุทธศาสตร์ระดับประเทศ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศในแบบองค์รวม

จากโครงสร้างความสัมพันธ์ดังที่ได้สรุปข้างต้นนั้น “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)” จึงเป็นกรอบแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญยิ่งในการจัดทำ และทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาภูมิภาค ปี พ.ศ. 2558 - 2561 ทั้งนี้ แนวทางการพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ให้ความสำคัญกับการสร้างภูมิคุ้มกันเป็นลำดับแรก โดยภูมิคุ้มกันในกรณีนี้ หมายถึงรวมถึงการสร้าง ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ การเตรียมความพร้อมรองรับการเปิดเสรีทางการค้า ระดับต่างๆ การสร้างเกราะคุ้มกันทางสังคม รวมถึงการป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยสรุปสาระสำคัญของแนวทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ได้ ดังต่อไปนี้⁵

⁵ สรุปประเด็นโดย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกอบการประชุมวันที่ 30 มี.ค. 2555

(1) การพัฒนาศักยภาพคนไทยในเรื่องการคิด วิเคราะห์ ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่กับการเสริมสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับชุมชน

(2) การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีกระบวนการผลิตที่เน้นการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคมให้มีคุณภาพและครอบคลุมอย่างทั่วถึง

(3) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และส่งเสริมบทบาทภาคประชาสังคม และธุรกิจเอกชนให้เป็นพลังร่วมในการพัฒนาสังคมไทย

(4) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจไทยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับธุรกิจไทยในตลาดภูมิภาค และตลาดโลก

(5) การส่งเสริมความร่วมมืออย่างเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาทั้งในระดับอนุภูมิภาค และภูมิภาค รวมทั้งพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนและเปิดพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ที่เชื่อมโยงภูมิภาคเอเชียใต้

(6) การเตรียมความพร้อมของไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยการพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการ ทักษะแรงงาน และปรับกฎ ระเบียบ ให้สอดคล้องกับกติกาของอาเซียน

(7) การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ และการใช้ที่ดินเพื่อสนับสนุนความมั่นคงด้านอาหาร รวมทั้งปรับปรุงกระจายการถือครองที่ดินให้เป็นธรรม

(8) การยกระดับขีดความสามารถของไทยในการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางธรรมชาติ

(9) การส่งเสริมการสร้างความเป็นธรรมในสังคม โดยยึดหลักการบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาล เพิ่มประสิทธิภาพการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนากลไกการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาสเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียม

อนึ่ง แนวทางการพัฒนาประเทศดังกล่าวจึงสอดคล้องกับวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศไทยในระยะเวลา 5 ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 คือ “สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง” โดยมีเป้าหมายของแผนฯ รวมถึงตัวชี้วัดการพัฒนาตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 13 : เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

เป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11	ตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11
(1) ความอยู่เย็นเป็นสุขและความสงบสุขของสังคมไทยเพิ่มขึ้น ความเหลื่อมล้ำในสังคมลดลง สัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลง และดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชันไม่ต่ำกว่า 5 คะแนน	<ul style="list-style-type: none"> - ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุข - ดัชนีความสงบสุข - สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มประชากรที่มีรายได้สูงสุดร้อยละ 10 กับกลุ่มที่มีรายได้น้อย ร้อยละ 10 - สัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจน - สัดส่วนแรงงานนอกระบบที่สามารถเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคม - ดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชัน

ตารางที่ 13 : เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (ต่อ)

เป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11	ตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11
(2) คนไทยมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีสุขภาวะดีขึ้น มีคุณธรรม จริยธรรม และสถาบันทางสังคม มีความเข้มแข็งมากขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย - ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม - สัดส่วนประชากรที่เข้าถึงโครงข่ายคมนาคมและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง - จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา - อัตราการป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ - ดัชนีความอบอุ่นของครอบครัว
(3) เศรษฐกิจเติบโตในอัตราที่เหมาะสมตามศักยภาพของประเทศ ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตภาพรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3 ต่อปี เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ให้มีไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40	<ul style="list-style-type: none"> - อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ - อัตราเงินเฟ้อ - ผลผลิตภาพการผลิตรวม - อันดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ - สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ
(4) คุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เพิ่มประสิทธิภาพการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งเพิ่มพื้นที่ป่าไม้เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศ	<ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพน้ำและอากาศ - ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ประเทศ - สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อหัวเปรียบเทียบกับลำดับขั้นการพัฒนาที่แสดงโดยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว

เพื่อให้การพัฒนาประเทศบรรลุวัตถุประสงค์ และมีแนวทางที่สอดคล้องกับเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ไว้ 6 ประเด็นหลักดังนี้

(1) ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม ให้ความสำคัญกับการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้ทุกคนในสังคมไทยควบคู่กับการเสริมสร้างขีดความสามารถในการจัดการความเสี่ยงและสร้างโอกาสในชีวิตให้แก่ตนเอง การเสริมสร้างพลังให้ทุกภาคส่วนสามารถเพิ่มทางเลือกการใช้ชีวิตในสังคมและมีส่วนร่วมในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองได้อย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี รวมทั้งสนับสนุนการสานสร้างความสัมพันธ์ของคนในสังคมให้มีคุณค่าร่วมและตระหนักถึงผลประโยชน์ของสังคม และเสริมสร้างการบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส มีระบบ ตรวจสอบและการรับผิดชอบที่รัดกุม

(2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างและการกระจายตัวประชากรให้เหมาะสม การพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง การส่งเสริมการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพอย่างเป็นองค์รวม การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม

(3) ยุทธศาสตร์ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน การเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิตภาคเกษตร การสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ตลอดห่วงโซ่การผลิต การสร้างความมั่นคงในอาชีพและรายได้ให้แก่เกษตรกร การสร้างความมั่นคงด้านอาหารและพัฒนาพลังงานชีวภาพในระดับครัวเรือนและชุมชน อีกทั้งยังครอบคลุมถึงการปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน

(4) ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่มีคุณภาพและยั่งยืน การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพ เท่าเทียม และเป็นธรรม และการบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีเสถียรภาพ

(5) ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ ภายใต้กรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาคต่างๆ การพัฒนาฐานลงทุนโดยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับอนุภูมิภาค การสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจในภูมิภาคด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเคลื่อนย้ายแรงงาน และการส่งเสริมแรงงานไทยในต่างประเทศ และการเร่งรัดการใช้ประโยชน์จากข้อตกลงการค้าเสรีที่มีผลบังคับใช้แล้ว เป็นต้น

(6) ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ ป่าไม้ และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การปรับกระบวนการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศเพื่อเตรียมพร้อมไปสู่การเป็นเศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงการเตรียมความพร้อมรองรับกับภัยพิบัติทางธรรมชาติเป็นสำคัญ

ในการนี้ คณะทำงานที่ปรึกษาจึงได้สรุปความเชื่อมโยงระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์ รวมถึงตัวชี้วัดภายใต้แผนพัฒนาภูมิภาคได้ขยายแดน และภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 14 : ความเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์แผนพัฒนาภูมิภาคจังหวัดฯ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

ประเด็นยุทธศาสตร์แผนฯ 11	ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน
(1) การสร้างความเป็นธรรมในสังคม	-ไม่มีประเด็นยุทธศาสตร์สอดคล้อง-
(2) การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน	-ไม่มีประเด็นยุทธศาสตร์สอดคล้อง-
(3) การสร้างสมดุลและความมั่นคงของอาหารและพลังงาน	ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าทางการเกษตร ทั้งระบบการผลิตการแปรรูป และช่องทางการตลาด ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาสินค้าและบริการฮาลาลให้มีมูลค่าเพิ่มตามห่วงโซ่อุปทาน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด
(4) การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาสินค้าและบริการฮาลาลให้มีมูลค่าเพิ่มตามห่วงโซ่อุปทาน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม

ตารางที่ 14 : ความเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์แผนพัฒนาภูมิภาคและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (ต่อ)

ประเด็นยุทธศาสตร์แผนฯ 11	ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน
(5) การสร้างความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในภูมิภาค	ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนา การค้า การลงทุน และทรัพยากรมนุษย์ เชื่อมโยงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
(6) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	-ไม่มีประเด็นยุทธศาสตร์สอดคล้อง-

ประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดฯ มีความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ในด้านการสร้างสมดุลและความมั่นคงของอาหารและพลังงาน การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ด้านการสร้างความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในภูมิภาค โดยกลุ่มจังหวัดฯ ไม่ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาทางด้านสังคมและคุณภาพชีวิต และขาดการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ตารางที่ 15 : ความเชื่อมโยงตัวชี้วัดแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดฯ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

ตัวชี้วัดตามแผนฯ 11	ตัวชี้วัด/เป้าหมายรวม 4 ปี ภายใต้แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน
(1) ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุข ดัชนีความสงบสุข สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มประชากรที่มีรายได้สูงสุดร้อยละ 10 กับกลุ่มที่มีรายได้น้อยร้อยละ 10 สัดส่วนผู้อยู่ใต้เส้นความยากจน สัดส่วนแรงงานนอกระบบที่สามารถเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคม และดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชัน	- สามารถลดอัตราการว่างงานร้อยละ 50 - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการจัดเจ้าหน้าที่ตรวจตราแหล่งท่องเที่ยว
(2) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย ผู้เรียนทุกระดับ การศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม สัดส่วนประชากรที่เข้าถึงโครงข่ายคมนาคมและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา อัตราการป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ และดัชนีความอบอุ่นของครอบครัว	-ไม่มีตัวชี้วัดสอดคล้อง-
(3) คุณภาพน้ำและอากาศ ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ประเทศ และสัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อหัวเปรียบเทียบกับลำดับขั้นการพัฒนาที่แสดงโดยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว	-ไม่มีตัวชี้วัดสอดคล้อง-

ตารางที่ 15 : ความเชื่อมโยงตัวชี้วัดแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดฯ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (ต่อ)

ตัวชี้วัดตามแผนฯ 11	ตัวชี้วัด/เป้าหมายรวม 4 ปี ภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดภาคใต้ชายแดน
(4) อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราเงินเพื่อผลิตภาพการผลิตรวม อันดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> - ผลผลิตยางพาราเพิ่มขึ้น 10 กิโลกรัมต่อไร่ - ปริมาณการใช้ยางพาราเป็นผลิตภัณฑ์ของสถาบันเกษตรกรเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 - สินค้าและบริการที่ผ่านการรับรองมาตรฐานฮาลาลเพิ่มขึ้น 40 ผลิตภัณฑ์ - จำนวนผู้เยี่ยมเยือนของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น - รายได้การท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 - เพิ่มจำนวนมัคคุเทศก์ที่จดทะเบียนแล้วให้เพียงพอกับปริมาณนักท่องเที่ยว - ร้อยละของจำนวนเที่ยวบินที่เพิ่มขึ้นในจังหวัดที่มีสนามบินพาณิชย์ - ร้อยละของจำนวนผู้โดยสารสายการบินที่เพิ่มขึ้น - ร้อยละของการขนถ่ายสินค้า (กก.) โดยเครื่องบิน - ร้อยละของจำนวนรถขนส่งสินค้าขาเข้า-ขาออกที่เพิ่มขึ้น - ร้อยละของจำนวนรถบรรทุกที่จดทะเบียนสะสม

ตัวชี้วัดการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดฯ จะเน้นในการพัฒนาเศรษฐกิจ และมีบางส่วนกล่าวถึงเรื่องของการลดอัตราการว่างงาน แต่ไม่มีประเด็นยุทธศาสตร์รองรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และไม่มีตัวชี้วัดเรื่องคุณภาพน้ำและอากาศ

บทที่ 3

ผังสถิติทางการของประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ในบทนี้ประกอบด้วยการวิเคราะห์การจัดเก็บข้อมูลรายการสถิติทางการที่สำคัญและจำเป็นของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) และ/หรือ ประเด็นปัญหาสำคัญ (Critical Issue : CI) แยกตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมไปถึงการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติทางการที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) พร้อมสรุปแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและมอบหมายหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บ ซึ่งเป็นการเรียบเรียงและรวบรวมข้อมูลจากการประชุมคณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2557

3.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาระบบการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าทางการเกษตรทั้งระบบการผลิตการแปรรูป และช่องทางการตลาด

3.1.1 ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) “ยางพารา”

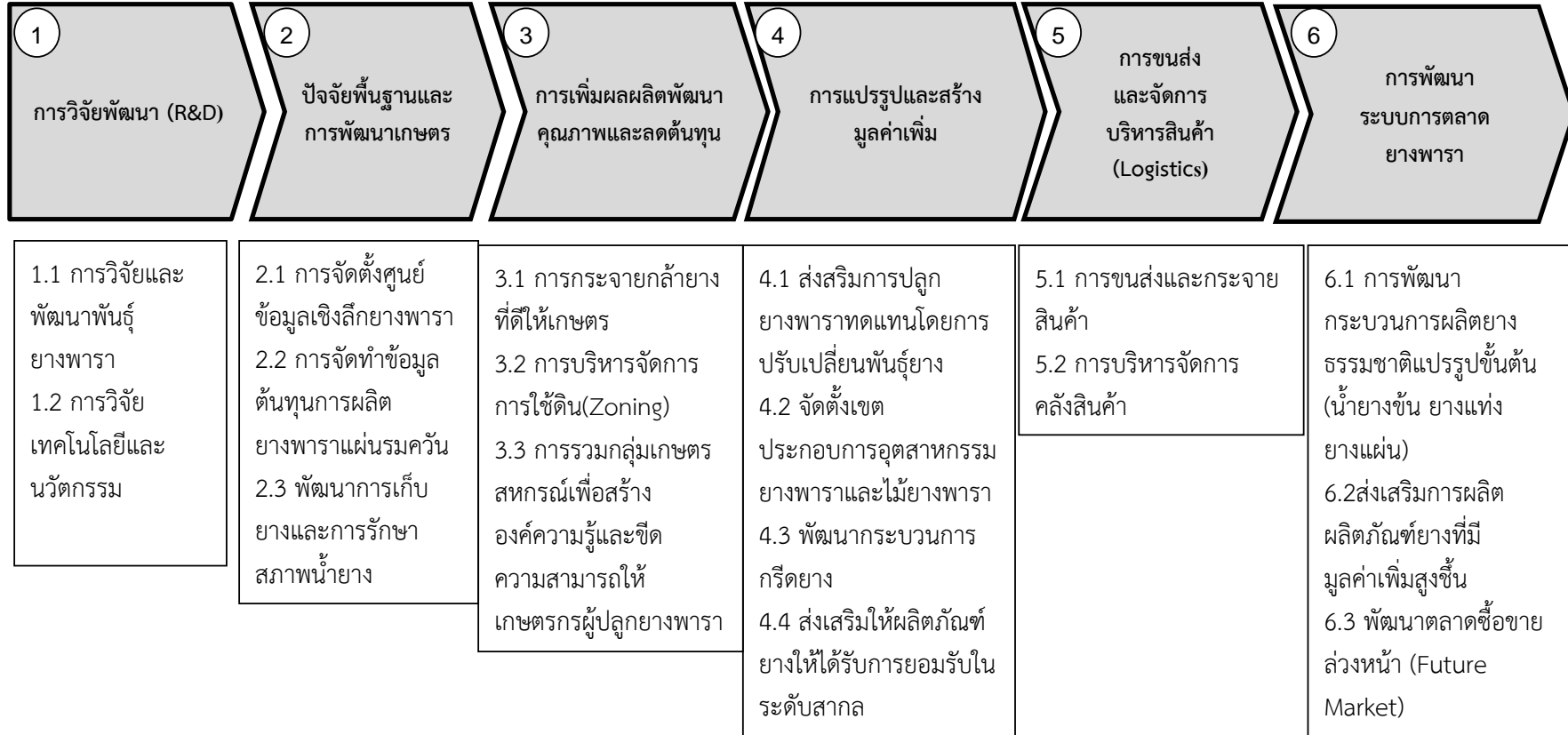
ตารางที่ 16 : ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

ประเด็นยุทธศาสตร์	สถิติทางการด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion)/ ประเด็นสำคัญ (Critical Issue)
พัฒนาระบบการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าทางการเกษตร ทั้งระบบการผลิต การแปรรูป และช่องทางการตลาด	เศรษฐกิจ -> การเกษตร	ยางพารา
สรุปเหตุผลสนับสนุน - มีโครงสร้างเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนยังคงพึ่งพาภาคเกษตรเป็นหลัก มูลค่าการผลิตส่วนใหญ่มาจากพืชเศรษฐกิจหลัก คือ ยางพารา และกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน มีพื้นที่เพาะปลูกมากเป็นอันดับ 2 ของประเทศ คิดเป็นร้อยละ 36 ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ		

หมายเหตุ : ข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดระยะ 4 ปี พ.ศ. 2558 - 2561 (จัดทำ พ.ศ. 2556)

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

“ยางพารา”

3.1.2 ผังสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ยางพารา”

ตารางที่ 17 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ยางพารา”

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น (Data List)	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC 1 : การวิจัยและพัฒนา(R&D)							
CSF 1.1 การวิจัยและพัฒนาพันธุ์ยางพารา	KPI 1.1.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนเกษตรกรต่อปี	1.1.1.1 จำนวนเกษตรกร	มี	ระบบทะเบียน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัดทั้ง 5 จังหวัด	
	KPI 1.1.2 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ปลูกยางพาราต่อปี	1.1.2.1 พื้นที่ปลูกยางพารา	มี	ระบบทะเบียน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัดทั้ง 5 จังหวัด	
	KPI 1.1.3 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการปลูกยางพารา	1.1.3.1 จำนวนผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการปลูกยางพารา	มี	ระบบทะเบียน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัดทั้ง 5 จังหวัด, สนง.กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ทั้ง 5 จังหวัด	
CSF 1.2 การวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	KPI 1.2.1 จำนวนรายงานการเผยแพร่ผลทางการวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่ายางพารา และผลิตภัณฑ์จากยางพารา (2 รายงานต่อปี)	1.2.1.1 จำนวนรายงานการเผยแพร่ผลทางการวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่ายางพารา และผลิตภัณฑ์จากยางพารา	มี	ระบบทะเบียน	รายปี	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร	

ตารางที่ 17 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ยางพารา” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น (Data List)	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC 2 : ปัจจัยพื้นฐานและการพัฒนาเกษตรกร							
CSF 2.1 การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเชิงลึกยางพารา	KPI 2.1.1 จำนวนศูนย์การให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการพัฒนาการปลูกยางพาราที่เพิ่มขึ้น	2.1.1.1 จำนวนศูนย์การให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการพัฒนาการปลูกยางพารา	มี	ระบบทะเบียน	รายปี	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรทั้ง 5 จังหวัด	
CSF 2.2 การจัดทำข้อมูลต้นทุนการผลิต ยางพาราผ่านรมควัน	KPI 2.2.1 จำนวนรายงานการจัดทำข้อมูลต้นทุนการผลิตยางพาราผ่านรมควันที่เพิ่มขึ้น	2.2.1.1 จำนวนรายงานการจัดทำข้อมูลต้นทุนการผลิตยางพาราผ่านรมควัน	มี	ระบบทะเบียน	รายปี	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด ทั้ง 5 จังหวัด	
CSF 2.3 พัฒนาการเก็บยางและการรักษาสภาพน้ำยาง	KPI 2.3.1 ร้อยละที่ลดลงของน้ำยางเสื่อมคุณภาพต่อ Lot ต่อปี	2.3.1.1 ปริมาณน้ำยางเสื่อมคุณภาพต่อ Lot ต่อปี	ไม่มี	-	-	-	
VC 3 : การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและลดต้นทุน							
CSF 3.1 การกระจายกล้ายางที่ดีให้เกษตรกร	KPI 3.1.1 จำนวนเกษตรกรที่ได้รับกล้ายางที่ดีที่เพิ่มขึ้น (ร้อยละ 3 ของผู้ปลูกยางพาราต่อปี)	3.1.1.1 จำนวนเกษตรกรที่ได้รับกล้ายางที่ดี	มี	ระบบทะเบียน	รายปี	สนง.กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ทั้ง 5 จังหวัด	

ตารางที่ 17 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ยางพารา” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น (Data List)	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
CSF 3.2 การบริหารจัดการการใช้ดิน (Zoning)	KPI 3.2.1 คุณภาพดินและลักษณะพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการเพาะปลูกข้าวเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ของพื้นที่ปลูกยางพารา	3.2.1.1 ข้อมูลชุดดินในแต่ละพื้นที่	มี	ระบบทะเบียน	รายปี	สถานีพัฒนาที่ดินทั้ง 5 จังหวัด	
CSF 3.3 การรวมกลุ่มของเกษตรกร เพื่อสร้างองค์ความรู้และขีดความสามารถให้เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา	KPI 3.3.1 จำนวนโครงการที่ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร เพื่อสร้างองค์ความรู้และขีดความสามารถให้เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราที่เพิ่มขึ้น	3.3.1.1 จำนวนโครงการที่ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร เพื่อสร้างองค์ความรู้และขีดความสามารถให้เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา	มี	ระบบทะเบียน	รายปี	สนง.สหกรณ์จังหวัดทั้ง 5 จังหวัด	
VC 4 : การแปรรูปและการสร้างมูลค่าเพิ่ม							
CSF 4.1 การส่งเสริมการปลูกยางพารา ทดแทนโดยการปรับเปลี่ยนพันธุ์ยาง	KPI 4.1.1 จำนวนรายงานการส่งเสริมการปลูกยางพารา ทดแทนโดยการปรับเปลี่ยนพันธุ์ยางที่เพิ่มขึ้น	4.1.1.1 จำนวนรายงานการส่งเสริมการปลูกยางพาราทดแทนโดยการปรับเปลี่ยนพันธุ์ยาง	มี	ระบบทะเบียน	รายปี	สนง.กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ทั้ง 5 จังหวัด, ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร	

ตารางที่ 17 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ยางพารา” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและ จำเป็น (Data List)	มี/ไม่มี ฐาน ข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
CSF 4.2 การจัดตั้งเขต ประกอบการ อุตสาหกรรมยางพารา และไม้ยางพารา	KPI 4.2.1 จำนวนศูนย์การเรียนรู้ การประกอบการ อุตสาหกรรมยางพารา และไม้ยางพาราที่ เพิ่มขึ้น	4.2.1.1 จำนวนศูนย์การเรียนรู้ การประกอบการ อุตสาหกรรม ยางพารา และไม้ยางพารา	มี	ระบบทะเบียน	รายปี	สนง.อุตสาหกรรม จังหวัด ทั้ง 5 จังหวัด	
CSF 4.3 การพัฒนา กระบวนการกรีดยาง	KPI 4.3.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ ปริมาณผลผลิตต่อไร่	4.3.1.1 ปริมาณผลผลิตต่อไร่	มี	ระบบทะเบียน	รายปี	สนง.เกษตรจังหวัดทั้ง 5 จังหวัด, สนง.กอง ทุนสงเคราะห์การทำ สวนยาง ทั้ง 5 จังหวัด, สนง.เศรษฐกิจ การเกษตรภาค 9 สงขลา	
CSF 4.4 การส่งเสริมให้ ผลิตภัณฑ์ยางให้ได้ รับ การยอมรับในระดับ สากล	KPI 4.4.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ จำนวนการรับรอง ISO/TC 45 ต่อปี	4.4.1.1 จำนวนการรองรับ ISO/TC 45 ต่อปี	ไม่มี	-	-	-	

ตารางที่ 17 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ยางพารา” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น (Data List)	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC 5 : การขนส่งและจัดการบริหารสินค้า (Logistics)							
CSF 5.1 การขนส่งและการกระจายสินค้า	KPI 5.1.1 จำนวนสถานีขนส่งสินค้าที่เพิ่มขึ้น	5.1.1.1 จำนวนสถานีขนส่งสินค้าที่เพิ่มขึ้น	ไม่มี	-	-	-	
CSF 5.2 การบริหารจัดการคลังสินค้า	KPI 5.2.1 จำนวนที่ตั้งและพื้นที่ในการให้บริการการเก็บและคัดแยกสินค้าเพิ่มขึ้น	5.2.1.1 จำนวนที่ตั้งและพื้นที่ในการให้บริการการเก็บและคัดแยกสินค้า	ไม่มี	-	-	-	
VC 6 : การพัฒนาระบบการตลาด							
CSF 6.1 การพัฒนากระบวนการผลิตยางธรรมชาติแปรรูปขั้นต้น (น้ำยางข้น ยางแท่ง ยางแผ่น)	KPI 6.1.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการผลิตยางธรรมชาติแปรรูปขั้นต้น (น้ำยางข้น ยางแท่ง ยางแผ่น) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ต่อปี	6.1.1.1 จำนวนของผู้ประกอบการที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการผลิตยางธรรมชาติแปรรูปขั้นต้น (น้ำยางข้น ยางแท่ง ยางแผ่น) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มต่อปี	มี	ระบบทะเบียน	รายปี	สนง.อุตสาหกรรมทั้ง 5 จังหวัด	
	KPI 6.1.2 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ ต่อปี	6.1.2.1 จำนวนการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ต่อปี	มี	ระบบทะเบียน	รายปี	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรทั้ง 5 จังหวัด	

ตารางที่ 17 : แผนผังรายการสถิติทางการ “ยางพารา” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น (Data List)	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
CSF 6.2 การส่งเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์ยางที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น	KPI 6.2.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการขายผลิตภัณฑ์ยาง (เช่น ยางแผ่นรมควันและถุงมือยาง) ต่อปี	6.2.2.1 มูลค่าการขายผลิตภัณฑ์ยาง (เช่น ยางแผ่นรมควัน) ต่อปี	มี	ระบบทะเบียน	รายปี	สนง.เศรษฐกิจ การเกษตร เขต 9 จ.สงขลา	
CSF 6.3 การพัฒนาตลาดซื้อขายล่วงหน้า (Future Market)	KPI 6.3.1 จำนวนรายงานการพัฒนาตลาดซื้อขายล่วงหน้าที่เพิ่มขึ้น	6.3.1.1 จำนวนรายงานการพัฒนาตลาดซื้อขายล่วงหน้า	ไม่มี	-	-	-	

3.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ยางพารา”

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า ยางพาราทั้งระบบการผลิตการแปรรูปและช่องทางการตลาด (Product Champion : ยางพารา) มีรายการสถิติทางการที่สำคัญจำเป็นรวมทั้งสิ้น 20 รายการ โดยในปัจจุบันมีการจัดเก็บจำนวน 15 รายการ และที่เหลือจำนวน 5 รายการ เป็นรายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ แต่ได้มีการกำหนดและมอบหมายหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บเรียบร้อยแล้ว ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

ตารางที่ 18 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “ยางพารา”

รายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญ และจำเป็น)	จำนวนข้อมูล (รายการ (%))	VC1	VC2	VC3	VC4	VC5	VC6
		(2CSFs, 4KPIs)	(3CSFs, 3KPIs)	(3CSFs, 3KPIs)	(4CSFs, 4KPIs)	(2CSFs, 2KPIs)	(3CSFs, 4KPIs)
1. รายการสถิติที่มีการจัดเก็บเป็นปกติ	15 (75%)	4	2	3	3	-	3
2. รายการสถิติที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ	-	-	-	-	-	-	-
3. รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ	5 (25%)	-	1	-	1	2	1
รวม	20 (100%)	4	3	3	4	2	4

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

โดยกลุ่มรายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บสำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เนื่องจากเป็นการริเริ่มภารกิจใหม่ รายละเอียดของรายการข้อมูลแสดงดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 : รายการข้อมูลที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ "ยางพารา"

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 2.3.1.1 ปริมาณน้ำยางเสื่อมคุณภาพต่อ Lot ต่อปี	สนง.กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง	- จัดทำคู่มือการจัดเก็บข้อมูล - กำหนดคำนิยามคำอธิบายให้ชัดเจน
Data 4.4.1.1 จำนวนการรองรับ ISO/TC 45 ต่อปี	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด	- กำหนดผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูลสำหรับรายการข้อมูลตามตัวชี้วัดต่างๆ ให้ชัดเจน
Data 5.1.1.1 จำนวนสถานีขนส่งสินค้าที่เพิ่มขึ้น	สนง.ขนส่งจังหวัด	- จัดระบบและวิธีการรับส่งเชื่อมโยงกับผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูล
Data 5.2.1.1 จำนวนที่ตั้งและพื้นที่ในการให้บริการเก็บและคัดแยกสินค้า	สนง.พาณิชย์จังหวัด	- จัดอบรม/ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับ
Data 6.3.1.1 จำนวนรายงานการพัฒนาตลาดซื้อขายล่วงหน้า	องค์การตลาดเพื่อการเกษตร	การจัดเก็บ การประมวลผลข้อมูล และการใช้ข้อมูล

3.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาลินค้าและบริการฮาลาลให้มีมูลค่าเพิ่มตามห่วงโซ่อุปทานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

3.2.1 ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) “สินค้าฮาลาล”

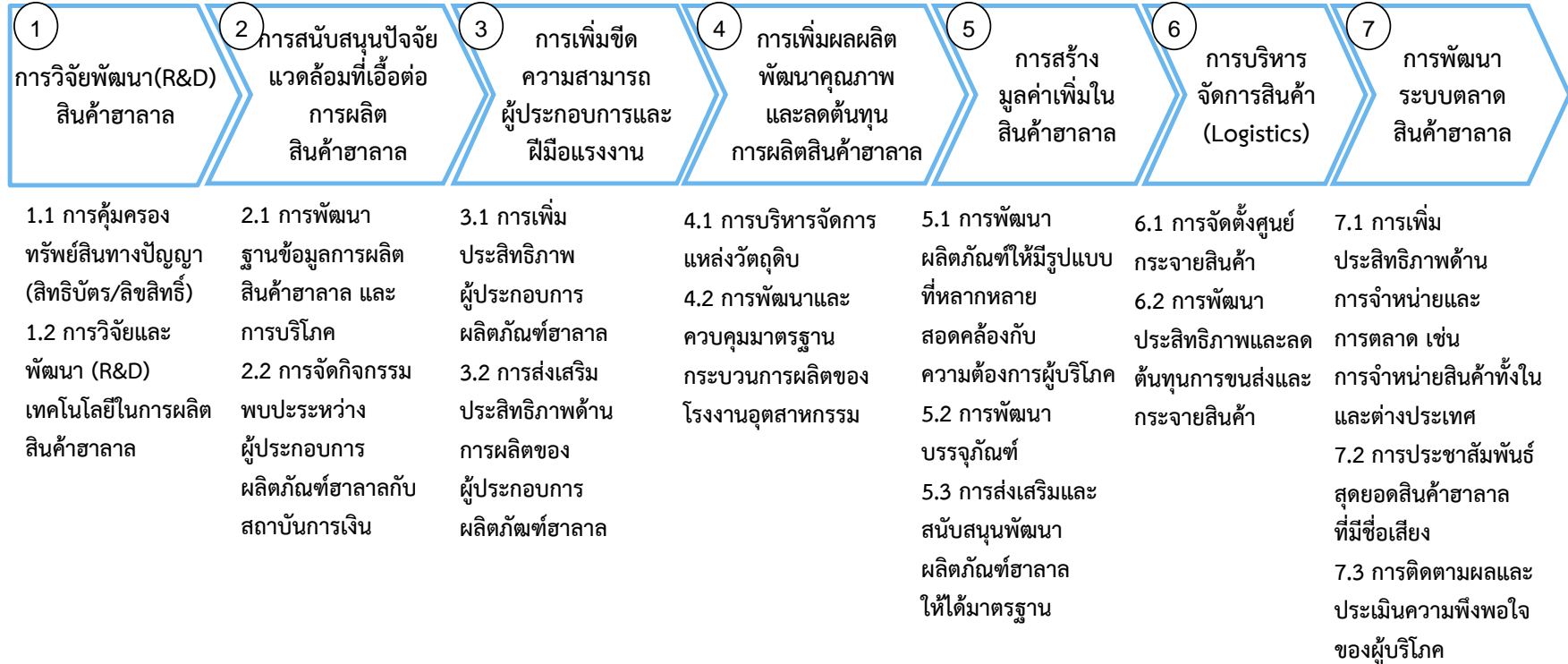
ตารางที่ 20 : ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

ประเด็นยุทธศาสตร์	สถิติทางการด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion)/ประเด็นสำคัญ (Critical Issue)
พัฒนาลินค้าและบริการฮาลาลให้มีมูลค่าเพิ่มตามห่วงโซ่อุปทานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด	เศรษฐกิจ -> สินค้าและบริการฮาลาล	สินค้าฮาลาล
<p>สรุปเหตุผลสนับสนุน</p> <p>- ศักยภาพด้านเกษตรเชื่อมโยงอุตสาหกรรมสินค้าฮาลาลที่มีวัตถุดิบ เช่น กล้วย ส้มแขกลูกหยาบ และแคะ เป็นที่ต้องการตลาดฮาลาลทั้งในและต่างประเทศ และมีนิคมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล ตั้งอยู่ที่จังหวัดปัตตานี</p>		

หมายเหตุ : ข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดระยะ 4 ปี พ.ศ. 2558 - 2561 (จัดทำ พ.ศ. 2556)

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

“สินค้าฮาลาล”

3.2.2 ผังสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “สินค้าฮาลาล”

ตารางที่ 21 : แผนผังสถิติทางการ “สินค้าฮาลาล”

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น (Data List)	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC 1 : การวิจัยและพัฒนา (R&D) สินค้าฮาลาล							
CSF 1.1 การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา (สิทธิบัตร/ลิขสิทธิ์)	KPI 1.1.1 จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น	1.1.1.1 จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการจดทะเบียนการคุ้มครองทรัพย์สิน	มี	ทะเบียน	รายเดือน	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด	
CSF 1.2 การวิจัยและพัฒนา (R&D) เทคโนโลยีในการผลิตสินค้าฮาลาล	KPI 1.2.1 ร้อยละของผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการวิจัยและพัฒนา (R&D) เทคโนโลยีในการผลิตสินค้าที่เพิ่มขึ้น	1.2.1.1 ร้อยละของผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการวิจัยและพัฒนา (R&D) เทคโนโลยีในการผลิตสินค้า	มี	รายงาน	รายปี	สถาบันฮาลาล	
VC 2 : การสนับสนุนปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการผลิตสินค้าฮาลาล							
CSF 2.1 การพัฒนาฐานข้อมูลการผลิตและการบริโภค	KPI 2.1.1 จำนวนรายงานการพัฒนาฐานข้อมูลการผลิตและการบริโภค ที่เพิ่มขึ้น	2.1.1.1 จำนวนรายงานการพัฒนาฐานข้อมูลการผลิตและการบริโภค	มี	ทะเบียน	รายปี	อุตสาหกรรมจังหวัด พัฒนาชุมชนจังหวัด	
CSF 2.2 การจัดกิจกรรมพบปะระหว่างผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ฮาลาลกับสถาบันการเงิน	KPI 2.2.1 จำนวนครั้งที่จัดกิจกรรมพบปะระหว่างผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ฮาลาลกับสถาบันการเงินที่เพิ่มขึ้น	2.2.1.1 จำนวนครั้งที่จัดกิจกรรมพบปะระหว่างผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ฮาลาลกับสถาบันการเงินที่เพิ่มขึ้น	มี	รายงาน	รายปี	พัฒนาชุมชน, สถาบันฮาลาล, พาณิชย์จังหวัด, ธนาคาร	

ตารางที่ 21 : แผนผังสถิติทางการ “สินค้าฮาลาล” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น (Data List)	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC 3 : การเพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการและฝีมือแรงงาน							
CSF 3.1 การเพิ่มประสิทธิภาพผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ฮาลาล	KPI 3.1.1 จำนวนโครงการในการจัดอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่เพิ่มขึ้น	3.1.1.1 จำนวนโครงการในการจัดอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ฮาลาล	มี	รายงาน	รายปี	อุตสาหกรรมจังหวัด, พาณิชย์จังหวัด, เกษตรจังหวัด, สถาบันฮาลาล	
CSF 3.2 การส่งเสริมประสิทธิภาพด้านการผลิตของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ฮาลาล	KPI 3.2.1 จำนวนโครงการที่จัดอบรมส่งเสริมประสิทธิภาพด้านการผลิตของผู้ผลิตผู้ประกอบการ ผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่เพิ่มขึ้น	3.1.1.1 จำนวนโครงการที่จัดอบรมส่งเสริมประสิทธิภาพด้านการผลิตของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ฮาลาล	มี	รายงาน	รายปี	อุตสาหกรรมจังหวัด	
VC 4 : การเพิ่มผลผลิตพัฒนาคุณภาพและลดต้นทุนการผลิตสินค้าฮาลาล							
CSF 4.1 การบริหารจัดการแหล่งวัตถุดิบ	KPI 4.1.1 จำนวนการจัดอบรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งวัตถุดิบ	4.1.1.1 จำนวนการจัดอบรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งวัตถุดิบด้านเกษตร	มี	รายงาน	รายปี	พัฒนาชุมชน, ปศุสัตว์จังหวัด, เกษตรจังหวัด	
		4.1.1.2 จำนวนการจัดอบรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งวัตถุดิบด้านปศุสัตว์	มี	รายงาน	รายปี	พัฒนาชุมชน, ปศุสัตว์จังหวัด, เกษตรจังหวัด	

ตารางที่ 21 : แผนผังสถิติทางการ “สินค้าฮาลาล” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น (Data List)	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
CSF 4.2 การพัฒนาและควบคุมมาตรฐานกระบวนการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรม	KPI 4.2.1 จำนวนผู้ประกอบการหรือโรงงานที่ได้รับการรับรองผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานที่กำหนด (จำนวนผู้ประกอบการหรือโรงงานที่ผลิตผลิตภัณฑ์ฮาลาลในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน)	4.2.1.1 จำนวนผู้ประกอบการหรือโรงงานที่ได้รับการรับรองผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานที่กำหนด	มี	ทะเบียน	รายปี	อุตสาหกรรมจังหวัด, พัฒนาชุมชนจังหวัด	
VC 5 : การสร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้าฮาลาล							
CSF 5.1 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีรูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการผู้บริโภค	KPI 5.1.1 จำนวนรายงานที่สำรวจความต้องการในสินค้าผลิตภัณฑ์ฮาลาลกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน	5.1.1.1 จำนวนรายงานที่สำรวจความต้องการในสินค้าผลิตภัณฑ์ฮาลาลกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน	มี	รายงาน	รายปี	อุตสาหกรรม, พาณิชย์จังหวัด, พัฒนาชุมชน	
	KPI 5.1.2 จำนวนผลิตภัณฑ์ที่มีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น	5.1.2.2 จำนวนผลิตภัณฑ์	มี	รายงาน	รายปี	อุตสาหกรรม, สถาบันฮาลาล, พัฒนาชุมชน	

ตารางที่ 21 : แผนผังสถิติทางการ “สินค้าฮาลาล” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น (Data List)	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
CSF 5.2 การพัฒนาบรรจุภัณฑ์	KPI 5.2.1 จำนวนโครงการที่ให้การสนับสนุน การพัฒนาการจัดทำบรรจุภัณฑ์ที่เพิ่มขึ้น	5.2.1.1 จำนวนโครงการที่ให้การสนับสนุน การพัฒนาการจัดทำบรรจุภัณฑ์	มี	รายงาน	รายปี	พัฒนาชุมชน, สงขลา, ภูเก็ต, อุตสาหกรรม, สถาบันฮาลาล	
CSF 5.3 การส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนา ผลิตภัณฑ์ฮาลาลให้ได้ มาตรฐาน	KPI 5.3.1 จำนวนผลิตภัณฑ์ฮาลาล ที่ได้รับมาตรฐานตามที่ กำหนดที่เพิ่มขึ้น	5.3.1.1 จำนวนผลิตภัณฑ์ฮาลาล ที่ผ่านการรับรอง มาตรฐาน ฮาลาลเพิ่มขึ้น	มี	ทะเบียน	รายปี	คณะกรรมการอิสลาม ประจำจังหวัด	
		5.3.1.2 จำนวนผู้ประกอบการ ที่ผ่านมาตรฐาน การรับรองฮาลาล	มี	ทะเบียน	รายปี	อุตสาหกรรม, พัฒนาชุมชน	
VC 6 : การบริหารจัดการสินค้า (Logistics)							
CSF 6.1 การจัดตั้งศูนย์กระจาย สินค้า	KPI 6.1.1 จำนวนศูนย์กระจาย สินค้าที่เพิ่มขึ้น	6.1.1.1 จำนวนศูนย์กระจาย สินค้า	มี	รายงาน	รายปี	พัฒนาชุมชน, พาณิชย์จังหวัด	
CSF 6.2 การพัฒนา ประสิทธิภาพและลด ต้นทุนการขนส่งและ กระจายสินค้า	KPI 6.2.1 จำนวนการ จัดฝึกอบรมการพัฒนา ประสิทธิภาพและลด ต้นทุนการขนส่งและ กระจายสินค้า	6.2.1.1 จำนวนการจัด ฝึกอบรมการพัฒนา ประสิทธิภาพและลด ต้นทุนการขนส่งและ กระจายสินค้า	มี	รายงาน	รายปี	พัฒนาชุมชน, พาณิชย์จังหวัด	

ตารางที่ 21 : แผนผังสถิติทางการ “สินค้าฮาลาล” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น (Data List)	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC 7 : การพัฒนาระบบการตลาดสินค้าฮาลาล							
CSF 7.1 การเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจำหน่ายและการตลาด เช่น การจำหน่ายสินค้าทั้งในและต่างประเทศ	KPI 7.1.1 จำนวนโครงการที่ให้ การสนับสนุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจำหน่ายและการตลาด เช่น การจำหน่ายสินค้าทั้งในและต่างประเทศ	7.1.1.1 จำนวนโครงการที่ให้ การสนับสนุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจำหน่ายและการตลาด เช่น การจำหน่ายสินค้าทั้งในและต่างประเทศ	มี	รายงาน	รายปี	พัฒนาชุมชน, พาณิชย์จังหวัด	
CSF 7.2 การประชาสัมพันธ์สุดยอดสินค้าฮาลาลที่มีชื่อเสียง	KPI 7.2.1 จำนวน การประชาสัมพันธ์สุดยอด ผลิตภัณฑ์ฮาลาล ที่มีชื่อเสียง	7.2.2.1 จำนวน การประชาสัมพันธ์	มี	รายงาน	รายปี	พัฒนาชุมชน, พาณิชย์จังหวัด, ประชาสัมพันธ์	
CSF 7.3 การติดตามผลและประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค	KPI 7.3.1 จำนวนรายงาน การติดตามผลและประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค	7.3.1.1 จำนวนรายงาน การติดตามผลและประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค	มี	สำรวจ	6 เดือน/ ครั้ง	สำนักงานจังหวัด, พาณิชย์จังหวัด, พัฒนาชุมชน	

3.2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “สินค้าฮาลาล”

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาสินค้าและบริการฮาลาลให้มีมูลค่าเพิ่มตามห่วงโซ่อุปทานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด (Product Champion : สินค้าฮาลาล) มีรายการสถิติทางการที่สำคัญ จำเป็นรวมทั้งสิ้น 19 รายการ โดยในปัจจุบันมีการจัดเก็บครบทั้ง 19 รายการ และได้มีการกำหนดและมอบหมายหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 22 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “สินค้าฮาลาล”

รายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญ และจำเป็น)	จำนวนข้อมูล (รายการ(%))	VC1	VC2	VC3	VC4	VC5	VC6	VC7
		(2CSFs, 2KPIs)	(2CSFs, 2KPIs)	(2CSFs, 2KPIs)	(2CSFs, 2KPIs)	(3CSFs, 4KPIs)	(2CSFs, 2KPIs)	(3CSFs, 3KPIs)
1. รายการสถิติที่มีการจัดเก็บเป็นปกติ	19 (100%)	2	2	2	3	5	2	3
2. รายการสถิติที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ	-	-	-	-	-	-	-	-
3. รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	19 (100%)	2	2	2	3	5	2	3

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

3.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : ส่งเสริมและพัฒนากองท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม

3.3.1 ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) “การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม”

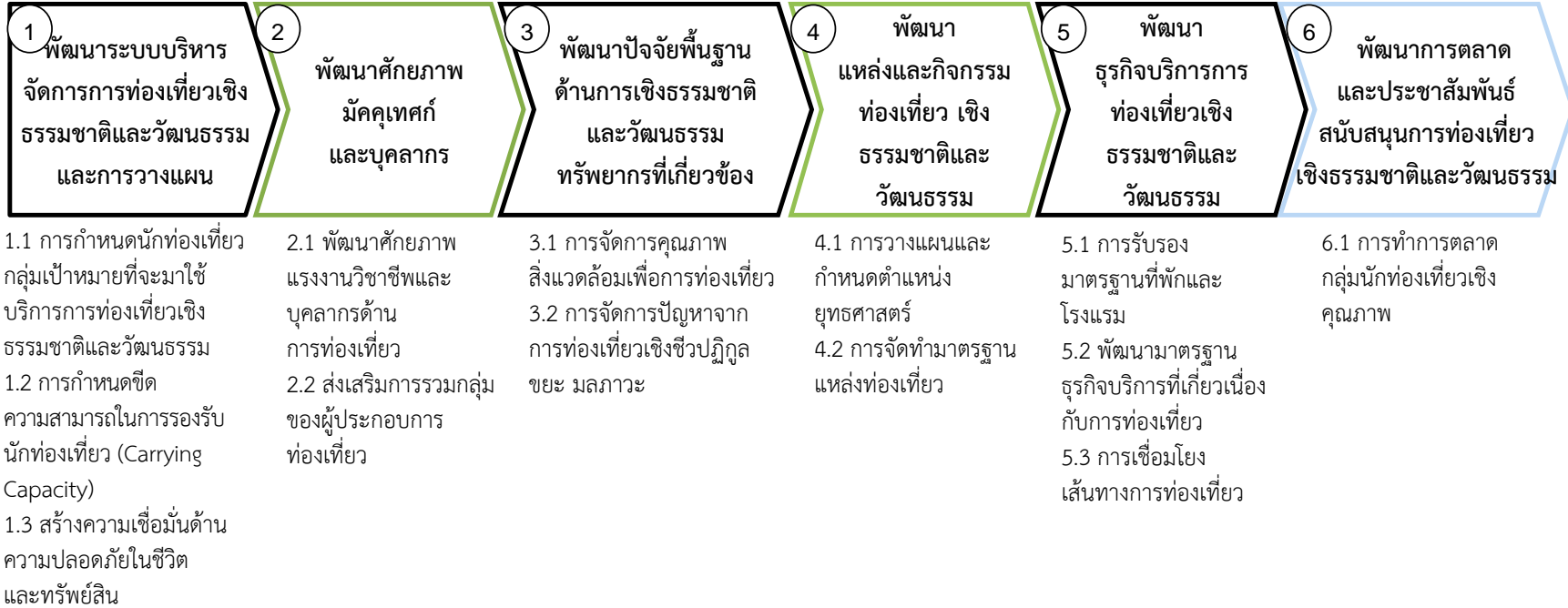
ตารางที่ 23 : ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

ประเด็นยุทธศาสตร์	สถิติทางการด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion)/ประเด็นสำคัญ (Critical Issue)
ส่งเสริมและพัฒนากองท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม	เศรษฐกิจ/สังคม -> การท่องเที่ยว	การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม
<p>สรุปเหตุผลสนับสนุน</p> <p>- มีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ได้แก่ ปรเภทชายหาด ทะเล เกาะ ถ้ำ น้ำตก และแหล่งธรรมชาติประเภทภูเขา ป่าไม้ อุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ฯลฯ กระจัดกระจายทั่วทั้งกลุ่มจังหวัด</p>		

หมายเหตุ : ข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดระยะ 4 ปี พ.ศ. 2558 - 2561 (จัดทำ พ.ศ. 2556)

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

“การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม”

3.3.2 ผังสถิติทางการผลิตภัณฑที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม”

ตารางที่ 24 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม”

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC 1 : การพัฒนาระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม							
CSF 1.1 การกำหนดนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายที่จะมาใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม	KPI 1.1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นของไทยและต่างชาติ	Data 1.1.1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา	
		Data 1.1.1.2 รายได้จากการท่องเที่ยว	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา	
CSF 1.2 กำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว	KPI 1.1.2 เพิ่มจำนวนมัคคุเทศก์ที่จดทะเบียนแล้วให้เพียงพอกับปริมาณนักท่องเที่ยว	Data 1.1.2.1 จำนวนมัคคุเทศก์ที่จดทะเบียน	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์กรรมการท่องเที่ยว	
		Data 1.1.2.2 จำนวนผู้ประกอบการท่องเที่ยว : โรงแรม/บริษัททัวร์/ร้านอาหาร	มี	สำรวจ/ทะเบียน	รายปี	ที่ทำการปกครอง/สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา	
		Data 1.1.2.3 จำนวนกลุ่ม/ชมรม ที่สนับสนุนกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด	มี	ทะเบียน	รายปี	สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยว	

ตารางที่ 24 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
CSF 1.3 สร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	KPI 1.1.3 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการจัดเจ้าหน้าที่ตรวจตราแหล่งท่องเที่ยว	Data 1.1.3.1 จุดตรวจในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	มี	ทะเบียน	รายปี	กองกำกับการตำรวจภูธร	
		Data 1.1.3.2 จำนวนคดีที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว	มี	ทะเบียน	รายปี	กองกำกับการตำรวจภูธร	
		Data 1.1.3.3 จำนวนกล้อง CCTV ในแหล่งท่องเที่ยว	มี	ทะเบียน	รายปี	กองกำกับการตำรวจภูธร	
		Data 1.1.3.4 จำนวนโครงการ/แผนงานในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว	มี	ทะเบียน	รายปี	กองกำกับการตำรวจภูธร	
		Data 1.1.3.5 จำนวนอุบัติเหตุ/อุบัติภัยที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว	มี	ทะเบียน	รายปี	กองกำกับการตำรวจภูธร	
		Data 1.1.3.6 จำนวนป้ายแจ้งเตือนภัยที่อาจเกิดกับนักท่องเที่ยว	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา	

ตารางที่ 24 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC 2 : การพัฒนาศักยภาพมัคคุเทศก์และบุคลากร							
CSF 2.1 พัฒนาศักยภาพ แรงงานวิชาชีพและ บุคลากรด้าน การท่องเที่ยว	KPI 2.1.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ มัคคุเทศก์ใช้ภาษาตรงกับ นักท่องเที่ยว	Data 2.1.1.1 ร้อยละของบุคลากรที่มี ความรู้ด้านการ ท่องเที่ยว (ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษามลายู)	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและ กีฬา	
		Data 2.1.1.2 จำนวนมัคคุเทศก์อาสา (จากกลุ่มชุมชน/กลุ่ม เยาวชน หรือ อื่นๆ)	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและ กีฬา	
	KPI 2.1.2 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ พนักงานบริการธุรกิจ ท่องเที่ยวได้รับการ ฝึกอบรมหลักสูตร บริหารจัดการด้านการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้ได้ มาตรฐาน	Data 2.1.2.1 จำนวนบุคลากรที่ได้รับ การฝึกอบรมด้านการ ท่องเที่ยว	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและ กีฬา	
		Data 2.1.2.2 จำนวนแผนงาน/ กิจกรรมในการฝึกอบรม บุคลากรด้านการ ท่องเที่ยว	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด/ ชมรมท่องเที่ยว	

ตารางที่ 24 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
CSF 2.2 ส่งเสริมรวมกลุ่มของผู้ประกอบการท่องเที่ยว	KPI 2.2.1 จัดให้มีชมรมสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวในทุกสาขาบริการ	Data 2.2.1.1 จำนวนชมรมสมาคมธุรกิจท่องเที่ยว	มี	ทะเบียน	รายปี	สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัด	
	KPI 2.2.2 ทุกธุรกิจบริการต้องได้รับการตรวจประเมิน	Data 2.2.2.1 จำนวนสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว	มี	ทะเบียน	รายปี	สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัด	
VC 3 : พัฒนาปัจจัยพื้นฐานด้านการเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรมทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง							
CSF 3.1 จัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว	KPI 3.1.1 ร้อยละที่เพิ่มของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบ	Data 3.1.1.1 จำนวนเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ	มี	สำรวจ	รายปี	องค์การบริหารส่วนตำบล	
		Data 3.1.1.2 ร้อยละของเป้าหมายการตรวจสอบ	มี	สำรวจ	รายปี	องค์การบริหารส่วนตำบล	
	KPI 3.1.2 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นในการปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ได้มาตรฐาน	Data 3.1.2.1 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา	
		Data 3.1.2.2 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่มีมาตรฐาน	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา	

ตารางที่ 24 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
CSF 3.2 การจัดการปัญหาจากการท่องเที่ยวเชิงชีวปฏิบัติ ขยะมลภาวะ	KPI 3.2.1 ระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่ครบทุกแหล่งท่องเที่ยว	Data 3.2.1.1 ปริมาณขยะมูลฝอย	มี	ทะเบียน	รายปี	องค์การบริหารส่วนจังหวัด/เทศบาลเมือง/ เทศบาลตำบล/ องค์การบริหารส่วนตำบล	
		Data 3.2.1.2 ระบบกำจัดขยะมูลฝอย	มี	ทะเบียน	รายปี		
VC 4 : การพัฒนาแหล่งและกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม							
CSF 4.1 การวางแผนและกำหนดตำแหน่งยุทธศาสตร์	KPI 4.1.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม	Data 4.1.1.1 จำนวนอุทยานแห่งชาติ	มี	ทะเบียน	รายปี	กรมอุทยานแห่งชาติ	
		Data 4.1.1.2 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา	
		Data 4.1.1.3 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ โบราณคดีและศิลปวัฒนธรรม	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา	
CSF 4.2 การจัดทำมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว	KPI 4.2.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม	Data 4.2.1.1 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา	
		Data 4.2.1.2 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ผ่านการประเมินมาตรฐานตามเกณฑ์ประเมินของการท่องเที่ยว	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา	

ตารางที่ 24 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC 5 : พัฒนารูรกิจบริการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม							
CSF 5.1 การรับรองมาตรฐานที่พักและโรงแรม	KPI 5.1.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของที่พักและโรงแรมที่ได้มาตรฐาน	Data 5.1.1.1 จำนวนที่พักและโรงแรม	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา	
CSF 5.2 การพัฒนามาตรฐานสินค้าของฝากและของที่ระลึก	KPI 5.2.1 ร้อยละของสินค้าของฝากและของที่ระลึกที่ได้รับการพัฒนา	Data 5.2.1.1 ประเภทสินค้า/ของที่ระลึกจากแหล่งท่องเที่ยว	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.พัฒนาชุมชน	
CSF 5.3 การเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยว	KPI 5.3.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเส้นทางการท่องเที่ยว	Data 5.3.1.1 จำนวนเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา	
		Data 5.3.1.2 จำนวนเส้นทางท่องเที่ยววัฒนธรรม	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา	
VC 6 : การพัฒนาด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ สนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม							
CSF 6.1 การทำตลาดกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ	KPI 6.1.1 ข้อมูลท่องเที่ยวจังหวัดที่ได้รับข้อมูลข้อกำหนดในการท่องเที่ยว	Data 6.1.1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา	
		Data 6.1.1.2 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา	

ตารางที่ 24 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
CSF 6.1 (ต่อ) การทำตลาดกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ	KPI 6.1.1 (ต่อ) ข้อมูลท่องเที่ยวจังหวัดที่ได้รับข้อมูลข้อกำหนดในการท่องเที่ยว	Data 6.1.1.3 จำนวนเส้นทางเชื่อมโยงเรื่องราวการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา	
	KPI 6.1.2 หน่วยงานภาครัฐและธุรกิจท่องเที่ยวเอกชนต้องได้รับข้อมูลในการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม เพื่อสื่อสารกับนักท่องเที่ยวทุกคนในข้อปฏิบัติอย่างเคร่งครัด	Data 6.1.2.1 จำนวนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา	
		Data 6.1.2.2 จำนวนผู้ประกอบการท่องเที่ยว : โรงแรม/บริษัททัวร์/ร้านอาหาร	มี	ทะเบียน	รายปี	ที่ทำการปกครอง/สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา	
		Data 6.1.2.3 จำนวนสื่อเผยแพร่การท่องเที่ยว	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา	
		Data 6.1.2.4 จำนวนศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา	
	KPI 6.1.3 คัดเลือกบริษัทจัดการท่องเที่ยวเฉพาะตลาดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม	Data 6.1.3.1 จำนวนกิจกรรมที่โดดเด่นหรือเป็นสัญลักษณ์	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา	
		Data 6.1.3.2 จำนวนบริษัทจัดการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	

ตารางที่ 24 : แผนผังรายการสถิติทางการ “การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า (VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
CSF 6.1 (ต่อ) การทำตลาดกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ	KPI 6.1.4 จัดสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวผ่านศูนย์บริการ/ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวและทาง Social Network	Data 6.1.4.1 จำนวนช่องทางที่เผยแพร่สถานที่ท่องเที่ยว/กิจกรรมการท่องเที่ยว	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา	
		Data 6.1.4.2 ความถี่ในการประชาสัมพันธ์	มี	ทะเบียน	รายปี	สนง.ประชาสัมพันธ์	

3.3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม”

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม (Product Champion : การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม) มีรายการสถิติทางการที่สำคัญ จำเป็นรวมทั้งสิ้น 43 รายการ โดยในปัจจุบันมีการจัดเก็บครบทั้ง 43 รายการ และได้มีการกำหนดและมอบหมายหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 25 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม”

รายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและ จำเป็น)	จำนวนข้อมูล (รายการ (%))	VC1	VC2	VC3	VC4	VC5	VC6
		(3CSFs, 3KPIs)	(2CSFs, 4KPIs)	(2CSFs, 3KPIs)	(2CSFs, 2KPIs)	(3CSFs, 3KPIs)	(1CSF, 4KPIs)
1. รายการสถิติที่มีการจัดเก็บเป็นปกติ	43 (100%)	11	6	6	5	4	11
2. รายการสถิติที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ	-	-	-	-	-	-	-
3. รายการสถิติที่ยังไม่มี การจัดเก็บ	-	-	-	-	-	-	-
รวม	43 (100%)	11	6	6	5	4	11

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

3.4 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : ส่งเสริมและพัฒนา การค้าการลงทุน และทรัพยากร มนุษย์ เชื่อมโยงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

3.4.1 ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) “การค้าชายแดน”

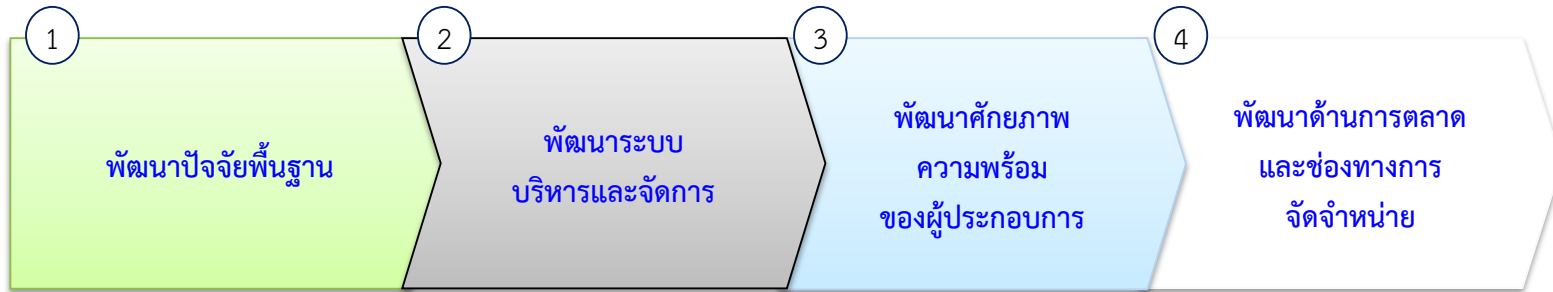
ตารางที่ 26 : ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

ประเด็นยุทธศาสตร์	สถิติทางการด้าน เศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม	ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion)/ ประเด็นสำคัญ (Critical Issue)
ส่งเสริมและพัฒนา การค้าการลงทุน และทรัพยากรมนุษย์ เชื่อมโยง ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	เศรษฐกิจ -> ส่งเสริมและพัฒนา การค้าการลงทุน และทรัพยากรมนุษย์	การค้าชายแดน
<p>สรุปเหตุผลสนับสนุน</p> <p>- มีพื้นที่ติดต่อกันรัฐทางตอนเหนือของประเทศไทย โดยมิด่านชายแดนจำนวน 9 แห่ง เป็นจุดเชื่อมโยงการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 70 ของมูลค่าผ่านแดนทั่วประเทศ ด่านชายแดนสำคัญ คือ สะเดาและปาดังเบซาร์ ในจังหวัดสงขลา สินค้าส่งออกที่สำคัญคือ ยางพารา รองลงมาคือ ชิ้นส่วนและส่วนประกอบคอมพิวเตอร์</p>		

หมายเหตุ : ข้อมูลประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดระยะ 4 ปี พ.ศ. 2558 - 2561 (จัดทำ พ.ศ. 2556)

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

“การค้าชายแดน”

- 1.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค (การคมนาคมขนส่ง)
- 1.2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค (การสื่อสาร และพลังงาน)

- 2.1 ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออก
- 2.2 กำหนดกลไกในการบริหารและกำกับดูแลสิ่งแวดล้อม

- 3.1 เสริมสร้างการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายเพื่อการค้าระหว่างประเทศ
- 3.2 พัฒนาผู้ประกอบการเพื่อการค้าระหว่างประเทศ

- 4.1 การเจรจาการค้า
- 4.2 ประชาสัมพันธ์สินค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3.4.2 ผังสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การค้าชายแดน”

ตารางที่ 27 : แผนผังสถิติทางการ “การค้าชายแดน”

ห่วงโซ่มูลค่า(VC) และปัจจัยสู่ ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC 1 : การพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน							
CSF 1.1 พัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานและระบบ สาธารณูปโภค (การคมนาคมขนส่ง)	KPI 1.1.1 ร้อยละของจำนวน เที่ยวบินที่เพิ่มขึ้นใน จังหวัดที่มีสนามบิน พาณิชย์	Data 1.1.1.1 สถิติจำนวนเที่ยวบิน ขึ้น-ลง	มี	ทะเบียน	รายปี	ศูนย์เทคโนโลยี สารสนเทศและการ สื่อสาร สำนักงาน ปลัดกระทรวงคมนาคม	
	KPI 1.1.2 ร้อยละของจำนวน ผู้โดยสารสายการบินที่ เพิ่มขึ้น	Data 1.1.2.1 สถิติจำนวนผู้โดยสาร สายการบิน	มี	ทะเบียน	รายปี	ศูนย์เทคโนโลยี สารสนเทศและการ สื่อสาร สำนักงาน ปลัดกระทรวงคมนาคม	
	KPI 1.1.3 ร้อยละของการขนถ่าย สินค้า (กก.) โดย เครื่องบิน	Data 1.1.3.1 สถิติการขนถ่ายสินค้า (กก.) โดยเครื่องบิน	มี	ทะเบียน	รายปี	กรมการขนส่งทาง อากาศ	
	KPI 1.1.4 ร้อยละของจำนวนรถขน สินค้าเข้า-ขาออกที่ เพิ่มขึ้น	Data 1.1.4.1 สถิติจำนวนรถบรรทุก/ รถขนส่งสินค้า	มี	ทะเบียน	รายปี	ด่านศุลกากร	
	KPI 1.1.5 ร้อยละของจำนวน รถบรรทุกที่จอดทะเบียน สะสม	Data 1.1.5.1 จำนวนรถบรรทุกที่จอด ทะเบียนสะสม (คัน)	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานขนส่งจังหวัด	

ตารางที่ 27 : แผนผังสถิติทางการ “การค้าชายแดน” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า(VC) และปัจจัยสู่ ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
CSF 1.1 (ต่อ) พัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานและระบบ สาธารณูปโภค (การคมนาคมขนส่ง)	KPI 1.1.6 ร้อยละของจำนวน รถยนต์ที่เข้าออกของ นักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น	Data 1.1.6.1 สถิติจำนวนรถยนต์ที่เข้า ออกของนักท่องเที่ยวที่ เพิ่มขึ้น	มี	ทะเบียน	รายปี	ด่านศุลกากร	
	KPI 1.1.7 ร้อยละของจำนวนรถ โดยสารที่จดทะเบียน สะสม (คัน)	Data 1.1.7.1 จำนวนรถโดยสารที่จด ทะเบียนสะสม (คัน)	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานขนส่ง จังหวัด	
	KPI 1.1.8 ร้อยละของต้นทุนค่า ขนส่งระหว่างจังหวัดที่ ลดลง	Data 1.1.8.1 การสำรวจต้นทุนค่า ขนส่ง	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงานขนส่ง จังหวัด	
	KPI 1.1.9 ร้อยละของพื้นที่นอก ภาคการเกษตรที่เพิ่มขึ้น	Data 1.1.9.1 เนื้อที่นอกการเกษตร (ไร่)	มี	สถิติการใช้ ประโยชน์ที่ดิน	รายปี	สำนักงานเศรษฐกิจ การเกษตร	
CSF 1.2 พัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานและระบบ สาธารณูปโภค (การสื่อสาร และ พลังงาน)	KPI 1.2.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ Airtime มือถือ	Data 1.2.1.1 ปริมาณการใช้ โทรศัพท์มือถือ	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	องค์การโทรศัพท์	

ตารางที่ 27 : แผนผังสถิติทางการ “การค้าชายแดน” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า(VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
CSF 1.2 (ต่อ) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค (การสื่อสาร และพลังงาน)	KPI 1.2.2 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเลขหมายโทรศัพท์ที่มีผู้เช่า (ธุรกิจ)	Data 1.2.2.1 เลขหมายโทรศัพท์ที่มีผู้เช่า (ธุรกิจ)	มี	ทะเบียน	รายปี	องค์การโทรศัพท์	
	KPI 1.2.3 ร้อยละของเลขหมายโทรศัพท์ที่มีผู้เช่า(ธุรกิจ)ต่อเลขหมายโทรศัพท์ที่มีให้บริการ	Data 1.2.3.1 เลขหมายโทรศัพท์ที่มีให้บริการ	มี	ทะเบียน	รายปี	องค์การโทรศัพท์	
	KPI 1.2.4 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานไฟฟ้า (gWh)	Data 1.2.4.1 การใช้พลังงานไฟฟ้า (gWh)	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	
VC 2 : พัฒนาระบบบริหารและการจัดการ							
CSF 2.1 ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออก	KPI 2.1.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้านำเข้า-ส่งออก	Data 2.1.1.1 มูลค่าการค้านำเข้า-ส่งออก	มี	ทะเบียน	รายปี	ด้านศุลกากร	
	KPI 2.1.2 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการนำเข้าของ 5 จังหวัด	Data 2.1.2.1 มูลค่าการนำเข้าของ 5 จังหวัด	มี	ทะเบียน	รายปี	ด้านศุลกากร	
	KPI 2.1.3 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการส่งออกของ 5 จังหวัด	Data 2.1.3.1 มูลค่าการส่งออกของ 5 จังหวัด	มี	ทะเบียน	รายปี	ด้านศุลกากร	

ตารางที่ 27 : แผนผังสถิติทางการ “การค้าชายแดน” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า(VC) และปัจจัยสู่ ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
CSF 2.1 (ต่อ) ส่งเสริมและพัฒนา ผลิตภัณฑ์เพื่อการ ส่งออก	KPI 2.1.4 มูลค่าการค้ารวมไทย- มาเลเซีย	Data 2.1.4.1 มูลค่าการค้ารวมไทย- มาเลเซีย	มี	ทะเบียน	รายปี	ด้านศุลกากร	
	KPI 2.1.5 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ ผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัดสาขาการชายส่ง และการขายปลีก (ล้านบาท)	Data 2.1.5.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัดสาขาการชายส่ง และการขายปลีก (ล้านบาท)	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานคลังจังหวัด	
	KPI 2.1.6 สัดส่วนของผลิตภัณฑ์ มวลรวมจังหวัดสาขา การชายส่งและการขาย ปลีก ต่อ ผลิตภัณฑ์มวล รวมจังหวัด (ล้านบาท)	Data 2.1.6.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัด ณ ราคาคงที่ (ล้านบาท)	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานคลังจังหวัด	
	KPI 2.1.7 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ จำนวนสถานประกอบการ ในสาขาการชายส่งและ การขายปลีก	Data 2.1.7.1 จำนวนสถานประกอบการ ในสาขาการชายส่งและ การขายปลีก	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงานพาณิชย์ จังหวัด	
CSF 2.2 กำหนดกลไกในการ บริหารและกำกับดูแล สิ่งแวดล้อม	KPI 2.2.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการ จดทะเบียนพาณิชย์	Data 2.2.1.1 จำนวนผู้จดทะเบียน พาณิชย์	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานพาณิชย์ จังหวัด	

ตารางที่ 27 : แผนผังสถิติทางการ “การค้าชายแดน” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า(VC) และปัจจัยสู่ ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
VC 3 : การพัฒนาศักยภาพความพร้อมของผู้ประกอบการ							
CSF 3.1 เสริมสร้างการรวมกลุ่ม และสร้างเครือข่ายเพื่อ การค้าระหว่าง ประเทศ	KPI 3.1.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ จำนวนผู้ประกอบการ สมัครเป็นสมาชิกของ กรมการค้าระหว่าง ประเทศ	Data 3.1.1.1 สถิติจำนวนสมาชิกผู้ ส่งออก	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานพาณิชย์ จังหวัด, กรมการค้า ระหว่างประเทศ	
	KPI 3.1.2 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวน ผู้เยี่ยมเยือน	Data 3.1.2.1 สถิติจำนวนผู้เยี่ยมเยือน	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานท่องเที่ยว จังหวัด	
	KPI 3.1.3 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ จำนวนนักท่องเที่ยว	Data 3.1.3.1 สถิติจำนวนนักท่องเที่ยว	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานท่องเที่ยว จังหวัด	
	KPI 3.1.4 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของผู้ เยี่ยมเยือน	Data 3.1.4.1 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของผู้ เยี่ยมเยือน	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานท่องเที่ยว จังหวัด	
	KPI 3.1.5 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของ นักท่องเที่ยว	Data 3.1.5.1 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของ นักท่องเที่ยว	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานท่องเที่ยว จังหวัด	

ตารางที่ 27 : แผนผังสถิติทางการ “การค้าชายแดน” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า(VC) และปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	มี/ไม่มีฐานข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ความถี่ของข้อมูล	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
CSF 3.2 พัฒนาผู้ประกอบการเพื่อการค้าระหว่างประเทศ	KPI 3.2.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการค้าระหว่างประเทศ	Data 3.2.1.1 จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการค้าระหว่างประเทศ	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด	
	KPI 3.2.2 จำนวนผู้ประกอบการที่สามารถสื่อสารมากกว่า 2 ภาษา	Data 3.2.2.1 ข้อมูลผู้ประกอบการที่สามารถสื่อสารมากกว่า 2 ภาษา	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด	
	KPI 3.2.3 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ GPP ต่อหัวประชากร	Data 3.2.3.1 GPP ต่อหัวประชากร	มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานคลังจังหวัด	
VC 4 : พัฒนาด้านการตลาดและช่องทางการจัดจำหน่าย							
CSF 4.1 การเจรจาการค้า	KPI 4.1.1 ร้อยละของผู้ประกอบการที่สามารถตกลงการค้ากับคู่ค้าได้สำเร็จ	Data 4.1.1.1 จำนวนผู้ประกอบการที่สามารถตกลงการค้ากับคู่ค้าได้สำเร็จ	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดและสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด	
	KPI 4.1.2 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าที่ได้รับสิทธิประโยชน์จากการรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า	Data 4.1.2.1 ข้อมูลมูลค่าสินค้าที่ได้รับสิทธิประโยชน์จากการรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า	ไม่มี	ทะเบียน	รายปี	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด	

ตารางที่ 27 : แผนผังสถิติทางการ “การค้าชายแดน” (ต่อ)

ห่วงโซ่มูลค่า(VC) และปัจจัยสู่ ความสำเร็จ (CSF)	ตัวชี้วัด	รายการสถิติทางการ	มี/ไม่มี ฐานข้อมูล	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	ความถี่ ของข้อมูล	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
CSF 4.1 (ต่อ) การเจรจาการค้า	KPI 4.1.3 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ ผลผลิตยาพาราที่ส่งออก ไปต่างประเทศ	Data 4.1.3.1 ผลผลิตยาพาราที่ส่งออก ไปต่างประเทศ	มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงานพาณิชย์ จังหวัด	
CSF 4.2 ประชาสัมพันธ์สินค้า ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ	KPI 4.2.1 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ เว็บไซต์เพื่อประชาสัมพันธ์ สินค้าของกลุ่มจังหวัด	Data 4.2.1.1 จำนวนเว็บไซต์เพื่อ ประชาสัมพันธ์สินค้า ของกลุ่มจังหวัด	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงานพาณิชย์ จังหวัดและสำนักงาน พัฒนาชุมชนจังหวัด	
	KPI 4.2.2 ร้อยละของผู้ประกอบการ ที่เข้าร่วมกิจกรรมแสดง สินค้า	Data 4.2.2.1 จำนวนผู้ประกอบการ ที่เข้าร่วมกิจกรรมแสดง สินค้า	ไม่มี	สำรวจ	รายปี	สำนักงานพาณิชย์ จังหวัดและสำนักงาน พัฒนาชุมชนจังหวัด	

3.4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขาดหายไป (Data Gap Analysis) ของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การค้าชายแดน”

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมและพัฒนา การค้า การลงทุน และทรัพยากรมนุษย์ เชื่อมโยงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Product Champion : การค้าชายแดน) มีรายการสถิติทางการที่สำคัญ จำเป็นรวมทั้งสิ้น 34 รายการ โดยในปัจจุบันมีการจัดเก็บจำนวนแล้ว 24 รายการ และที่เหลือจำนวน 10 รายการ เป็นรายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บ แต่ได้มีการกำหนดและมอบหมายหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บเรียบร้อยแล้ว ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

ตารางที่ 28 : สรุปสถานะรายการสถิติทางการผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การค้าชายแดน”

รายการสถิติทางการ (ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น)	จำนวนข้อมูล (รายการ (%))	VC1	VC2	VC3	VC4
		(3CSFs, 3KPIs)	(2CSFs, 4KPIs)	(2CSFs, 3KPIs)	(2CSFs, 2KPIs)
1. รายการสถิติที่มีการจัดเก็บ เป็นปกติ	24 (70.59%)	11	7	5	1
2. รายการสถิติที่ต้องพัฒนา การจัดเก็บ	-	-	-	-	-
3. รายการสถิติที่ยังไม่มี การจัดเก็บ	10 (29.41%)	2	1	3	4
รวม	34 (100%)	13	8	8	5

หมายเหตุ : (-) หมายถึง ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีค่าเป็น 0

กลุ่มรายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 เนื่องจากเป็นการริเริ่มภารกิจใหม่ โดยรายละเอียดของรายการข้อมูลแสดงดังตารางที่ 29

ตารางที่ 29 : รายการข้อมูลที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การค้าชายแดน”

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 1.1.8.1 การสำรวจต้นทุนค่าขนส่ง	สำนักงานขนส่งจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคู่มือการจัดเก็บข้อมูล - กำหนดค่านิยามคำอธิบายให้ชัดเจน - กำหนดผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูลสำหรับรายการข้อมูลตามตัวชี้วัดต่างๆ ให้ชัดเจน - จัดระบบและวิธีการรับส่งเชื่อมโยงกับผู้รับผิดชอบการจัดเก็บข้อมูล - จัดอบรม/ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บ การประมวลผลข้อมูล และการใช้ข้อมูล
Data 1.2.1.1 ปริมาณการใช้โทรศัพท์มือถือ	องค์การโทรศัพท์	
Data 2.1.7.1 จำนวนสถานประกอบในสาขา การขนส่งและการขายปลีก	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด	
Data 3.1.1.1 สถิติจำนวนสมาชิกผู้ส่งออก	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด, กรมการค้าระหว่างประเทศ	
Data 3.2.1.1 จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการ พัฒนาศักยภาพด้านการค้าระหว่าง ประเทศ	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด	

ตารางที่ 29 : รายการข้อมูลที่ยังไม่มีการจัดเก็บของผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ “การค้าชายแดน” (ต่อ)

ข้อมูลสำคัญ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แนวทางพัฒนา
Data 3.2.2.1 ข้อมูลผู้ประกอบการที่สามารถ สื่อสารมากกว่า 2 ภาษา	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด	
Data 4.1.1.1 จำนวนผู้ประกอบการที่สามารถ ตกลงการค้ากับคู่ค้าได้สำเร็จ	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดและ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด	
Data 4.1.2.1 ข้อมูลมูลค่าสินค้าที่ได้รับสิทธิ ประโยชน์จากการรับรอง แหล่งกำเนิดสินค้า	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด	
Data 4.2.1.1 จำนวนเว็บไซต์เพื่อประชาสัมพันธ์ สินค้าของกลุ่มจังหวัด	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดและ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด	
Data 4.2.2.1 จำนวนผู้ประกอบการที่เข้าร่วม กิจกรรมแสดงสินค้า	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดและ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด	

บทที่ 4

บทสรุป ข้อเสนอแนะการพัฒนาสถิติ

4.1 สรุปสถานภาพรายการสถิติทางการตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดในปัจจุบัน

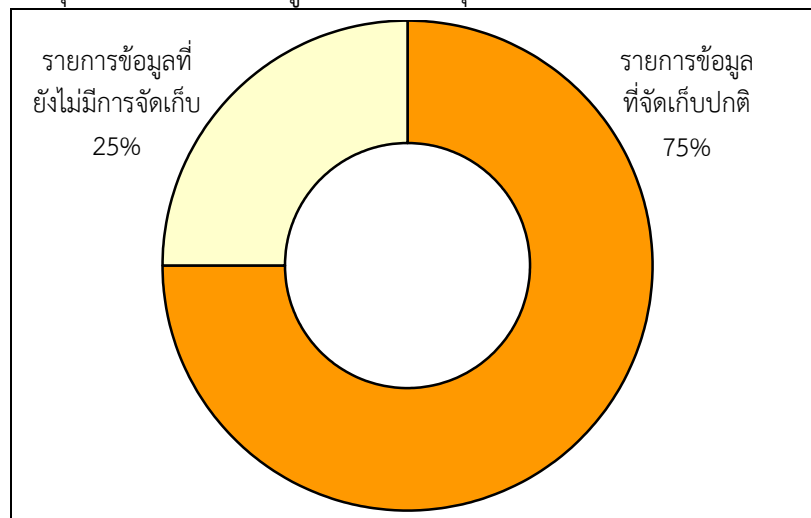
จากการตรวจสอบสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการที่ได้นำเสนอในบทที่ 3 สามารถสรุปสถานภาพรายการสถิติทางการตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดแยกเป็นกลุ่มรายการข้อมูลปกติ รายการข้อมูลที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บ และรายการข้อมูลที่ยังไม่มีการจัดเก็บ โดยมีรายละเอียดสรุปในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

4.1.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาระบบการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าทางการ ทั้งระบบการผลิตการแปรรูป และช่องทางการตลาด โดยเลือกศึกษาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) คือ “ยางพารา” มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 20 รายการ ซึ่งแบ่งสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการ ได้ดังนี้

- รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 15 รายการ คิดเป็นร้อยละ 75
- ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล
- รายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 5 รายการ คิดเป็นร้อยละ

25

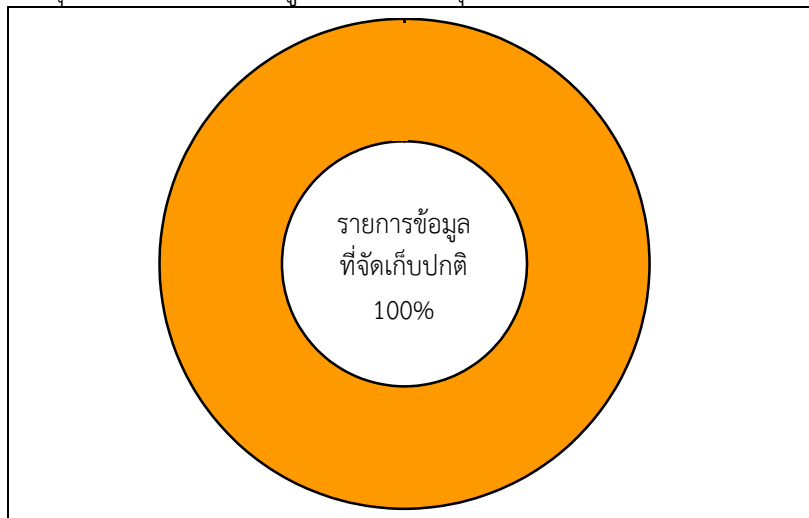
แผนภาพที่ 2 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

4.1.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาสินค้าและบริการฮาลาลให้มีมูลค่าเพิ่มตามห่วงโซ่อุปทานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยเลือกศึกษาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) คือ “สินค้าฮาลาล” มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 19 รายการ ซึ่งแบ่งสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการ ได้ดังนี้

- รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 19 รายการ คิดเป็นร้อยละ 100
- ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล
- ไม่มีรายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล

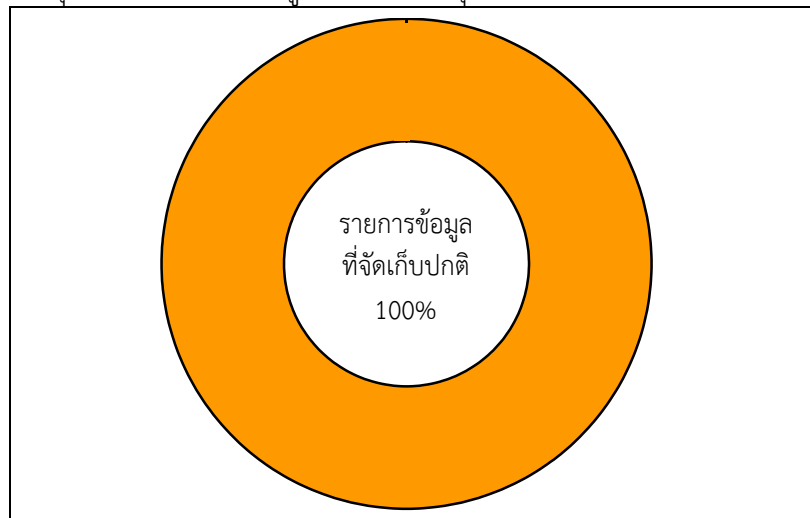
แผนภาพที่ 3 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

4.1.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม โดยเลือกศึกษาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) คือ “การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม” มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 43 รายการ ซึ่งแบ่งสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการ ได้ดังนี้

- รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 43 รายการ คิดเป็นร้อยละ 100
- ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล
- ไม่มีรายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล

แผนภาพที่ 4 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

4.1.4 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : ส่งเสริมและพัฒนา การค้าการลงทุน และ
ทรัพยากรมนุษย์ เชื่อมโยงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยเลือกศึกษาผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ
(Product Champion : PC) คือ “การค้าชายแดน” มีรายการสถิติทางการทั้งหมด 34 รายการ ซึ่ง
แบ่งสถานะรายการข้อมูลตามแผนผังรายการสถิติทางการ ได้ดังนี้

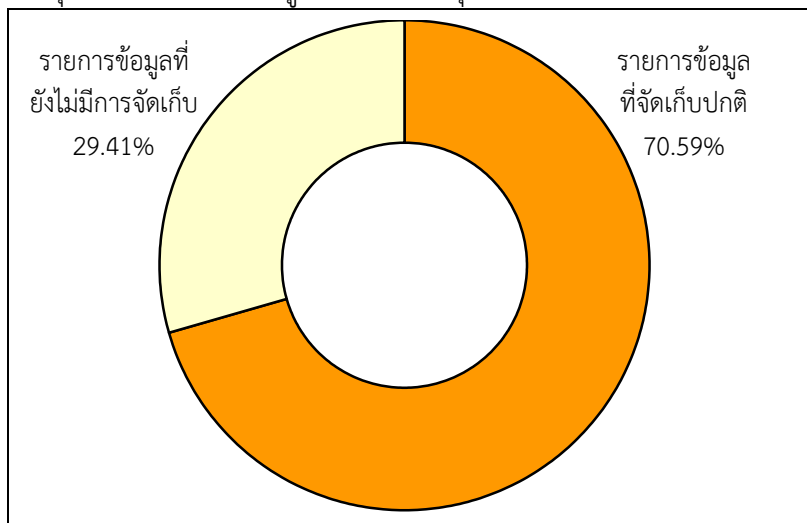
- รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นปกติ 24 รายการ คิดเป็น
ร้อยละ 70.59

- ไม่มีรายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล

- รายการสถิติทางการที่ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล 10 รายการ คิดเป็นร้อยละ

29.41

แผนภาพที่ 5 : สรุปสถานะรายการข้อมูลของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

4.2 ข้อเสนอแนะการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลและแผนปฏิบัติการพัฒนาในอนาคต

ขณะที่ทำงานขอเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสถิติทางการด้านการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์ ในระยะยาว 4 ปีข้างหน้า ควรมีการดำเนินกิจกรรมดังนี้

1) ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการสถิติทางการ (กลไกประสานงาน บุคลากร และงบประมาณ-ข้อมูลจากคณะอนุกรรมการสถิติสาขา)

2) ด้านการพัฒนาการผลิตสถิติทางการ (การเติมเต็ม data gap การลดความซ้ำซ้อน การประเมินคุณภาพ ข้อมูลจากคณะอนุกรรมการสถิติสาขา)

3) ด้านการพัฒนาคุณภาพของข้อมูลและการประสานข้อมูลมหภาค (การรวบรวมข้อมูลมหภาคที่เกี่ยวข้องกับการค้า การลงทุนและโลจิสติกส์ ข้อมูลจากกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น)

รวมทั้ง กลุ่มจังหวัดควรสนับสนุนให้มีการนำแผนพัฒนาสถิติระดับกลุ่มจังหวัดไปใช้ประโยชน์ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปี โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นเครื่องมือหลักในการตัดสินใจและพัฒนา แทนการตัดสินใจด้วยประสบการณ์ ทั้งนี้ควรมีการจัดระบบการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญทั้งระดับกลุ่มจังหวัดและระดับจังหวัด โดยในระดับกลุ่มจังหวัด สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 ร่วมกับสำนักงานสถิติจังหวัดใน 3 จังหวัด ดำเนินการเกี่ยวกับ

- การจัดทำคู่มือการจัดเก็บข้อมูล
- การจัดทำคำนิยามคำอธิบายให้ชัดเจน
- การจัดทำหน้าที่รับผิดชอบตามตัวชี้วัด และผู้จัดเก็บข้อมูล
- การจัดระบบและวิธีการรับส่งเชื่อมโยงกับเจ้าของข้อมูล
- การจัดอบรม/ประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดเก็บ การประมวลผล

ข้อมูล และการใช้วิธีประสานงานเพื่อรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานรับผิดชอบ

ตารางที่ 30 : แผนปฏิบัติการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสถิติทางการระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ระยะสั้นภายในปีแรก

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	รายละเอียด	ปี 2557													
			เดือนที่ 1	เดือนที่ 2	เดือนที่ 3	เดือนที่ 4	เดือนที่ 5	เดือนที่ 6	เดือนที่ 7	เดือนที่ 8	เดือนที่ 9	เดือนที่ 10	เดือนที่ 11	เดือนที่ 12		
การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรงานสถิติและแผน	สำนักงานสถิติจังหวัด	- ฝึกอบรมให้ความรู้และพัฒนาทักษะในการวางแผน จัดทำ ยุทธศาสตร์ วิธี/เครื่องมือที่ใช้ในการคัดเลือกผลิตภัณฑ์มวลรวม และผลิตภัณฑ์ที่สำคัญทางเศรษฐกิจที่ได้รับประโยชน์จากการค้าของกลุ่มจังหวัด พร้อมวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าของการค้าฯ														

ตารางที่ 30 : แผนปฏิบัติการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสถิติทางการระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ระยะสั้นภายในปีแรก (ต่อ)

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	รายละเอียด	ปี 2557												
			เดือนที่ 1	เดือนที่ 2	เดือนที่ 3	เดือนที่ 4	เดือนที่ 5	เดือนที่ 6	เดือนที่ 7	เดือนที่ 8	เดือนที่ 9	เดือนที่ 10	เดือนที่ 11	เดือนที่ 12	
การสำรวจผลิตภัณฑ์ที่สำคัญทางเศรษฐกิจ (Product Champion) ของจังหวัดเพื่อเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การค้า	คณะกรรมการสถิติจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> - สำรวจทะเบียนข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวม และผลิตภัณฑ์ที่สำคัญทางเศรษฐกิจดังกล่าว เพื่อใช้ในการจัดเก็บข้อมูล ให้เหมาะสมกับความต้องการใช้งาน - สำรวจข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวม สาขาการค้าปลีก ค้าส่งฯ และภาคการเกษตรที่สำคัญ - สำรวจผลิตภัณฑ์ที่สำคัญทางเศรษฐกิจ (Product Champion) ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด 													

ตารางที่ 30 : แผนปฏิบัติการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลสถิติทางการระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ระยะสั้นภายในปีแรก (ต่อ)

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	รายละเอียด	ปี 2557													
			เดือนที่ 1	เดือนที่ 2	เดือนที่ 3	เดือนที่ 4	เดือนที่ 5	เดือนที่ 6	เดือนที่ 7	เดือนที่ 8	เดือนที่ 9	เดือนที่ 10	เดือนที่ 11	เดือนที่ 12		
การเสริมสร้างศักยภาพในการจัดทำยุทธศาสตร์แผนงานฯ โดยใช้ชุดข้อมูลที่มีคุณภาพสะท้อนศักยภาพที่แท้จริงของกลุ่มจังหวัด	สำนักงานจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> - จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ระหว่างหัวหน้าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในแต่ละหน่วยงานของจังหวัด - สร้างความเข้าใจและให้เห็นถึงความสำคัญในการนำข้อมูลมาใช้เพื่อวิเคราะห์และจัดทำยุทธศาสตร์และแผนงานฯ - นำเสนอชุดข้อมูลในภาพรวมให้ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจทำแผนประจำปี - วิเคราะห์หาชุดข้อมูลสำคัญที่สะท้อนศักยภาพของผลิตภัณฑ์สำคัญของกลุ่มจังหวัดที่ไม่สมบูรณ์หรือที่ขาดหายไป 														

บรรณานุกรม

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)**. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2553). **แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 - 2558**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน. (2556). **แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. 2558 - 2561**.

ภาคผนวก ก

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป

(Generic Value Chain : GVC)

การดำเนินงานโครงการคณะที่ปรึกษาได้จัดทำห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) จากการทบทวนประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัดทั้งหมด โดยแบ่งห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ออกเป็น 3 ด้าน ที่สอดคล้องกับรายการสถิติ 3 ด้าน คือด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งดำเนินการทบทวนรายการสถิติทางการจากสำนักงานสถิติแห่งชาติทั้ง 21 สาขา เพื่อนำมากำหนดรายการสถิติทางการที่เกี่ยวข้อง (Data Mapping) ลงในแต่ละข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปรูปแบบทั้ง 14 รูปแบบ หลังจากนั้นได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์จัดทำห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยการประชุมหารือหรือพร้อมการจัดทำแผนผังสถิติทางการที่แปลงรายการข้อมูลสำคัญและจำเป็นจากการวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่าประเด็นยุทธศาสตร์และคัดเลือกรายการที่เป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จ(Critical Success Factor : CSF) จึงจะมาจัดทำตารางแผนผังสถิติทางการตัวอย่างระดับจังหวัด โดยห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) มีดังนี้

ตารางที่ 1 : รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC)

เศรษฐกิจ	สังคม	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
1. เกษตร - อุตสาหกรรม เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา)	7. การจัดการโครงสร้าง พื้นฐานเมืองนำอยู่	12. การอนุรักษ์และพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล)
2. เกษตร - อุตสาหกรรม ปศุสัตว์	8. การพัฒนาสุขภาวะ	13. การบริหารจัดการน้ำ
3. เกษตร - อุตสาหกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์น้ำ	9. การสร้างสังคมแห่งการ เรียนรู้	14. การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่ดี
4. อุตสาหกรรมการผลิต	10. การพัฒนาคุณภาพชีวิตและ ครอบครัว	
5. การค้า การส่งออก และ การลงทุน	11. การสร้างความมั่นคง ชายแดน	
6. การบริการและการ ท่องเที่ยว		

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป
(Generic Value Chain : GVC)
ด้านเศรษฐกิจ

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ด้านเศรษฐกิจ

การวิเคราะห์ประเด็นด้านเศรษฐกิจครั้งนี้ ดำเนินการทบทวนนโยบาย ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจตามแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านเศรษฐกิจที่ได้ตั้งไว้ ดังนี้

1) ด้านการเกษตรกรรม : ดำเนินการทบทวนเกี่ยวกับการเกษตรเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา) จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มธุรกิจเกษตรและอาหาร ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

- ยุทธศาสตร์ข้าวไทย ของกรมการข้าว

2) ด้านการปศุสัตว์ : ดำเนินการทบทวนเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคอเนื้อ พ.ศ. 2555 - 2559 ของคณะกรรมการยุทธศาสตร์โคเนื้อกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- แผนยุทธศาสตร์สัตว์ปีกเนื้อระบบฟาร์ม (ไก่เนื้อ) พ.ศ. 2555 - 2559 ของคณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์สัตว์ปีกที่เลี้ยงระบบฟาร์มระดับเขต กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3) ด้านการประมง และการเลี้ยงสัตว์น้ำ : ดำเนินการทบทวนเกี่ยวกับการประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- แผนแม่บทการจัดการประมงทะเลไทย พ.ศ. 2552 - 2561 ของคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ

- แผนแม่บทการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศไทย พ.ศ. 2555 - 2559 ของกรมประมง

- ยุทธศาสตร์การพัฒนารูขี้น้ำประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

4) ด้านอุตสาหกรรมการผลิต : ดำเนินการทบทวนด้านอุตสาหกรรมการผลิต จากแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ. 2555 - 2574 ของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

5) ด้านการค้า การส่งออก และการลงทุน : ดำเนินการทบทวนด้านการค้า การส่งออก และการลงทุน จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนแม่บทกระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2555 - 2564 ของสำนักนโยบายและแผนสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

- แผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุนในระยะ 5 ปี พ.ศ. 2556 - 2560 ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment : BOI)

6) ด้านการบริการและการท่องเที่ยว : ดำเนินการทบทวนด้านการบริการและการท่องเที่ยว จากแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

- แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2555 - 2559 ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

- ยุทธศาสตร์พัฒนาธุรกิจท่องเที่ยว ของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์ทบทวนนโยบาย ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจตามแผนงานหรือแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าด้านเศรษฐกิจทั้ง 6 รูปแบบ มีรายละเอียดดังนี้

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 1 (Generic Value Chain : GVC 1) เกษตร - อุตสาหกรรม เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา)

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ด้านเกษตรกรรมที่สำคัญของประเทศ เพื่อศึกษาการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรกรรมที่แสดงถึงกิจกรรมที่สำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่าครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ที่จัดทำขึ้นโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่มีวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ฯ เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่างๆ ที่ครอบคลุมด้านการเกษตรในภาพรวมทั้งหมด เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งมีทิศทางการดำเนินมาตรการเชิงนโยบายที่สำคัญใน 3 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตร และความมั่นคงทางอาหาร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาระบบการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุล และยั่งยืน

โดยจะเห็นได้ว่าหัวใจของยุทธศาสตร์ไม่ได้พุ่งเป้าไปที่การผลิตตัวสินค้าเพียงอย่างเดียว แต่เน้นไปที่คุณภาพชีวิตของเกษตรกรผู้เพาะปลูกด้วย ซึ่งคณะที่ปรึกษานำเรื่องของการพัฒนาบุคลากรการเกษตรเข้ามาเป็นหนึ่งในข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า ในฐานะของปัจจัยการผลิตที่มีความสำคัญต่อห่วงโซ่มูลค่า

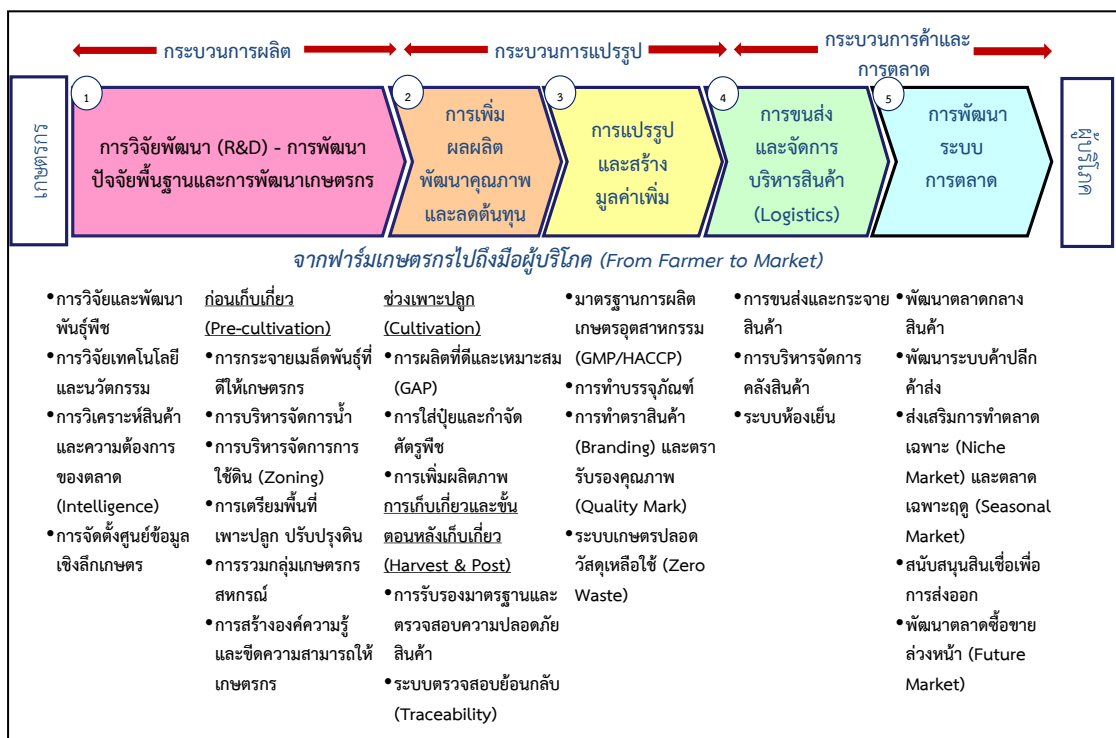
1) ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มธุรกิจเกษตรและอาหาร จัดทำโดยสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เพื่อพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการผลิตและจำหน่ายอาหารที่ปลอดภัย มั่นคง และยั่งยืนต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่วนของประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องนั้น มุ่งเป้าไปที่การผลิตอาหารปลอดภัยทั้งระบบห่วงโซ่มูลค่า การสร้างความมั่นคงทางด้านวัตถุดิบและการพัฒนาสินค้าตลาดเกษตรและอาหาร ซึ่งที่ปรึกษาได้นำเอาตัวอย่างของห่วงโซ่มูลค่าในแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ มาปรับประยุกต์ใช้ เพื่อนำไปเป็นต้นแบบของการทำห่วงโซ่มูลค่าสินค้าเกษตรในภาพรวมด้วย

2) ยุทธศาสตร์ข้าวไทย เป็นยุทธศาสตร์ที่ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ของการผลิต การแปรรูปและการจัดจำหน่ายข้าวไทยในฐานะผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพ (Product Champion : PC) ของประเทศในปัจจุบัน เพื่อกำหนดเป้าหมาย และสร้างภาพห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC) ข้าวไทย ที่ครอบคลุมตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการของตลาด การทำวิจัยและพัฒนาขึ้นก่อนการเพาะปลูก

การเพาะปลูก การเก็บเกี่ยว ขั้นตอนหลังการเก็บเกี่ยว การแปรรูปและสร้างมูลค่า การขนส่งสินค้า ไปจนถึงการทำการตลาดและจัดจำหน่าย อันจะนำไปสู่การระบุนความสัมพันธในเชิงยุทธศาสตร์ และบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างครอบคลุมและชัดเจน ทั้งนี้ ที่ปรึกษาได้นำเอาตัวอย่าง ของห่วงโซ่มูลค่าเข้ามาปรับประยุกต์ใช้ เพื่อนำไปเป็นต้นแบบของการทำห่วงโซ่มูลค่าสินค้าเกษตร ในภาพรวมครั้งนี้ด้วย

อย่างไรก็ตามการเกษตรกรรมในประเทศไทยไม่ได้มีความสำคัญเฉพาะในมิติ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางสังคม ของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาและยกระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกรไทยที่ยังมีฐานะ ยากจน โดยมีตัวแปรที่สำคัญ (Key Policy Parameters) ที่จะต้องส่งเสริม ประกอบด้วย การพัฒนา คุณภาพ (Quality) การเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) และการรังสรรค์มูลค่า (Value Creation) ทั้งนี้ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านคุณภาพสินค้าเกษตรตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ตั้งไว้ได้ อย่างแท้จริง จากการศึกษาพบว่า กระบวนการหลัก (Core Processes) ในห่วงโซ่มูลค่าเพื่อพัฒนา สินค้าเกษตรเพาะปลูกของไทย สามารถแบ่งได้เป็น 5 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 : GVC 1 เกษตร - อุตสาหกรรม เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยางพารา)

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 2 (Generic Value Chain : GVC 2) เกษตร - อุตสาหกรรม ปศุสัตว์

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการปศุสัตว์นั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวน แผนยุทธศาสตร์เกษตรกรรม (ด้านปศุสัตว์) ที่สำคัญของประเทศ เพื่อศึกษาทบทวนการกำหนด ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่า ครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ที่จัดทำขึ้นโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการนโยบายแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ฯ เป็นการสร้าง

ภูมิคุ้มกันในมิติต่างๆ ที่ครอบคลุมด้านการเกษตรในภาพรวมทั้งหมด เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีทิศทางดำเนินการมาตรการเชิงนโยบายที่สำคัญใน 3 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตร และความมั่นคงทางอาหาร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาศักยภาพการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุลและยั่งยืน

โดยจะเห็นได้ว่าหัวใจของยุทธศาสตร์ไม่ได้พุ่งเป้าไปที่การผลิตตัวสินค้าเพียงอย่างเดียว แต่เน้นไปที่คุณภาพชีวิตของเกษตรกรด้วย ซึ่งขณะที่ปรึกษานำเรื่องของการพัฒนาบุคลากร การเกษตรเข้ามาเป็นหนึ่งในข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่า ในฐานะของปัจจัยการผลิตที่มีความสำคัญต่อห่วงโซ่มูลค่า

2) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโคเนื้อ พ.ศ. 2555 - 2559 จัดทำโดยคณะกรรมการยุทธศาสตร์โคเนื้อกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งประกอบไปด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาโคเนื้อ 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์ด้านการผลิตโคเนื้อ (2) ยุทธศาสตร์ด้านการควบคุมและป้องกันโรคระบาดสัตว์ (3) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาระบบตลาด (4) ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาวิจัย และ (5) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการองค์กร ทั้งนี้ จะเห็นว่ายุทธศาสตร์ให้ความสำคัญกับห่วงโซ่มูลค่าตั้งแต่การผลิตไปจนถึงการตลาด และแม้จะเป็นยุทธศาสตร์เฉพาะของโคเนื้อ แต่ก็สามารถสะท้อนภาพรวมของปศุสัตว์ได้เป็นอย่างดี

3) แผนยุทธศาสตร์สัตว์ปีกเนื้อระบบฟาร์ม (ไก่เนื้อ) พ.ศ. 2555 - 2559 จัดทำโดยคณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์สัตว์ปีกที่เลี้ยงระบบฟาร์มระดับเขต กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งประกอบไปด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการผลิต ที่เน้นการปรับปรุงฟาร์ม โรงฆ่า และโรงงานแปรรูปตามมาตรฐาน (Good Manufacturing Practice GMP) (2) ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค โดยเน้นข้อมูลสารสนเทศ ระบบติดตามและตรวจสอบย้อนกลับ และ (3) ยุทธศาสตร์การสร้างนวัตกรรม ที่เน้นการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต เพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ การสร้างมูลค่าเพิ่ม การสร้างแบรนด์ เป็นต้น

จากการศึกษาทบทวนแผนยุทธศาสตร์ต่างๆ คณะที่ปรึกษาสามารถแบ่งห่วงโซ่มูลค่าปศุสัตว์ออกเป็น 5 กระบวนงานหลัก แสดงดังภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 : GVC 2 เกษตร - อุตสาหกรรม ปศุสัตว์

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 3 (Generic Value Chain : GVC 3) เกษตร - อุตสาหกรรมกรรมการประมงการเลี้ยงสัตว์น้ำ

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการประมงและการเลี้ยงสัตว์น้ำนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ด้านการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่สำคัญของประเทศ เพื่อศึกษาการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่าครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนพัฒนาเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ที่จัดทำขึ้นโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ฯ เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่างๆ ที่ครอบคลุมด้านการเกษตรในภาพรวมทั้งหมด เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีทิศทางการดำเนินมาตรการเชิงนโยบายที่สำคัญใน 3 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต การจัดการสินค้าเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาระบบการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุลและยั่งยืน

2) แผนแม่บทการจัดการประมงทะเลไทย พ.ศ. 2552 - 2561 ที่จัดทำโดยคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ กลยุทธ์ที่ 1 ปรับปรุงระบบการจัดการประมงทะเลให้มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม กลยุทธ์ที่ 2 การปรับปรุงโครงสร้างและศักยภาพองค์กรภาคประมง กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ทรัพยากรประมงทะเลอย่างรับผิดชอบและยั่งยืน กลยุทธ์ที่ 4 การฟื้นฟูระบบนิเวศและพัฒนาแหล่งประมงทะเลเพื่อรักษาความหลากหลายทางชีวภาพและคุณภาพสิ่งแวดล้อมทางทะเล และกลยุทธ์ที่ 5 การส่งเสริมและพัฒนาการประมงนอกน่านน้ำไทย

3) แผนแม่บทการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศไทย พ.ศ. 2555 - 2559 ซึ่งมีวิสัยทัศน์ไปสู่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ยั่งยืน ผลผลิตมั่นคงและปลอดภัย อันจะเห็นได้ว่าแผนแม่บทให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลของทรัพยากร ธรรมชาติทั้งระบบ ความมั่นคงของอาชีพเกษตรกร และให้ผลผลิตสัตว์น้ำมีคุณภาพและปลอดภัยสำหรับการบริโภค ภายใต้กลยุทธ์ทั้งสิ้น 7 กลยุทธ์ ได้แก่ (1) การเพิ่มผลผลิตการเพาะเลี้ยงจากทุกแหล่งผลิต (2) ฟื้นฟูแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เสื่อมโทรม (3) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (4) พัฒนาการเพาะเลี้ยงให้มีคุณภาพ มาตรฐานและความปลอดภัย (5) ส่งเสริมการพัฒนาตลาดการค้าสัตว์น้ำ (6) สร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของเกษตรกร และองค์กรเกษตรกร (7) พัฒนาศักยภาพองค์กรและบุคลากรด้านการบริหารจัดการและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งจากประเด็นยุทธศาสตร์ทั้งหมดที่มีความครอบคลุมตั้งแต่ต้นน้ำไปจนถึงปลายน้ำนี้ ทำให้คณะที่ปรึกษานำไปใช้เป็นกรอบในการกำหนดห่วงโซ่มูลค่าการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาธุรกิจประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง จัดทำและเผยแพร่โดยสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2554 โดยมีเป้าหมายจะผลักดันให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการประมงและผลิตภัณฑ์ประมงของโลกอย่างยั่งยืน ผ่านยุทธศาสตร์ 5 ประการ ได้แก่ (1) การสร้างฐานผลิตเพื่อความมั่นคงและยั่งยืน (2) การสร้างโอกาสทางการค้าและการลงทุน (3) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (4) การปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบ (5) การบริหารจัดการ ใฝ่ระวัง และเตือนภัย ซึ่งที่ปรึกษาได้หยิบยกตัวอย่างของกิจกรรมและโครงการสำคัญในแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้มาปรับประยุกต์ใช้ เพื่อนำไปเป็นต้นแบบของการทำห่วงโซ่มูลค่าอุตสาหกรรมประมงการเลี้ยงสัตว์น้ำในภาพรวมด้วย

จากการศึกษาทบทวนแผนยุทธศาสตร์ต่างๆ ทำให้คณะที่ปรึกษาพบว่า กิจกรรมในอุตสาหกรรมนี้มีความแตกต่างกันในรายละเอียดเนื่องจากรูปแบบของการได้มาซึ่งสัตว์น้ำนั้น มีทั้งที่มาจาก

- การเพาะเลี้ยงเอง ซึ่งก็มีทั้งการเพาะเลี้ยงในบ่อธรรมชาติ และเพาะเลี้ยงในกระชัง
- การจับจากแหล่งน้ำ ทั้งแหล่งน้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม (ประมง)
- การนำเข้าเพื่อบริโภคโดยตรง หรือแปรรูป เช่น กรณีของปลาทูน่า ซึ่งประเทศไทย

นำเข้าก็จริง แต่เป็นการนำเข้าเพื่อแปรรูป ในฐานะผู้แปรรูปปลาทูน่ากระป๋องเพื่อส่งออกอันดับหนึ่งของโลก อย่างไรก็ตาม แม้จะมีรายละเอียดปลีกย่อยที่ต่างกัน แต่ก็สามารถสรุปกระบวนการหลัก (Core Processes) ในห่วงโซ่มูลค่าเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของไทยได้ โดยภาพรวมของห่วงโซ่มูลค่า การประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ คือ การนำสัตว์น้ำประเภทต่างๆ ที่ได้มา ไม่ว่าจะเป็นการเพาะเลี้ยง การจับจากแหล่งธรรมชาติ หรือการนำเข้าไปจัดจำหน่ายโดยตรง หรือแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่า ก่อนที่จะนำไปจัดจำหน่ายให้กับผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งการศึกษาห่วงโซ่มูลค่าของสินค้าประมงสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 3

แผนภาพที่ 3 : GVC 3 เกษตร - อุตสาหกรรมการประมง การเลี้ยงสัตว์น้ำ

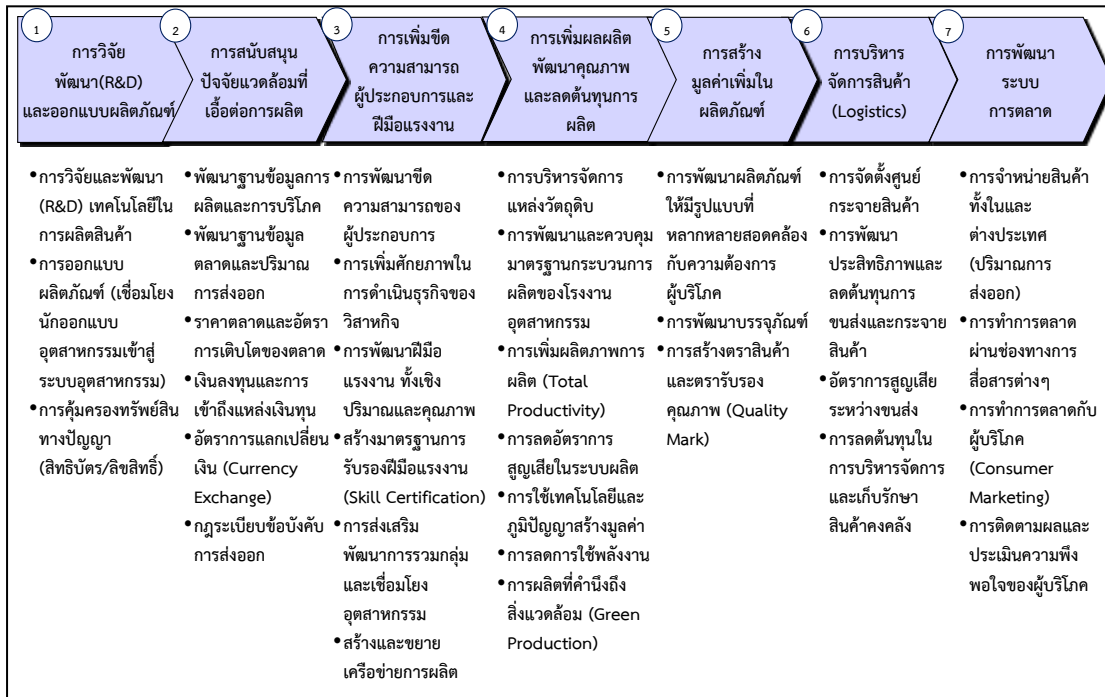

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 4 (Generic Value Chain : GVC 4) อุตสาหกรรมการผลิต

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านอุตสาหกรรมการผลิตนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตที่สำคัญของประเทศ เพื่อดูการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่าครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวนกรอบแนวคิด ได้แก่ แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ. 2555 - 2574 จัดทำขึ้นโดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ที่ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมการผลิตในประเทศไทย เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย ทั้งนี้ ภายใต้แผนแม่บทนี้มีทั้งแผนยุทธศาสตร์ของอุตสาหกรรมในภาพรวมและแผนยุทธศาสตร์รายสาขา ซึ่งเป็นสาขาที่ได้รับการคัดเลือกแล้วว่ามีมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมยางแปรรูป และอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน ซึ่งที่ปรึกษาได้รวบรวมและประยุกต์ใช้ประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ มากำหนดเป็นกระบวนการหลักและกิจกรรมสำคัญในแต่ละห่วงโซ่มูลค่าได้อย่างครอบคลุมในทุกขั้นตอน

จากการศึกษาทบทวนแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรม ทำให้คณะที่ปรึกษาสามารถสรุปกระบวนการหลัก (Core Processes) ในห่วงโซ่มูลค่าเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตโดยภาพรวมของห่วงโซ่มูลค่าอุตสาหกรรมการผลิตสามารถแบ่งออกได้เป็น 7 กระบวนการหลักแสดงดังแผนภาพที่ 4

แผนภาพที่ 4 : GVC 4 อุตสาหกรรมการผลิต

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 5 (Generic Value Chain : GVC 5) การค้า การส่งออก และการลงทุน

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการค้าการลงทุนนั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการค้าการลงทุนที่สำคัญของประเทศ เพื่อกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่า ครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวนกรอบแนวคิด ได้แก่

- 1) แผนแม่บทกระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2555 - 2564 จัดทำโดยสำนักนโยบายและแผนสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์
- 2) แผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุนในระยะ 5 ปี พ.ศ. 2556 - 2560 จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment : BOI)

กระบวนการการพัฒนาภาคธุรกิจการค้า ไม่ได้มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์แต่อย่างใด หากแต่มุ่งเน้นการอำนวยความสะดวก และลดข้อจำกัดในการเข้าถึงสินค้าของผู้บริโภคเป็นหลัก ดังนั้น กิจกรรมหลักจะเกี่ยวข้องกับการยกระดับขีดความสามารถทางการค้าของภาคธุรกิจในพื้นที่ การอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การเจรจาทางการค้า การส่งเสริมการค้าและระบบการบริหารจัดการ การพัฒนาตลาดและช่องทางการค้า รวมไปถึงการส่งเสริมพัฒนาแรงงาน หรือแรงงานระหว่างประเทศ (ในกรณีของการค้าชายแดน) เป็นสำคัญ ซึ่งจากการศึกษาทบทวนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องสามารถพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าการค้าการลงทุน โดยแบ่งเป็น 5 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 5

แผนภาพที่ 5 : GVC 5 การค้า การส่งออก และการลงทุน

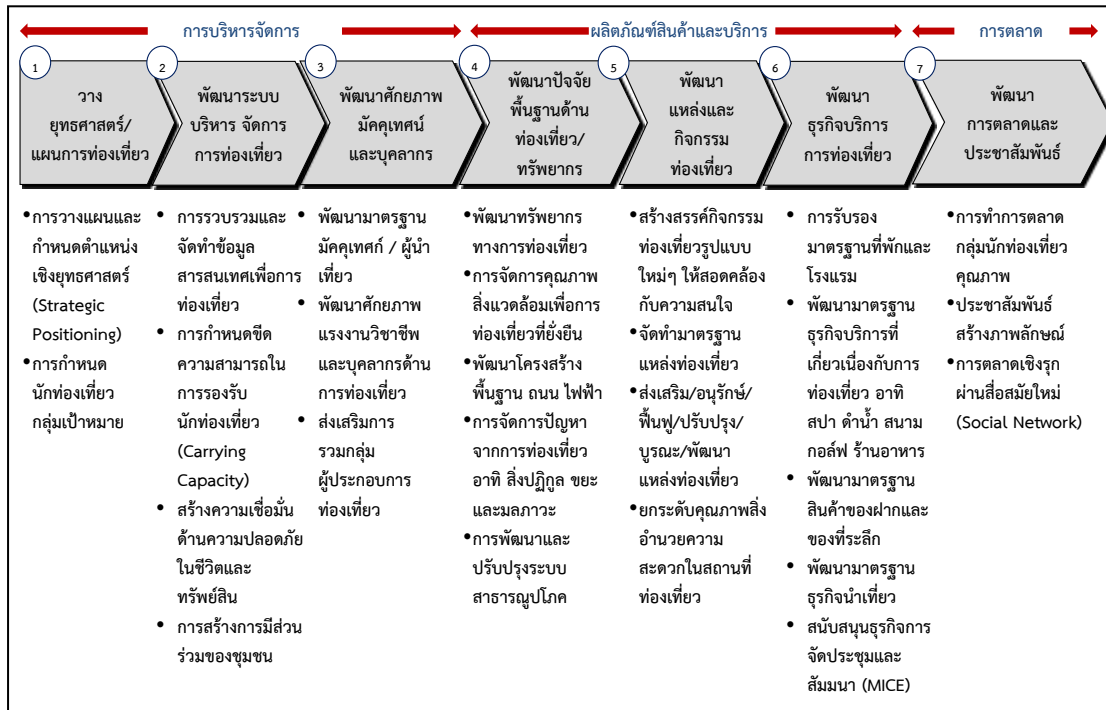
ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 6 (Generic Value Chain : GVC 6) การบริการ และการท่องเที่ยว

แนวคิดของการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าด้านการท่องเที่ยว นั้น คณะที่ปรึกษาดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ เพื่อดูการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เห็นกิจกรรมสำคัญตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่า ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ไปจนถึงปลายน้ำ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่คณะที่ปรึกษาศึกษาทบทวน ได้แก่

1) แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2555 - 2559 จัดทำขึ้นโดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อกำหนดให้ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศเป็นไปในทางเดียวกัน รวมถึงให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการแข่งขันที่เกิดขึ้นในโลก ทั้งนี้ แผนยุทธศาสตร์ได้กำหนดกลยุทธ์ไว้ 6 กลยุทธ์ ซึ่งกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ กลยุทธ์ที่หนึ่ง การพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและปลอดภัย กลยุทธ์ที่สอง การส่งเสริมนักท่องเที่ยวคุณภาพให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน และกลยุทธ์ที่หก การพัฒนาระบบบริหารจัดการและพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านการท่องเที่ยวและกีฬา

2) ยุทธศาสตร์พัฒนาธุรกิจท่องเที่ยว จัดทำโดยสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ 4 ประเด็น คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 กระตุ้นตลาดการท่องเที่ยวทั้งตลาดภายในและตลาดต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาและพัฒนาศูนย์ท่องเที่ยว รวมถึงยกระดับคุณภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว เพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวไทย ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อสร้างโอกาสในการขยายตลาดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ และสร้างรายได้ให้แก่ธุรกิจท่องเที่ยว และยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความมั่นคงในทรัพยากรบุคคลทางการท่องเที่ยว จากการศึกษาห่วงโซ่มูลค่าด้านการท่องเที่ยว สามารถแบ่งได้เป็น 7 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 6

แผนภาพที่ 6 : GVC 6 การบริการ และการท่องเที่ยว

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป
(Generic Value Chain : GVC)
ด้านสังคม

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ด้านสังคม

การวิเคราะห์ประเด็นด้านสังคมครั้งนี้ ได้อาศัยกรอบตัวชี้วัดภายใต้ประเด็นต่างๆ ของดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ในรายงานการพัฒนาคนของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 โดยสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย เป็นกรอบในการวิเคราะห์ เนื่องจากเป็นดัชนีที่ใช้ประเมินภาพรวมของการพัฒนาคนระดับจังหวัด เพื่อสะท้อนความไม่เท่าเทียมกันในระดับพื้นที่ โดยจะคัดเลือกจากประเด็นที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อภาพรวมของการพัฒนาคน ชุมชน สังคม เพื่อเป็นกรอบในการประเมิน และวางแนวทางการพัฒนาสังคม ให้เกิดความเท่าเทียมกันในทุกพื้นที่

ดัชนีความก้าวหน้าของคนเป็นดัชนีรวม ประกอบด้วยดัชนีย่อย 8 ด้าน 40 ตัวชี้วัด ซึ่งแสดงวงจรชีวิตของคน เริ่มตั้งแต่เรื่องสุขภาพ ซึ่งเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ ตั้งแต่ลืมตาดูโลก ต่อจากนั้น คือ เรื่องการศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่สุดในวัยเด็กของทุกคน เมื่อสำเร็จการศึกษา คนเราจะทำงานเพื่อให้มีรายได้เพียงพอที่จะมีที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่ดี มีครอบครัวและชีวิตชุมชนที่ดี และทำที่สุด ทุกคนย่อมต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นและมีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกของสังคม แสดงดังแผนภาพที่ 7

แผนภาพที่ 7 : ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI)

สุขภาพ	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 7 ตัวชี้วัด คือ ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ ประชากรที่เจ็บป่วย ประชากรที่พิการและ/หรือทุพพลภาพ ผู้ป่วยโรคจิตประสาท ประชากรที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ ประชากรที่ออกกำลังกาย และจำนวนประชากรต่อแพทย์
การศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย อัตราการเข้าเรียนนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และจำนวนนักเรียนต่อห้องระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ชีวิตการทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ การว่างงาน การทำงานต่ำระดับ แรงงานที่มีประกันสังคม และการบาดเจ็บจากการทำงาน
รายได้	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ รายได้ของครัวเรือน สัดส่วนประชากรยากจน อัตราส่วนครัวเรือนที่มีหนี้ และค่าดัชนีความเสมอภาคของรายได้ (จินี)
ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด คือ ครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง ครัวเรือนที่มีตู้เย็นครัวเรือนที่ใช้เตาไฟฟ้าหรือเตาแก๊ส ประชากรที่ประสบภัยแล้ง และประชากรที่ประสบอุทกภัย
ชีวิตครอบครัวและชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด คือ เด็กที่ประสบภาวะยากลำบาก เด็กอายุ 15-17 ปี ที่ทำงานหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยว ผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียว ศติอุกกรร์จและสะท้อนขวัญที่ได้รับแจ้ง และการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
การคมนาคมและการสื่อสาร	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด คือ หมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดทั้งปี จำนวนยานยนต์จดทะเบียน อุบัติเหตุทางถนน ครัวเรือนที่มีโทรทัศน์ ประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ และประชากรที่ใช้ถึงอินเทอร์เน็ต
การมีส่วนร่วม	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวนองค์กรชุมชน ครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรในท้องถิ่น และครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน

จากการศึกษาวิเคราะห์ถึงประเด็นที่สำคัญจากดัชนีดังกล่าวที่เป็นตัวสะท้อนถึงการพัฒนาและเสริมสร้างความมั่นคงของประชาชน สังคม และชุมชน และสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ในการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดนั้น สามารถแบ่งรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปได้เป็น 5 แบบ ดังนี้

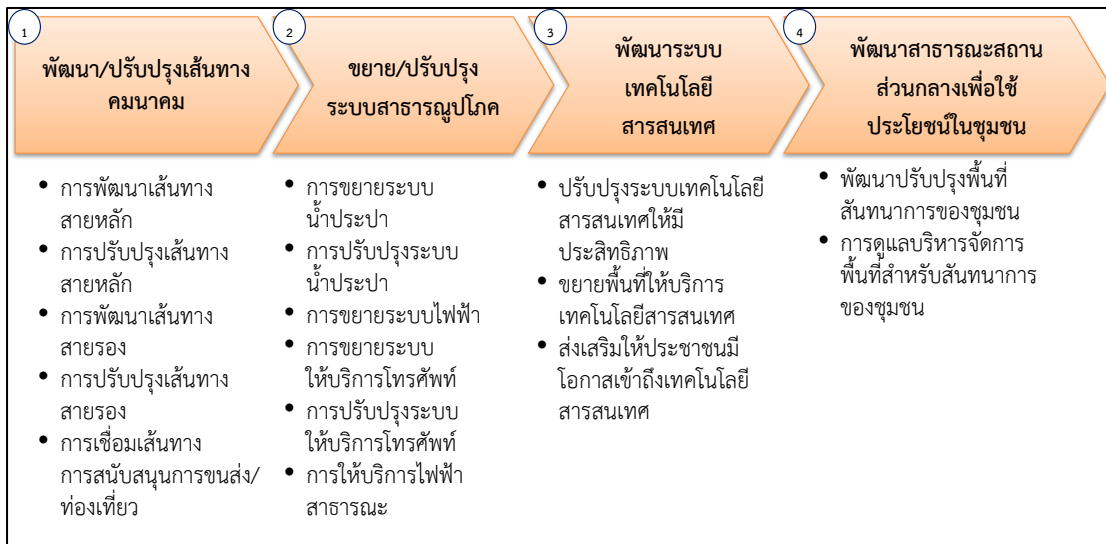
ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 7 (Generic Value Chain : GVC 7) การจัดการโครงสร้างพื้นฐานเมืองน่าอยู่

โครงสร้างพื้นฐาน เป็นปัจจัยสำคัญในการเป็นฐานการพัฒนาต่อยอดไปยังเรื่องอื่นๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต ความปลอดภัย เป็นต้น ในการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดนั้น ความต้องการโครงสร้างพื้นฐานมีทั้งในรูปแบบของ

- 1) ปรับปรุงเส้นทางคมนาคมทั้งทางสายหลักและรอง พัฒนาเส้นทางคมนาคมใหม่ รวมถึงเส้นทางที่เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่
- 2) การปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค ขยายการให้บริการสาธารณูปโภค ไฟฟ้า น้ำประปา ให้สามารถเข้าถึงทุกครัวเรือน รวมถึงระบบไฟฟ้าสาธารณะที่จะเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของคนในชุมชน
- 3) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งในด้านการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพของเทคโนโลยี และการขยายพื้นที่ให้บริการเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เข้าถึงซึ่งข้อมูลข่าวสาร หรือการสื่อสารต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง เพราะข้อมูลข่าวสารเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งในการพัฒนาคน
- 4) การพัฒนาพื้นที่สาธารณประโยชน์ส่วนกลาง เพื่อให้ชุมชนได้อาศัยเป็นพื้นที่สันทนาการ ร่วมกัน

ซึ่งกรอบการพัฒนาต่างๆ เหล่านี้ จะเป็นกรอบในการกำหนดแนวทางการวางกลยุทธ์ หรือโครงการเพื่อวางแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้พื้นที่ดังกล่าวได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองที่น่าอยู่ มีความสะดวกปลอดภัย ในการเดินทาง รวมถึงคุณภาพชีวิตพื้นฐานที่ดีขึ้นต่อไปได้ ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการจัดการโครงสร้างพื้นฐานเมืองน่าอยู่ แบ่งได้เป็น 4 กระบวนงานหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 8

แผนภาพที่ 8 : GVC 7 การจัดการโครงสร้างพื้นฐานเมืองน่าอยู่

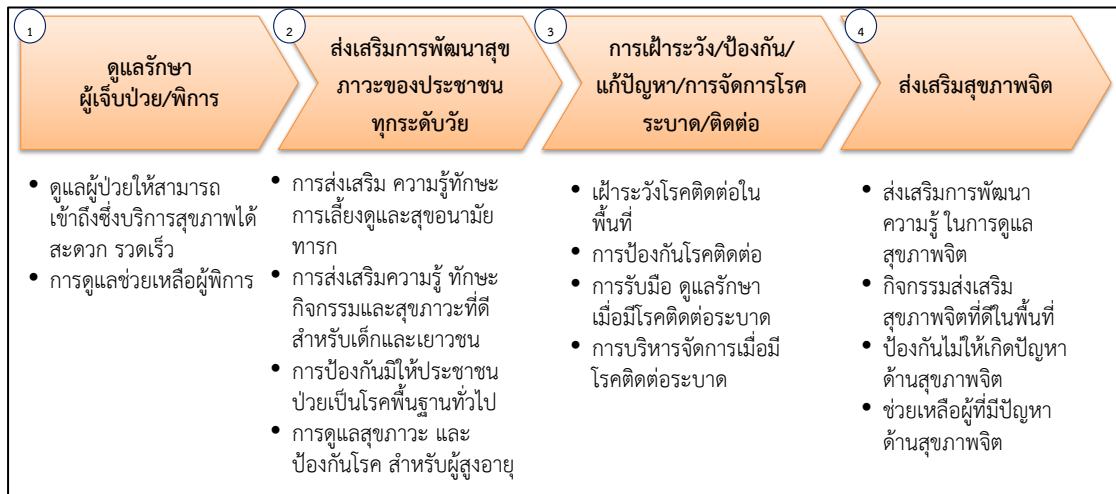
ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 8 (Generic Value Chain : GVC 8) การพัฒนาสุขภาพ

ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ซึ่งทำให้เกิดการเข้าถึงซึ่งการรับบริการ ด้านสาธารณสุขเพิ่มมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามไม่ได้หมายความว่าประชาชนจะอยู่ในสภาวะสุขภาพดีในทุกคน หรือทุกพื้นที่ เนื่องจากปัจจุบันโรคภัยไข้เจ็บมีวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงในหลายรูปแบบ เนื่องจากสิ่งแวดล้อมและรูปแบบการใช้ชีวิตของคนในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งจะมีนัยที่สำคัญต่อการเข้าสู่ความมั่นคงด้านสุขภาพ ดังนั้น ประเด็นหลักในด้านสุขภาพคือ

- 1) การดูแลผู้เจ็บป่วยให้สามารถเข้าถึงซึ่งการรักษาและฟื้นคืนสู่การมีสุขภาพดีอย่างครบถ้วน รวมถึงผู้พิการให้สามารถใช้ชีวิตได้เสมอเหมือนประชาชนคนปกติ
- 2) การส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย ป้องกันให้ประชาชนมีโอกาสในการเจ็บป่วยให้น้อยที่สุด
- 3) การเฝ้าระวัง ป้องกัน หรือมีแนวทางบริหารจัดการด้านโรคระบาดหรือโรคติดต่อที่จะเข้ามาโดยไม่คาดคิด ให้พร้อมรับกับสถานการณ์ได้ทัน่วงที
- 4) นอกจากสุขภาพกายแล้ว สุขภาพจิตก็เป็นปัจจัยชี้วัดถึงสุขภาพที่ดีของประชาชนปัจจัยหนึ่ง ดังนั้นการส่งเสริมสุขภาพจิตที่ดีในชุมชนหรือการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพจิตนับเป็นประเด็นหนึ่งในการดูแลสุขภาพของประชาชนให้ครบวงจร

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าด้านการพัฒนาสุขภาพ แบ่งออกได้เป็น 4 กระบวนงานหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 9

แผนภาพที่ 9 : GVC 8 การพัฒนาสุขภาพ

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 9 (Generic Value Chain : GVC 9) การสร้างสังคมการเรียนรู้

จากแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559 ที่จัดทำขึ้นภายใต้กรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559 และสอดคล้องเชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559) ตลอดจนสภาพปัญหาจากการจัดและพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในระยะที่ผ่านมา พบว่าปัจจุบันระบบการศึกษาทั้งในเด็ก เยาวชน และประชาชนของไทย ยังมีปัญหาที่จำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาทั้งด้านการส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา ด้าน

คุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ยังอยู่ในระดับต่ำ ตลอดจนการส่งเสริมให้เกิดการศึกษาเรียนรู้นอกห้องเรียนตลอดชีวิต ทั้งในเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป ดังนั้นปัจจัยที่จะเป็นองค์ประกอบของกลยุทธ์ให้เกิดการต่อยอดในการพัฒนาการศึกษาในบทบาทของพื้นที่ จึงไม่ควรละเว้นในประเด็นต่างๆ เหล่านี้ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกันในทุกพื้นที่

1) ลดปัญหาเด็กขาดโอกาสทางการศึกษา ยังมีปัญหาเด็กและเยาวชนขาดโอกาสทางการศึกษาเนื่องจากปัญหาครอบครัวและปัญหาเศรษฐกิจในหลายๆ พื้นที่ การส่งเสริมให้เด็กมีโอกาสเข้าถึงซึ่งการศึกษาและสร้างความเท่าเทียมกันทางการศึกษา จึงยังเป็นประเด็นสำคัญในปัญหาเด็กและเยาวชน

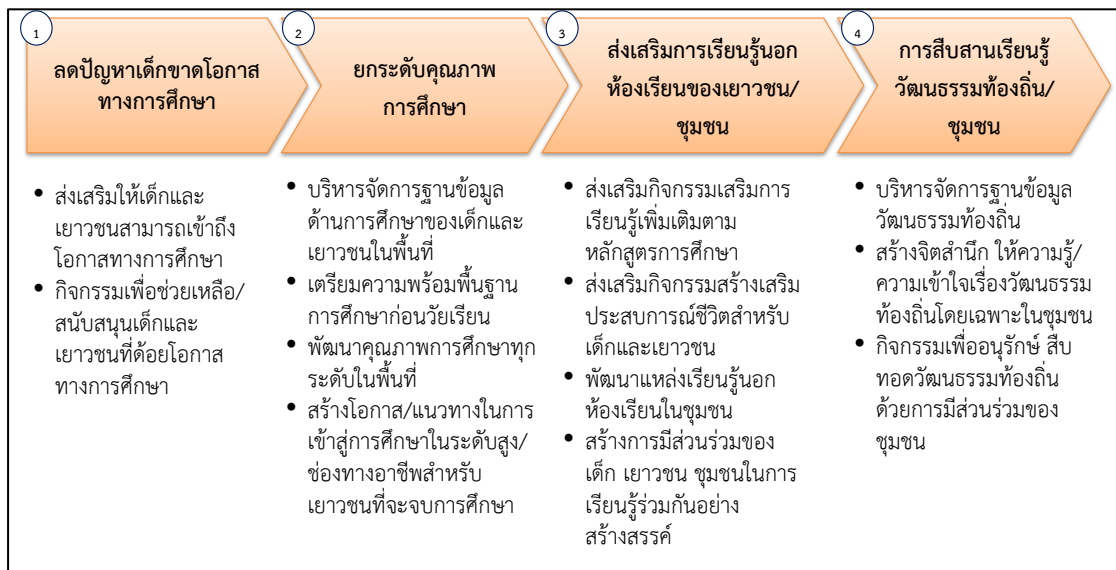
2) ยกระดับคุณภาพการศึกษา ให้มีคุณภาพที่ดีขึ้นด้วยการบริหารจัดการฐานข้อมูลด้านการศึกษาของเด็กและเยาวชนในพื้นที่เพื่อให้ทราบถึงศักยภาพของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ เมื่อมีข้อมูลด้านการศึกษาของเด็กและเยาวชนในพื้นที่แล้ว การเตรียมความพร้อมพื้นฐานทางการศึกษาก่อนวัยเรียนก็จะเป็นการสร้างพื้นฐานที่ดีให้กับเด็กก่อนเข้าสู่วัยเรียน ประเด็นสำคัญต่อไป คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบโดยตรง เนื่องจากในพื้นที่จะมีประเด็นปัญหาคุณภาพการศึกษาปลีกย่อยที่ไม่เหมือนกัน นอกจากนี้การสร้างโอกาสและแนวทางในการเข้าสู่การศึกษาในระดับสูงหรือสร้างช่องทางอาชีพสำหรับเยาวชนที่จะจบการศึกษาก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้เยาวชนที่ผ่านจากระบบการศึกษาแล้วออกไปเป็นบุคลากรที่สำคัญในการเข้าสู่การประกอบอาชีพการงานต่อไปในอนาคต

3) ส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียนของเยาวชน/ชุมชน เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยยกระดับศักยภาพของคนในพื้นที่ กิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพิ่มเติมตามหลักสูตรการศึกษา การส่งเสริมกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสำหรับเด็กและเยาวชน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนในชุมชนซึ่งไม่เพียงแต่เด็กและเยาวชนเท่านั้น ประชาชนทั่วไปก็ควรได้รับการส่งเสริมให้ได้มีโอกาสเรียนรู้ อยู่ตลอดเวลา และสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ต้องสร้างการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชน ชุมชนในการเรียนรู้ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์

4) วัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงอยู่ของชุมชน การสืบสานเรียนรู้ วัฒนธรรมท้องถิ่นหรือชุมชน เป็นประเด็นหนึ่งที่จะช่วยสร้างความสามัคคีผ่านการมีกิจกรรมจากวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกัน รวมถึงเป็นการสร้างการเรียนรู้ถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ จากรุ่นสู่รุ่นในท้องถิ่น ดังนั้นจึงควรมี การบริหารจัดการฐานข้อมูลวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์รักษาไว้ และสร้างจิตสำนึก ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยเฉพาะในชุมชน การมีกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ สืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชนทุกระดับวัย จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ร่วมกันได้

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ แบ่งออกได้ 4 กระบวนงานหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 10

แผนภาพที่ 10 : GVC 9 การสร้างสังคมการเรียนรู้

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 10 (Generic Value Chain : GVC 10) การพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว

ตัวชี้วัดด้านคุณภาพชีวิตที่สำคัญที่เป็นปัจจัยพื้นฐานไปสู่เรื่องอื่นๆ คือ ปัจจัย 4 โดยองค์ประกอบสำคัญของปัจจัย 4 นั้น มีพื้นฐานมาจากเรื่องของเศรษฐกิจ และความปลอดภัย ทั้งด้านร่างกายและทรัพย์สิน นอกจากนี้แล้วการมีรากฐานของครอบครัวที่อบอุ่นก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยให้ปัจเจกชนมีชีวิตที่มีคุณภาพได้อย่างสมบูรณ์ สำหรับประเด็นสำคัญที่จะสะท้อนคุณภาพชีวิตและครอบครัวนั้น ประกอบไปด้วย

1) การจัดการแรงงานในพื้นที่ เป็นตัวชี้วัดด้านรายได้ของประชาชน ดังนั้น การเข้าไปเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้ประชาชนในพื้นที่ ประกอบไปด้วย การลดปัญหาการว่างงานในพื้นที่ ลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานในพื้นที่ เนื่องจากบางพื้นที่อาจมีปัญหาคารว่างงานและการขาดแคลนแรงงานไปพร้อมกัน เนื่องจากความรู้ความสามารถของแรงงานไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การดูแลสุขภาพของแรงงานในสถานประกอบการ การลดอุบัติเหตุของแรงงานในสถานประกอบการ นอกจากนี้ การส่งเสริมกิจกรรมเสริมสร้างรายได้แรงงานก็เป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้กับแรงงานในชุมชนได้

2) การส่งเสริมพัฒนาอาชีพและรายได้ การให้ความรู้และทักษะให้ชุมชนมีอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ หรือการสร้างอาชีพที่เหมาะสมกับชุมชนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ สิ่งแวดล้อมก็จะทำให้ชุมชนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้อย่างสอดคล้องกับความสามารถ ชีวิต และความเป็นอยู่ได้ นอกจากนี้การให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการทางการเงินหรือจัดกิจกรรมส่งเสริมการออมในชุมชน ก็จะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้ประชาชนในชุมชนสามารถมีสถานภาพทางเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพได้

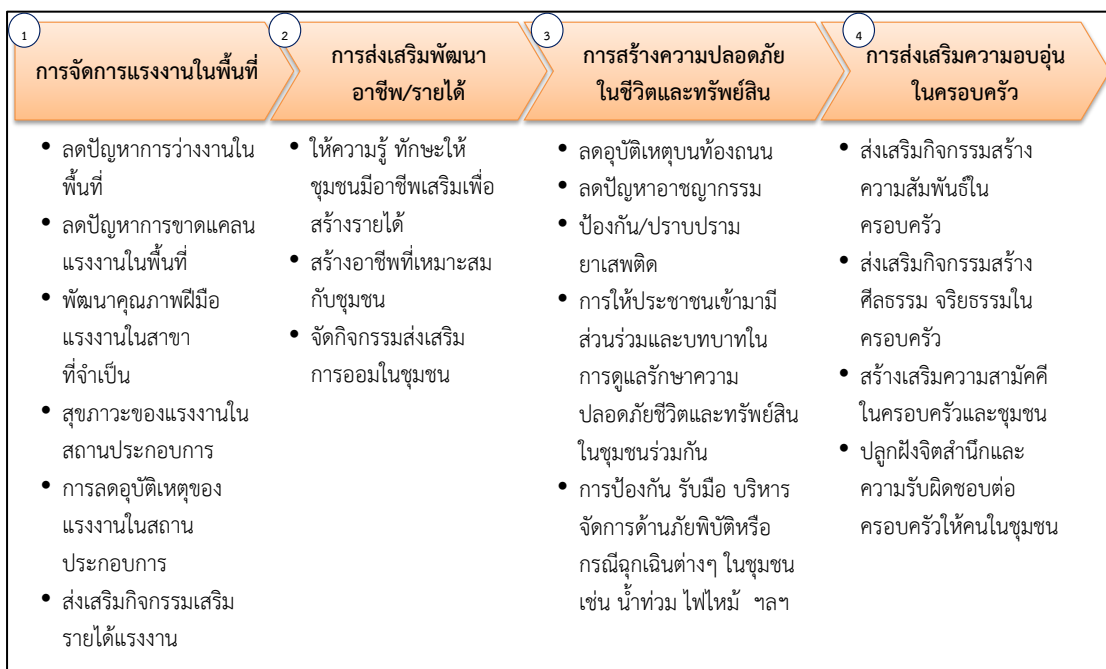
3) การสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นตัวชี้วัดสำคัญในด้านคุณภาพชีวิตของคน สำหรับประเทศไทยปัญหาความไม่ปลอดภัยในประเด็นชีวิตและทรัพย์สินในด้านต่างๆ ที่เป็นประเด็นสำคัญ ได้แก่ อุบัติเหตุบนท้องถนน อาชญากรรม ยาเสพติด ดังนั้น การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทในการดูแลรักษาความปลอดภัยชีวิตและทรัพย์สินในชุมชนร่วมกัน จึงเป็นส่วนสำคัญที่จะสร้างความสามัคคีและรับผิดชอบ ในสังคมร่วมกัน รวมถึงการมีแผนงานป้องกัน รับมือ

บริหารจัดการด้านภัยพิบัติหรือกรณีฉุกเฉินต่างๆ ในชุมชน เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ ฯลฯ ที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยไม่สามารถทราบล่วงหน้า ก็เป็นประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่ง ที่สะท้อนให้เห็นถึงการวางแผนเพื่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่

4) การส่งเสริมความอบอุ่นในครอบครัวนั้นเป็นปัจจัยส่งเสริมให้คุณภาพชีวิตในระดับปัจเจกมีคุณภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น การส่งเสริมกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว การส่งเสริมกิจกรรมสร้างศีลธรรม จริยธรรมในครอบครัว สร้างเสริมความสามัคคีในครอบครัวและชุมชน รวมถึงการปลูกฝังจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อครอบครัวให้คนในชุมชน จึงเป็นประเด็นที่ไม่ควรละเลยเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนในพื้นที่

ซึ่งจากการศึกษาทบทวน สามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว แบ่งออกได้เป็น 4 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 11

แผนภาพที่ 11 : GVC 10 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 11 (Generic Value Chain : GVC 11) การสร้างความมั่นคงชายแดน

ในประเด็นทางสังคมของพื้นที่จังหวัดที่เป็นพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านนั้น นอกจากประเด็นด้านเศรษฐกิจที่จะสามารถเป็นช่องทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านแล้ว ประเด็นด้านสังคม ไม่ว่าจะเป็นเชิงพื้นที่ แรงงาน หรือความปลอดภัย ก็เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องมีการวางยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความมั่นคงและปลอดภัย รวมถึง การรักษาระดับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านให้ราบรื่นและร่วมกันพัฒนาให้เกิดประโยชน์ร่วมกันได้

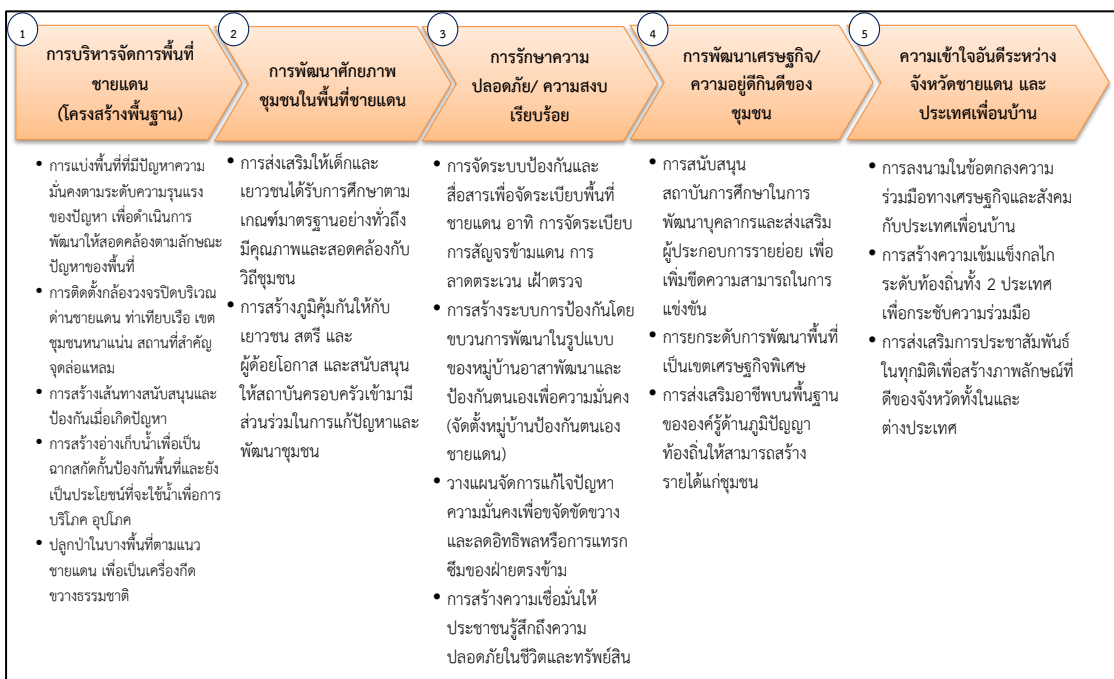
1) การบริหารจัดการพื้นที่ชายแดน โดยการแบ่งพื้นที่ที่มีปัญหาความมั่นคงตามระดับความรุนแรงของปัญหา เพื่อดำเนินการพัฒนาให้สอดคล้องตามลักษณะปัญหาของพื้นที่ สร้างระบบการป้องกันโดยขบวนการพัฒนาในรูปแบบของหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองเพื่อความมั่นคง จัดระบบป้องกันและสื่อสารเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน อาทิ การจัดระเบียบการสัญจรข้ามแดน การลาดตระเวน ฝ้าตรวจ เป็นต้น

2) การพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานและคนในพื้นที่ชายแดน โดยการพัฒนาคน ชุมชน พื้นที่ ด้วยการมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายระหว่างชุมชน หมู่บ้านชายแดน เพื่อร่วมกัน สอดส่องดูแลพื้นที่ชายแดน เร่งรัดการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลในกรณีของแรงงาน หรือการเข้ามาอาศัยอยู่ในเขตแดนไทยของประชาชนจากประเทศเพื่อนบ้าน การจัดระบบ/ระเบียบ พื้นที่ทำกินในบริเวณพื้นที่ทับซ้อนหรือพื้นที่ใกล้เขตแดน

3) ประเด็นสุดท้ายคือ การสร้างความสัมพันธ์ระดับท้องถิ่นกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยการสร้างความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือด้านต่างๆ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ชายแดน การพัฒนาความร่วมมือเศรษฐกิจและการค้า โดยเฉพาะการค้าระดับประชาชน การสร้างความเข้มแข็ง กลไกระดับท้องถิ่นทั้ง 2 ประเทศ เพื่อกระชับความร่วมมือ ซึ่งประเด็นต่างๆ เหล่านี้จะเป็นยุทธศาสตร์ สำคัญในการลดปัญหาพื้นที่ชายแดนและเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหา ชายแดนต่างๆ ร่วมกันในระดับท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

ซึ่งจากการศึกษาทบทวน สามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการสร้างความมั่นคงชายแดน แบ่งออกได้ 5 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 12

แผนภาพที่ 12 : GVC 11 การสร้างความมั่นคงชายแดน

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป
(Generic Value Chain : GVC)
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำหรับการวิเคราะห์ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมนั้น ตัวชี้วัดภายใต้ประเด็นต่างๆ ของดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ในรายงานการพัฒนามนุษย์ของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 โดยสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย ได้กล่าวถึงความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อมว่าเป็นหนึ่งในประเด็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาทั้งในระดับบุคคลและระดับพื้นที่ ซึ่งปัจจัยคุกคามต่อความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ภัยธรรมชาติ ป่าไม้ ทะเล น้ำมลภาวะของเสีย อันจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานการดำเนินงานแบบบูรณาการ

การวางแผนทางจัดกลุ่มของห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมครั้งนี้ จึงได้ยึดเอากรอบจากรายงานการพัฒนามนุษย์ของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 ดังกล่าว¹ เป็นฐานในการวิเคราะห์หาประเด็นสำคัญ รวมถึงให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้ข้อมูลระดับยุทธศาสตร์จากหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการทรัพยากรของประเทศ คือ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาทิ

- 1) แผนแม่บทการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าและระบบนิเวศ (25 ลุ่มน้ำ) (ภายใต้ยุทธศาสตร์เพื่อการฟื้นฟูและสร้างอนาคตประเทศ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เงินกู้ 350,000 ล้านบาท)
- 2) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2555 - 2559
- 3) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2555 - 2559

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 12 (Generic Value Chain : GVC 12) การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล)

กรอบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไป (Generic Value Chain : GVC) ของดิน ป่าไม้ และทรัพยากรธรรมชาติทะเลและชายฝั่ง เป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกัน ดังนี้

- 1) การป้องกันและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ ด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า ป้องกันการพังทลายของดิน ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเล เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกัน ดูป่าไม้ พื้นดิน และทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล ทั้งชายฝั่งและใต้น้ำทะเล ป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า และทรัพยากรชายฝั่งทะเลไม่ให้เสื่อมโทรม
- 2) การฟื้นฟูและปรับปรุงคุณภาพดินโดยเฉพาะในพื้นที่เกษตรกรรม การฟื้นฟูสภาพป่าระบบนิเวศเพื่อให้ทรัพยากรสามารถพึ่งพาอาศัยกันได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมเกษตรและภาคีเครือข่าย

¹ รายงานการพัฒนามนุษย์ของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 โดยสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย (หรือ UNDP) ได้กล่าวสรุปถึงความสำคัญของ “ความเสี่ยงต่อความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม” ว่า “ความเสี่ยงเหล่านี้เกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ บ้างเกิดจากความไม่มั่นคงทางกายภาพของสิ่งแวดล้อม รวมถึงภัยธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว คลื่นสึนามิ และการเปลี่ยนแปลงอื่นๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศในแต่ละปี ซึ่งทำให้เกิดภัยแล้ง น้ำท่วม และอื่นๆ ความเสี่ยงรูปแบบที่สอง คือ การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์อุปทานของทรัพยากรอันเนื่องมาจากการเติบโตของประชากรและเทคโนโลยีใหม่ และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เช่น พื้นที่ป่าไม้ลดลง น้ำสะอาดหายากขึ้น และการตั้งตวงใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เช่น ปลาในทะเล ในอัตราที่มากเกินไป ความเสี่ยงรูปแบบที่สาม เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมซึ่งมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การพัฒนาเป็นชุมชนเมืองทำให้เกิดปัญหาหมอกพิษทางอากาศ หรืออุตสาหกรรมก่อให้เกิดของเสียปริมาณมหาศาลสุดท้าย คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากความขัดแย้งในการแย่งชิงทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด จากการขยายตัวของความเป็นเมือง” กรอบแนวคิดเหล่านี้เป็นหนึ่งในกรอบความคิดของคณะทำงานที่ปรึกษาในการกำหนดรูปแบบห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญทั้งหมด

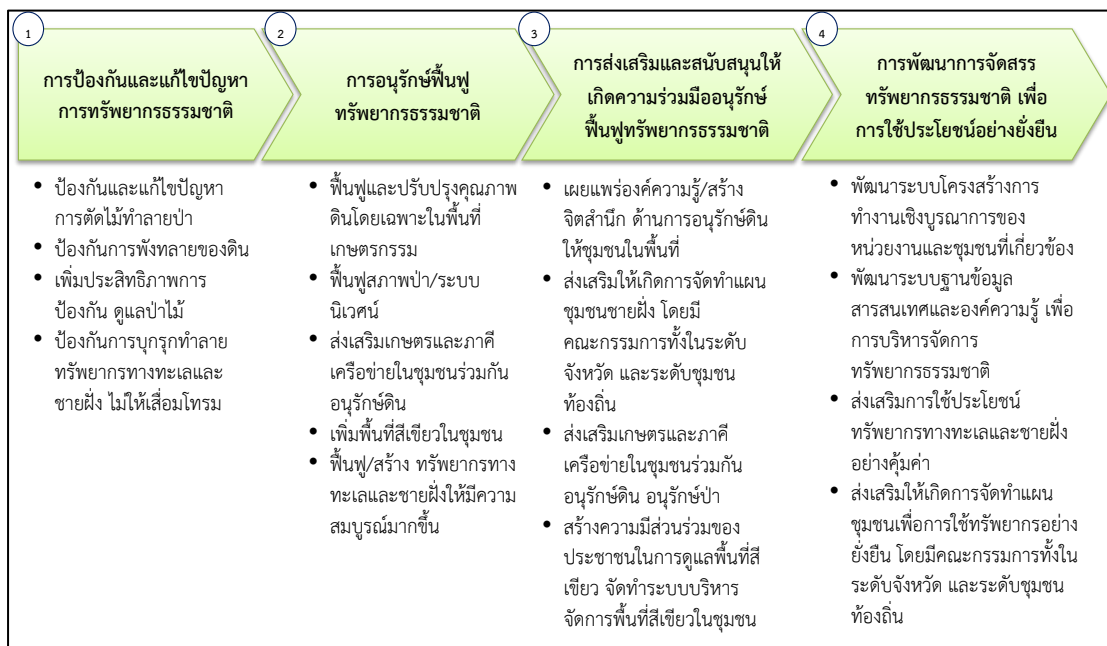
ในชุมชนให้มีส่วนร่วมกันอนุรักษ์ดิน การเพิ่มพื้นที่สีเขียวของป่าไม้และต้นไม้ในชุมชน พื้นฟูและสร้างทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

3) การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยเริ่มจากการเผยแพร่องค์ความรู้และสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ชุมชนในพื้นที่ ส่งเสริมให้เกิดการจัดทำแผนชุมชนชายฝั่ง โดยมีคณะกรรมการทั้งในระดับจังหวัด และระดับชุมชนท้องถิ่น ส่งเสริมเกษตรและภาคีเครือข่ายในชุมชนร่วมกันอนุรักษ์ดิน อนุรักษ์ป่า สร้างความมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลพื้นที่สีเขียว จัดทำระบบบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวในชุมชน

4) พัฒนาจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการสร้างและพัฒนาระบบโครงสร้างการทำงานเชิงบูรณาการของหน่วยงานและชุมชนที่เกี่ยวข้อง พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างคุ้มค่า รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดการจัดทำแผนชุมชนเพื่อการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน โดยมีคณะกรรมการทั้งในระดับจังหวัด และระดับชุมชนท้องถิ่น

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล) โดยแบ่งออกเป็น 4 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 13

แผนภาพที่ 13 : GVC 12 การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน ป่าไม้ ชายฝั่ง ทะเล)

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 13 (Generic Value Chain : GVC 13) การบริหารจัดการน้ำ

ทรัพยากรน้ำนอกจากปัญหาน้ำเสีย ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญสำหรับทรัพยากรน้ำของไทยที่มีการสะสมกันมานาน จากปัจจัยทางด้านโรงงานอุตสาหกรรม บ้านพักอาศัยและชุมชน หรือในภาคเกษตรเองก็ตาม ปัจจุบันยังมีอีกประเด็นหนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญในการแก้ไขอย่างจริงจัง คือ ปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้ง ซึ่งที่ผ่านมาได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าประเทศไทยต้องมีแผนสำหรับการบริหารจัดการน้ำอย่างจริงจังและบูรณาการทุกภาคส่วน เนื่องจากเรื่องแหล่งน้ำนั้นเป็นประเด็นที่ครอบคลุมในหลายภาคส่วนทั้งในเชิงพื้นที่และเชิงภารกิจ หน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน แนวทางของห่วงโซ่มูลค่าการบริหารจัดการน้ำที่ยั่งยืนนั้น ในกรอบการศึกษาครั้งนี้ มีดังนี้

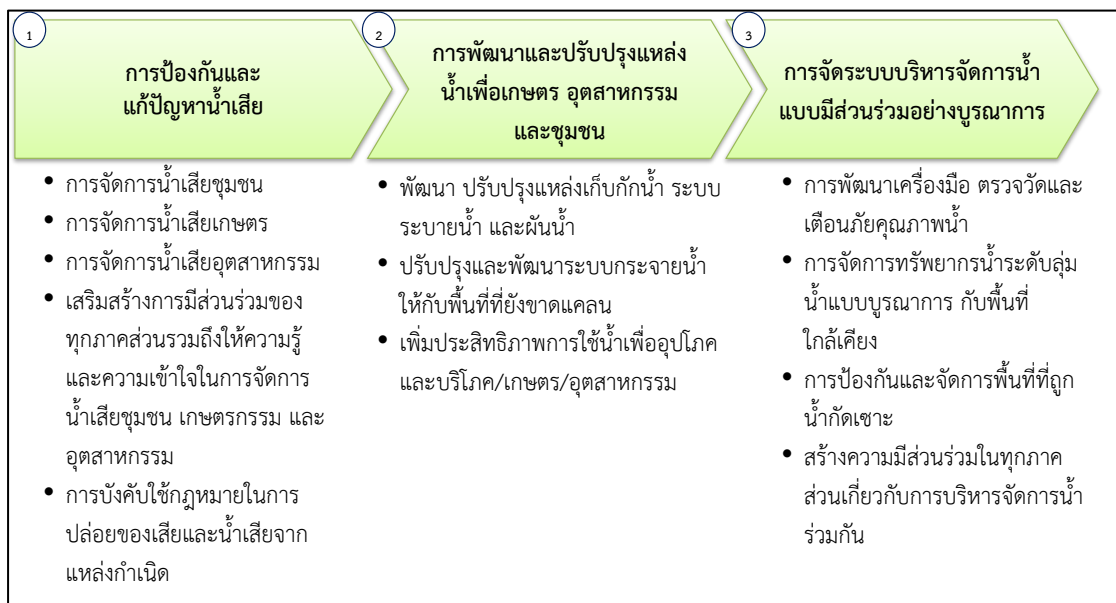
1) การป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำเสีย ด้วยการจัดการน้ำเสียชุมชน/เกษตร/อุตสาหกรรม การป้องกันโดยการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนรวมถึงให้ความรู้และความเข้าใจในการจัดการน้ำเสียชุมชน เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายในการปล่อยของเสีย และน้ำเสียจากแหล่งกำเนิด

2) การพัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และชุมชน ในหลายๆ รูปแบบ อาทิการพัฒนา ปรับปรุงแหล่งเก็บกักน้ำ ระบบระบายน้ำ และการผันน้ำ ปรับปรุงและพัฒนา ระบบกระจายน้ำให้กับพื้นที่ที่ยังขาดแคลน เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ในการเกษตร และอุตสาหกรรม เป็นต้น

3) การจัดระบบบริหารจัดการน้ำด้วยการมีส่วนร่วมอย่างบูรณาการ ด้วยการพัฒนา เครื่องมือ ตรวจสอบวัดและเตือนภัยคุณภาพน้ำ การจัดการทรัพยากรน้ำระดับลุ่มน้ำแบบบูรณาการกับ พื้นที่ใกล้เคียง การป้องกันและจัดการพื้นที่ที่ถูกน้ำกัดเซาะ การสร้างความมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำร่วมกัน

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการบริหารจัดการน้ำ แบ่งออกเป็น 3 กระบวนงานหลัก แสดงดังภาพแผนที่ 14

แผนภาพที่ 14 : GVC 13 การบริหารจัดการน้ำ

ห่วงโซ่มูลค่าทั่วไปแบบที่ 14 (Generic Value Chain : GVC 14) การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

การบริหารจัดการเพื่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่ดีนั้นมีหลายประเด็นที่สำคัญ ทั้งในเรื่องของมลพิษทางอากาศ เสียง กลิ่น และเพื่อให้การดำเนินงานครอบคลุมทั้งในด้านการป้องกันและพัฒนา จึงได้วางกรอบการศึกษา ดังนี้

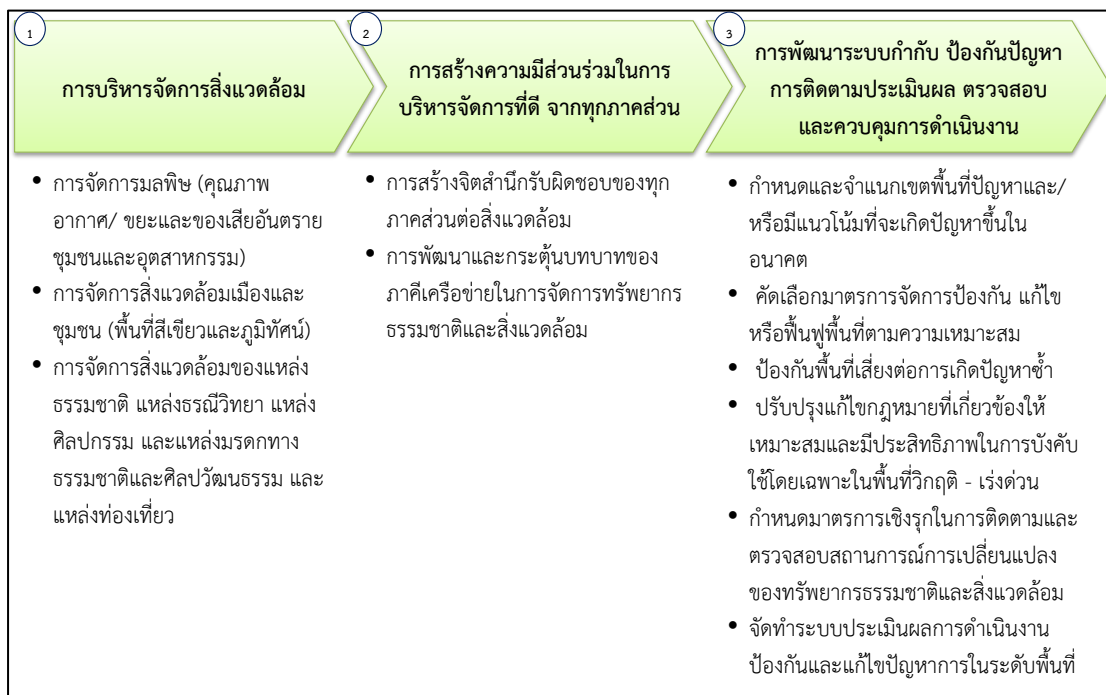
1) การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและบูรณาการในทุกมิติ ควรเริ่มจากการจัดการมลพิษ (คุณภาพอากาศ/ขยะ และของเสียอันตรายชุมชน และอุตสาหกรรม) การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน (พื้นที่สีเขียวและภูมิทัศน์) การจัดการสิ่งแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติ แหล่งธรณีวิทยาแหล่งศิลปกรรม และแหล่งมรดกทางธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

2) สร้างความมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการที่ดี จากทุกภาคส่วน ด้วยการสร้างจิตสำนึกรับผิดชอบต่อทุกภาคส่วนต่อสิ่งแวดล้อม การพัฒนาและกระตุ้นบทบาทของภาคีเครือข่ายในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และรับผิดชอบต่อร่วมกัน

3) การพัฒนาระบบกำกับ ป้องกันปัญหา การติดตาม/ประเมินผล ตรวจสอบ และควบคุมการดำเนินงาน ด้วยการกำหนดและจำแนกเขตพื้นที่ปัญหาและ/หรือมีแนวโน้มที่จะเกิดปัญหาขึ้นในอนาคต จากนั้นคัดเลือกมาตรการจัดการป้องกัน แก้ไข หรือฟื้นฟูพื้นที่ตามความเหมาะสม วางแผนป้องกันพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาซ้ำ และท้ายที่สุดคือการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้ โดยเฉพาะในพื้นที่วิกฤติ/เร่งด่วน กำหนดมาตรการเชิงรุกในการติดตามและตรวจสอบสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ทราบสถานะและวางแผนรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา และเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาและพัฒนาอย่างบูรณาการและยั่งยืนควรจัดทำระบบประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหในระดับพื้นที่

ซึ่งสามารถจัดทำห่วงโซ่มูลค่าการสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี แบ่งออกเป็น 3 กระบวนการหลัก แสดงดังแผนภาพที่ 15

แผนภาพที่ 15 : GVC 14 การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

ภาคผนวก ข

รายละเอียดสถิติทางการ

(Official Statistics Metadata : OS Metadata)

รายละเอียดสถิติทางการ
(Official Statistics Metadata : OS Metadata)
อยู่ระหว่างการจัดทำโดยสถิติจังหวัด

แบบฟอร์ม
OS Metadata
รายละเอียดสถิติทางการ

1. สถิติทางการและรายการสถิติทางการ

- ด้าน :
- สาขา :
- หมวด :
- หมู่ (ถ้ามี) :
- หมู่ย่อย (ถ้ามี) :
- ชื่อสถิติทางการ :

รายการสถิติทางการ	หน่วยนับ	วิธีการคำนวณสถิติทางการ (ถ้ามี)
1.		
2.		
3.		

- ปีเริ่มต้นที่มีการจัดทำข้อมูล :
- ระดับการนำเสนอ :
 - ประเทศ ภาค จังหวัด อำเภอ ตำบล
 - เขตการปกครอง อื่นๆ (ระบุ)

2. การเผยแพร่

- 1) ความถี่ในการเผยแพร่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - รายชั่วโมง รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน
 - รายไตรมาส ราย 6 เดือน รายปี ราย 2 ปี
 - ราย 3 ปี ราย 5 ปี ราย 10 ปี อื่นๆ (ระบุ).....
- 2) เงื่อนไขการเผยแพร่
 - เผยแพร่ได้ เผยแพร่ได้เมื่อมีคำขอและอนุมัติ
- 3) วัน/เดือน/ปี ที่คาดว่าจะเผยแพร่ (ระบุ)
- 4) วิธีการเผยแพร่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - เอกสาร/รายงาน/สิ่งพิมพ์ (ระบุ).....
 - เว็บไซต์/URL ที่เข้าถึงข้อมูลได้โดยตรง (ระบุ)
 - อื่นๆ (ระบุ)
- 5) ภาษาที่ใช้ในการเผยแพร่
 - ไทย อังกฤษ ไทย - อังกฤษ

6) นิยามที่เกี่ยวข้อง

คำนิยาม	ความหมาย	กฎหมาย/กฎระเบียบ/มาตรฐานที่อ้างอิง
		☐ กฎหมาย กฎระเบียบ ระบุ ☐ มาตรฐานที่อ้างอิง ระบุ ☐ กำหนดเอง

3. การผลิต/การจัดทำข้อมูล

- 1) ชื่องาน/รายงาน/ทะเบียน/โครงการ
- 2) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - สัมภาษณ์
 - สำรวจ (ให้ระบุรายการดังต่อไปนี้ ด้วย)
 - ระเบียบวิธีทางสถิติ (ระบุระเบียบวิธีในการเลือกตัวอย่าง).....
 - ขนาดตัวอย่าง.....
 - อื่นๆ (เช่น วิธีประมาณค่า.....)
 - ทะเบียน
 - รายงาน
 - อื่นๆ (ระบุ)
- 3) รายละเอียดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - คุ่มรวม/ขอบเขตของประชากร.....
 - คาบเวลาอ้างอิง/วันที่สรุปข้อมูล.....
- 4) ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - รายชั่วโมง รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน
 - รายไตรมาส ราย 6 เดือน รายปี ราย 2 ปี
 - ราย 3 ปี ราย 5 ปี ราย 10 ปี อื่นๆ (ระบุ)...
- 5) ความถี่ในการประมวลผลข้อมูล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - รายชั่วโมง รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน
 - รายไตรมาส ราย 6 เดือน รายปี ราย 2 ปี
 - ราย 3 ปี ราย 5 ปี ราย 10 ปี อื่นๆ (ระบุ)..
- 6) รูปแบบการจัดเก็บข้อมูล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - จัดเก็บในรูปแบบเอกสาร/รายงาน (ระบุ)
 - จัดเก็บในรูปแบบไฟล์ข้อมูล (เช่น doc, xls, pdf, txt ฯลฯ)
 - .doc, docx .xls, .xlsx .csv .pdf .txt
 - อื่นๆ (ระบุ)
 - ฐานข้อมูล (ชนิดของฐานข้อมูล เช่น oracle, MySQL ฯลฯ)
 - Oracle DB2 MS SQL My SQL
 - อื่นๆ (ระบุชื่อ)
 - รูปแบบอื่นๆ (ระบุ)

4. หน่วยงานรับผิดชอบ

กระทรวง :
 กรม/หน่วยงาน :
 สำนัก/ศูนย์/กอง :
 กลุ่ม/ฝ่าย :
 ชื่อผู้รับผิดชอบ :
 ตำแหน่ง :
 โทรศัพท์ :
 โทรสาร :
 E-mail address :

5. รายละเอียดมาตรฐานการจัดจำแนกที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปรที่มี การจัด จำแนก	รายการรหัส การจัดจำแนก (Code list)*	มาตรฐานการจัดจำแนกที่นำมาอ้างอิง			
		ชื่อมาตรฐานที่อ้างอิง	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ในการจัดทำมาตรฐาน อ้างอิง	ลักษณะการใช้งาน	ตารางเปรียบเทียบ ระหว่างการจำแนกที่ใช้ กับมาตรฐานที่อ้างอิง * (Mapping Table)
1)		☐ ไม่มี ☐ มี (ระบุมาตรฐานการจัด จำแนกทั้งหมดที่ใช้ เช่น TSIC 2009, ISO- 316)	ระบุชื่อหน่วยงาน : โทรศัพท์ : เว็บไซต์ : e-mail :	☐ ใช้เหมือนมาตรฐานที่อ้างอิง โดยไม่เปลี่ยนแปลง ☐ นำมาตรฐานที่อ้างอิงมา ปรับบางส่วนแต่สามารถ เปรียบเทียบได้ทั้งหมด ☐ นำมาตรฐานมาปรับโดยไม่ สามารถเปรียบเทียบได้	
2)					

หมายเหตุ * แนบเอกสารหรือ Attach file

ติดต่อสอบถาม : สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักบริหารจัดการระบบสถิติ

ด้าน	Email	โทรศัพท์
กลุ่มประสานสถิติด้านสังคม (สาขาสถิติด้านสังคม และ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)	pechtida.p@nso.go.th, suwannika@nso.go.th, natpatson@nso.go.th	02-141-7445-6 091-774-6962
กลุ่มประสานสถิติด้านเศรษฐกิจ (สาขาสถิติด้านเศรษฐกิจ)	umaporns@nso.go.th, aphon@nso.go.th, nattanan.w@nso.go.th	02-141-7443 02-142-1311 091-774-7309
กลุ่มมาตรฐานสถิติ	pstand@nso.go.th	02-141-7447

ภาคผนวก ค

CD File ข้อมูลเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัด
- เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัด
- รายงานการประชุมคณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัด
- ประมวลภาพการประชุมคณะกรรมการสถิติกลุ่มจังหวัด

CD File ข้อมูลเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

อยู่ระหว่างรอไฟล์ข้อมูลเพื่อบันทึกลง CD

